

Hallituksen esitys Eduskunnalle lisäyksistä ja muutoksista vuoden 1983 tulo- ja menoarvioon

Eduskunnalle annetaan hallituksen esitys vuoden 1983 *ensimmäiseksi* lisämenoarvioksi.

Tässä lisämenoarvioesityksessä ehdotetaan meinoihin lisäystä yhteensä 1 273 milj. mk.

Suurimmat menojen lisäykset johtuvat devalvaation jälkeen päätetyistä sosiaalipoliittisista toimenpiteistä, lähinnä lapsilisien korottamisesta (272 milj. mk), maataloustuotannon markkinoinnista ja tasapainottamisesta (240 milj. mk), lisätyöohjelmasta (170 milj. mk), valuuttakurssien noususta lähinnä puolustuslaitoksen hankintojen ja ulkomaisen velan osalta (132 milj. mk), arvioitua suuremmasta lainanotosta aiheutuvista muista velanhoitomenoista (102 milj. mk) sekä YK-joukkojen menoista (59 milj. mk). Menojen lisäysten ohella ehdotetaan vähennettäväksi määrärahoista kaikkiaan 240 milj. mk.

Seuraavassa perustellaan hallinnonaloittain tärkeimpiä tähän lisämenoarvioesitykseen sisältyviä ehdotuksia.

Puolustusministeriön hallinnonala. Perushankintamenoihin ehdotetaan lisäystä 48 milj. mk, josta 42 milj. mk aiheutuu sopimusindeksien, valuuttakurssien ja liikevaihtoverolain muutoksista.

Merivoimien vedenalaisia valvonta- ja etsintälaitteita ehdotetaan tilattavaksi 15 milj. markan arvosta. Varustuksen käyttöön ja kunnossapitoon ehdotetaan lisäystä 30 milj. mk.

Kyproksella, Golanilla ja Libanonissa olevien suomalaisten valvontajoukkojen menoihin ehdotetaan lisäystä 59 milj. mk.

Valtiovarainministeriön hallinnonala. Kiinteistöjen ja huoneisto-osakkeiden hankintaan valtion tarpeisiin ehdotetaan lisäystä 40 milj. mk, mistä 18 milj. mk ympäristöministeriön toimitilojen hankintaan liittyvää aluevaihtoa varten ja 22 milj. mk tilojen hankkimiseksi maanmittaushallinnon tarpeisiin Oulussa.

Latinalaisen Amerikan kehityspankin kuudennen lisärahoituksen Suomen maksuosuus on noin 13,6 milj. mk, joka maksetaan kolmena noin 4,5 milj. markan eränä vuosina 1984-1986.

Opetusministeriön hallinnonala. Opintotukilain mukaisiin opintorahoihin ehdotetaan lisäystä 20 milj. mk.

Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala. Maitotaloustuotteiden vientitukeen ehdotetaan 107 milj. mk, kananmunien vientitukeen 35 milj. mk ja lihan vientitukeen 58 milj. mk eli yhteensä 200 milj. mk.

Nuorten viljelijöiden käynnistysavustusjärjestelmän laajentamiseen ehdotetaan lisäystä 50 milj. mk, joka vähennetään maatilatalouden kehittämisrahastoon tehtävästä siirrosta.

Maataloustuotannon tasapainottamismenoihin ehdotetaan lisäystä 40 milj. mk.

Työllisyyden ylläpitämiseksi syyskaudella ehdotetaan metsänparannustöihin lisäystä 10 milj. mk.

Lükenministeriön hallinnonala. Yleisten teiden tekemiseen ehdotetaan osoitettavaksi työllisyysrahoitusta aiemmin tarkoitettun 110 milj. markan sijasta 160 milj. mk.

Valtionrautateiden ulkopuolisille suoritettaviin töihin ehdotetaan lisäystä 28 milj. mk, joista töistä perittävät korvaukset lisääntyvät 35 milj. mk. Kotimaasta ehdotetaan tilattavaksi 23 dieselveturia. Hankinnan kokonaisarvo on 209 milj. mk, jonka rahoitus jakaantuu vuosille 1983-1991.

Televerkon kehittämiseen ehdotetaan posti- ja telelaitokselle 43 milj. mk, minkä lisäksi posti- ja telelaitoksen uudistusrahastoon ehdotetaan siirrettäväksi 13 milj. mk.

Kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonala. Nestemäisten poltto- ja voiteluaineiden hankkimiseen varmuusvarastoihin ehdotetaan 100 milj. mk, josta 70 milj. mk voidaan kattaa vähentä-

mällä varmuusvarastorahastolle suoritettavia korvauksia.

Rautaruukki Oy:n erikoisvaunu tuotannon aloittamisen tukemiseksi ehdotetaan yhtiölle maksettavaksi korkotukea enintään 60 %:lle vuosina 1983—1986 toteutettavista enintään 460 milj. markan käyttöomaisuusinvestoinneista. Hanke työllistäisi pysyvästi alihankinnat mukaan lukien yhteensä noin 1 100 henkilöä, joista huomattava osa siirtyisi Otanmäen ja Mustavaaran kaivoksilta niiden toiminnan loppuessa.

Tuontikaupparahastoon ehdotetaan siirrettäväksi 59 milj. mk polttonesteiden ja tuontisokerin hinnantasausmenoja varten.

Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala. Lapsilisiin ehdotetaan lisäystä 228 milj. mk, mikä aiheutuu lapsilisien korottamisesta 15 prosentilla sekä niiden määräytymisperusteiden muuttamisesta 1.4.1983 lukien.

Valtion osuuksiin yrittäjien ja maatalousyrittäjien eläkelaista johtuvista menoista ehdotetaan lisäystä 21 milj. mk. Valtion osuudesta maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuksen kustannuksiin ehdotetaan vähennettäväksi 16 milj. mk.

Työvoimaministeriön hallinnonala. Nuorten yhteiskuntatakuukokeilun laajentamisesta aiheutuvia kustannuksia varten ehdotetaan 5 milj. mk.

Lapin pienyritystoiminnan tukemiskokeiluun ehdotetaan lisäystä 5 milj. mk.

Yrityksille myönnettävää suoraa työllistämistukea varten ehdotetaan 10 milj. mk.

Lisätyöohjelmien rahoittamiseen ehdotetaan 170 milj. mk.

Ympäristöministeriön hallinnonalaan liittyvät määrärahalisäykset ehdotetaan budjetoitavaksi 30.9.1983 asti pääluokkaan 26 ja ajanjakson 1.10.—31.12.1983 osalta pääluokkaan 35. Mikäli määrärahojen käyttö ei jakaannu kaikilta osin nyt budjetoitavalla tavalla, ehdotetaan, että samaan tarkoitukseen osoitettavia määrärahoja saadaan siitä riippumatta, onko ne merkitty pääluokan 26 tai 35 kohdalle, käyttää myös toisen ajanjakson aikana.

Valtionvelka. Ulkomaisesta velasta aiheutuvat menot lisääntyvät noin 91 milj. mk valuuttakurssien nousun johdosta. Arvioitua suuremman lainanoton vuoksi tarvitaan tämän lisäksi velanhoidon toimenoihin lisäystä noin 102 milj. mk. Kotimaisen lyhytaikaisen velan koroista ehdotetaan vähennettäväksi 21 milj. mk.

Pysyväisluonteisten tehtävien edellyttämien toimien vakinaistaminen kunnallishallinnossa ja muissa julkisoikeudellisissa yhteisöissä.

Vuoden 1983 tulo- ja menoarviossa on alamo-

mentilla 28.80.02.8 32 milj. markan määräraha, jonka avulla kunnissa, kuntainliitoissa ja muissa julkisoikeudellisissa yhteisöissä voidaan vakinaistaa enintään 800 pysyväisluonteisesti hoidettua tehtävää. Valtiovarainministeriö on antanut ohjeet (kirje n:o 291/10 - 99/82 ; 13.12.1982) tilapäisin työllistämistoimin pysyväisluonteisesti hoidettujen tehtävien vakinaistamisen valmistelusta valtionapusektorilla. Vakinaistaminen voidaan toteuttaa kullakin valtionapusektorilla voimassa olevia menettelytapoja noudattaen edellä mainittua valtiovarainministeriön ohjetta ja alamomentilta 28.80.02.8 asianomaiselle valtionapumomentille siirretyn määrärahan ja enimmäishenkilöstömäärän rajoissa. Vastaavasti menettellään alamomentille 28.80.02.9 sisältyvän sosiaaliturvamaksun kanssa. Siirrettyjä määrärahoja voidaan käyttää kullakin alalla voimassa olevien valtionosuu- ja valtionapusäädösten mukaisesti palkkausmenoihin. Tarkoituksena on, että pysyväisluonteisia tehtäviä hoitavien vakinaistettavien henkilöiden tilalle ei palkata uutta henkilöstöä työllisyysvaroin.

Tulot ja tasapainotus. Tähän lisämenoarvioesitykseen on merkitty veroihin ja veronluonteisiin tuloihin ne tulojen lisäykset, jotka aiheutuvat maataloustulolain 15 §:n mukaisesta maatalouden markkinoimisvastuun arvioidusta kasvusta. Lisäksi kivihiilestä perittävää valmisteveroa ehdotetaan korotettavaksi. Lisäysten yhteismäärä on 168 milj. mk.

Sekalaisten tulojen tuottoarviota on alennettu nettomääräisesti n. 160 milj. mk, mikä johtuu mm. siitä, että öljytuotteista kannettavaksi aiotuista hinnanerokorvauksista on luovuttu.

Osuuteen Suomen Pankin voitosta on merkitty lisäystä 84 milj. mk.

Liikelaitosten tuloihin on merkitty lisäystä 102 milj. mk. VR:n henkilöliikenteen tariffeja on tarkoitus korottaa 1.7.1983 lukien 10 % aiemmin suunnitellun 5 prosentin sijasta.

Kuluvan vuoden varsinaiseen tulo- ja menoarvioon on uusina valtionlainoina merkitty tulona 10 300 milj. mk. Tässä lisämenoarvioesityksessä ehdotetut tulojen ja menojen lisäykset johtaisivat ilman muita toimenpiteitä 1 090 milj. markan suuruisen vajauksen syntymiseen budjettitaloudessa. Hallitus katsoo, että tulo- ja menoarvio tulisi tasapainottaa lisäämällä kuluvan vuoden lainanottoa siitä, mihin Eduskunta varsinaisessa tulo- ja menoarviossa on antanut valtuudet. Vuoden 1983 kotimainen lainanotto on tähän mennessä lähes kokonaisuudessaan sovittu. Kotimaisen lainojen määrää onkin voitu lisätä vuoteen

1982 verrattuna lähes 1,9 mrd markalla. Esitetyn kokonaislainanoton puitteissa ulkomainen lainanotto ei hallituksen mielestä muodostuisi vielä liian suureksi, koska ulkomaisten lainojen kuolestusten kasvun johdosta ulkomainen nettolainanotto jäisi kuluvana vuonna suunnilleen vuoden 1982 tasolle.

Edellä esitetyn perusteella Eduskunnalle on

annettu hallituksen esitys lainanottovaltuuksien korottamisesta 1 090 milj. markalla. Näiden lainanottovaltuuksien perusteella otettavina uusina lainoina ehdotetaan tähän lisämenoarvioesitykseen merkittäväksi lisäystä 1 090 milj. mk.

Ehdotetut menojen lisäykset jakaantuvat eri pääluokkiin seuraavasti:

Pääluokka	mk
23. Valtioneuvosto	550 000
24. Ulkoasiainministeriön hallinnonala	3 889 000
25. Oikeusministeriön hallinnonala	2 324 600
26. Sisäasiainministeriön hallinnonala	11 085 000
27. Puolustusministeriön hallinnonala	162 988 900
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala	31 430 600
29. Opetusministeriön hallinnonala	35 512 000
30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala	253 867 000
31. Liikenneministeriön hallinnonala	35 867 200
32. Kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonala	134 596 900
33. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala	235 722 800
34. Työvoimaministeriön hallinnonala	193 348 400
35. Ympäristöministeriön hallinnonala	265 000
36. Valtionvelka	171 265 000
	<hr/>
Lisäys menoihin yhteensä mk	1 272 712 400

Ehdotetut tulojen muutokset jakaantuvat eri osastoihin seuraavasti:

Osasto	mk
11. Verot ja veronluonteiset tulot	168 000 000
12. Sekalaiset tulot	—159 709 000
13. Korko- ja osinkotulot sekä osuus valtion rahalaitosten voitosta	83 500 000
14. Valtion liikeyritykset	101 500 000
15. Lainat	1 090 000 000
	<hr/>
Lisäys tuloihin yhteensä mk	1 283 291 000

Tämän lisämenoarvioesityksen hyväksymisen jälkeen olisivat valtion kuluvan vuoden tulojen ja menojen budjetoidut määrät seuraavat:

	Tulot mk	Menot mk
Varsinainen tulo- ja menoarvio	74 259 271 000	74 220 383 600
Lisämenoarvio	1 283 291 000	1 272 712 400
	<hr/>	<hr/>
Yhteensä mk	75 542 562 000	75 493 096 000

Seuraavassa perustellaan yksityiskohtaisemmin niitä lisäyksiä ja muutoksia, joita tällä kerralla ehdotetaan tulo- ja menoarvioon tehtäväksi.

TULOT

Osasto 11

VEROT JA VERONLUONTEISET TULOT

08. Valmisteverot

07. *Polttoainevero*

Viitaten hallituksen esitykseen eduskunnalle laiksi polttoaineverosta annetun lain (948/82) muuttamisesta momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 10 000 000 mk. Esityksen mukaan kivihiilen valmisteveroa ehdotetaan korotettavaksi 1.7.1983 lukien eri energiamuotojen verotuskohtelun parantamiseksi.

1983 I lisämenoarvioesitys	10 000 000
1983 tuloarvio	3 840 000 000
1982 tilinpäätös	3 656 853 833
1981 ,, ...	3 192 448 993

13. *Rehuseosvero*

Viitaten hallituksen esitykseen eduskunnalle laiksi rehuseosverosta annetun lain (1099/82) muuttamisesta momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 58 000 000 mk.

1983 I lisämenoarvioesitys	58 000 000
1983 tuloarvio	24 000 000

19. Muut veronluonteiset tulot

04. <i>Eräiden maataloustuotteiden markkinomismaksut</i>	1983 I lisämenoarvioesitys	100 000 000
Viitaten hallituksen esitykseen eduskunnalle laiksi maidon ja sianlihan vientikustannusmaksusta annetun lain (1101/82) muuttamisesta momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 100 000 000 mk.	1983 tuloarvio	53 000 000
	1982 tilinpäätös	39 507 142
	1981 ,, ...	99 829 394

Osasto 12

SEKALAISET TULOT

24. Ulkoasiainministeriön hallinnonala

99. <i>Ulkoasiainministeriön hallinnonalan tulot</i>	perusteluihin viitaten. Alamomentin loppusumma on 6 018 000 mk.	
3. <i>Muut tulot.</i> Alamomentille arvioidaan kertyvän lisäystä 2 518 000 mk, josta 918 000 mk kertyy Tel Avivin suurlähetystön vanhan kansliahuoneiston myynnistä momentin 24.10.88 perusteluihin viitaten sekä 1 600 000 mk osanottajamaiden maksuosuuksina momentin 24.99.27		
	1983 I lisämenoarvioesitys	2 518 000
	1983 tuloarvio	9 400 000
	1982 tilinpäätös	10 543 461
	1981 ,, ...	14 142 889

25. Oikeusministeriön hallinnonala

31. <i>Yksityisoikeudellisista tiedoksiannoista kertyvät tulot</i>	99. <i>Oikeusministeriön hallinnonalan muut tulot</i>	
Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 300 000 mk, mikä aiheutuu ennakoitua suuremmasta tulokertymästä.	Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 1 800 000 mk, mikä aiheutuu lähinnä työnantajalle maksettavien sairaus- ja äitiyspäivärahojen kasvusta.	
1983 I lisämenoarvioesitys	300 000	
1983 tuloarvio	3 500 000	
1982 tilinpäätös	3 204 719	
	1983 I lisämenoarvioesitys	1 800 000
	1983 tuloarvio	3 000 000
	1982 tilinpäätös	4 908 848
	1981 ,, ...	2 728 088

26. Sisäasiainministeriön hallinnonala

62. <i>Tulot poliisivarikkojen maksullisesta palvelutoiminnasta</i>	1983 I lisämenoarvioesitys	1 000 000
2. <i>Poliisivarusvarikon tulot.</i> Alamomentille arvioidaan kertyvän lisäystä 1 000 000 mk poliisin virkapuku-uudistusten johdosta. Alamomentin loppusumma on 4 520 000 mk.	1983 tuloarvio	10 665 000
	1982 tilinpäätös	9 588 053
	1981 ,, ...	8 234 218

27. Puolustusministeriön hallinnonala

99. <i>Puolustusministeriön hallinnonalan muut tulot</i>	1983 I lisämenoarvioesitys	53 000
	1983 tuloarvio	42 940 000
Viitaten momentin 27.12.29 perusteluihin momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 53 000 mk, mikä aiheutuu Suomessa järjestettävän sotilaslääkärien kansainvälisen kurssin osanottomak-suista.	1982 tilinpäätös	57 185 856
	1981 ,, ...	44 440 529

28. Valtiovarainministeriön hallinnonala

50. <i>Rahapajan tulot</i>	1983 I lisämenoarvioesitys	21 300 000
1. <i>Tulot maksullisesta palvelutoiminnasta.</i>	1983 tuloarvio	130 561 000
Alamomentille ehdotetaan lisäystä 21 300 000 mk Suomen Pankin lisääntyneestä rahatilauksesta johtuen. Alamomentin loppusumma on 151 858 000 mk.	1982 tilinpäätös	79 458 648
	1981 ,, ...	81 869 453

31. Liikenneministeriön hallinnonala

40. <i>Autorekisterikeskuksen tulot</i>	1983 I lisämenoarvioesitys	1 000 000
1. <i>Moottoriajoneuvojen katsastus- ja kuljettajantutkimotmaksut sekä korvaukset moottoriajoneuvojen tunnusmerkeistä.</i> Alamomentille arvioidaan kertyvän lisäystä 1 000 000 mk moottoriajoneuvojen tunnusmerkkien kysynnän kasvun johdosta. Alamomentin loppusumma on 107 090 000 mk.	1983 tuloarvio	106 440 000
	1982 tilinpäätös	95 403 423
	1981 ,, ...	75 207 240

32. Kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonala

12. <i>Merenkululaitoksen tulot</i>	40. <i>Geologisen tutkimuslaitoksen tulot</i>	
2. <i>Luotsausmaksut.</i> Alamomentille arvioidaan kertyvän lisäystä 3 000 000 mk luotsaustaksan korotuksen johdosta. Luotsausmaksuja ehdotetaan korotettavaksi 1. 7. 1983 lukien 20 prosentilla. Alamomentin loppusumma on 31 700 000 mk.	1. <i>Tulot maksullisesta palvelutoiminnasta.</i> Alamomentille ehdotetaan kertyvän lisäystä 650 000 mk maksullisen palvelutoiminnan johdosta. Alamomentin loppusumma on 1 370 000 mk.	
1983 I lisämenoarvioesitys	3 000 000	
1983 tuloarvio	234 400 000	
1982 tilinpäätös	209 427 970	
1981 ,, ...	190 799 673	
	1983 I lisämenoarvioesitys	650 000
	1983 tuloarvio	1 000 000
	1982 tilinpäätös	1 087 143
	1981 ,, ...	701 443
	42. <i>Valtion teknillisen tutkimuskeskuksen tulot</i>	
	Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 18 870 000 mk seuraavasti:	

1. *Tulot maksullisesta palvelutoiminnasta.* Alamomentille arvioidaan kertyvän lisäystä 18 000 000 mk tutkimusten kysynnän lisääntymisen johdosta. Toiminnan lisääntymisen edellyttämät määrärahalisäykset on ehdotettu lukuun 32.43. Alamomentin loppusumma on 207 000 000 mk.

Valtion teknillisen tutkimuskeskuksen maksullisen palvelutoiminnan ennakoitu tulojen ja kustannusten laskelma vuodelle 1983 lisäyksen jälkeen:

<i>Tulot</i>	mk	
Tulot valtion viranomaisille suoritettavista tehtävistä	83 000 000	
Tulot yksityiselle sektorille suoritettavista tehtävistä	111 000 000	
Tulot ulkomaisista toimeksiannoista	13 000 000	
Yhteensä	207 000 000	

<i>Kustannukset</i>	mk	mk
Palkat	113 395 000	
Sosiaaliturvamaksut	7 824 000	
Matkat	11 700 000	
Tarvikkeet ja muut kulutusmenot	32 000 000	
Koneet ja laitteet	20 500 000	185 419 000
Laskennalliset erät		
Eläkekustannukset	27 000 000	
Pääomakustannukset	13 500 000	
Muut laskennalliset erät	2 900 000	43 400 000
Yhteensä	228 819 000	

2. *Muut tulot.* Alamomentille arvioidaan kertyvän lisäystä 870 000 mk sairausvakuutus- ja tapaturmapäiväraha korvausten nousun johdosta. Alamomentin loppusumma on 1 800 000 mk.

1983 I lisämenoarvioesitys	18 870 000
1983 tuloarvio	189 930 000
1982 tilinpäätös	163 633 410
1981 ,, ...	130 216 846

60. *Siirto tuontikaupparahastosta*

Momentille ehdotetaan merkittäväksi lisäystä 59 000 000 mk siirtona tuontikaupparahastosta sen johdosta, että rahastoon arvioidaan kertyvän kuluvan vuoden loppuun mennessä tuontihintojen tasauskorvauksina varoja enemmän kuin toiminnan rahoittamiseksi on tarpeen.

1983 I lisämenoarvioesitys	59 000 000
1983 tuloarvio	23 000 000
1982 tilinpäätös	—

98. *Tulot nestemäisten polttoaineiden hinnankorotuksen yhteydessä perityistä hinnaneroista*

Valtioneuvosto teki 26.11.1982 päätöksen hinnanerojen perimisestä valtiolle nestemäisten polttoaineiden hinnankorotuksen yhteydessä. Tuloja hinnaneroista arvioitiin kertyvän 280 000 000 mk. Koska edellytyksiä hinnanerojen perimiselle ei enää ole öljytuotteiden hintojen alenemisen takia, momentille merkitty tulo 280 000 000 mk ehdotetaan vähennettäväksi.

1983 I lisämenoarvioesitys	—280 000 000
1983 tuloarvio	280 000 000

99. *Kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonalan muut tulot*

4. *Muut tulot.* Alamomentille arvioidaan kertyvän yrittäjäkoulutustoiminnan laajentumisen johdosta lisäystä 700 000 mk. Alamomentin loppusumma on 32 010 000 mk.

1983 I lisämenoarvioesitys	700 000
1983 tuloarvio	32 555 000
1982 tilinpäätös	52 998 247
1981 ,, ...	44 738 568

33. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala

65. *Kansanterveyslaitoksen tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 2 000 000 mk, mistä 600 000 mk aiheutuu ulkopuolisella rahoituksella tehtävän tutkimustyön laajenemisesta, 500 000 mk keltatautirotkotteen käyttöönnotosta ja 900 000 mk maksujen korottamisesta.

1983 I lisämenoarvioesitys	2 000 000
1983 tuloarvio	43 800 000
1982 tilinpäätös	47 661 504
1981 ,, ...	40 682 275

39. Muut sekalaiset tulot

05. <i>Valtion maaomaisuuden ja tuloa tuottavien oikeuksien myynti</i>	1983 I lisämenoarvioesitys	8 100 000
	1983 tuloarvio	5 000 000
Viitaten momentin 24.10.88 perusteluihin momentille arvioidaan kertyvän lisäystä	1982 tilinpäätös.....	21 567 207
8 100 000 mk San Franciscon pääkonsulin virka-asuntokiinteistön myynnin johdosta.	1981 „	10 518 092

Osasto 13

KORKO- JA OSINKOTULOT SEKÄ OSUUS VALTION RAHALAITOSTEN VOITOSTA

04. Osuus valtion rahalaitosten voitosta

01. <i>Osuus Suomen Pankin voitosta</i>	1983 I lisämenoarvioesitys.....	83 500 000
Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä	1983 tuloarvio	250 000 000
83 500 000 mk.	1982 tilinpäätös	281 591 506
	1981 „	113 767 108

Osasto 14

VALTION LIIKEYRITYKSET

01. Valtionrautatiet

01. <i>Henkilöliikenteen tulot</i>	vuoden tulo- ja menoarviossa ilmoitetusta
Uusimman arvion mukaan kasvaa valtionrautateiden liikekirjanpidollinen alijäämä	775 000 000 markasta 856 000 000 markkaan.
kuluvan Alijäämän kasvun hidastamiseksi on henkilölii-	

kenteen tariffeja tarkoitus korottaa 1.7.1983 lukien tulo- ja menoarviossa ilmoitetun 5 prosentin asemesta 10 prosentilla. Tämän johdosta momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 15 000 000 mk.

1983 I lisämenoarvioesitys	15 000 000
1983 tuloarvio	630 000 000
1982 tilinpäätös	539 105 694
1981 ,, ...	485 744 321

07. Tulot ulkopuolisille suoritetuista töistä

Momentille ehdotetaan lisäystä 35 000 000 mk, mikä aiheutuu ulkopuolisille suoritettavien töiden määrän lisääntymisestä.

1983 I lisämenoarvioesitys	35 000 000
1983 tuloarvio	67 500 000

Kuluvan vuoden tulo- ja menoarviossa on valtionrautateiden käyttötalouden lisärahoitustarpeeksi merkitty 891 422 000 mk. Kun käyttötuloihin nyt ehdotetaan lisäystä 50 000 000 mk ja käyttömenoihin pääluokan 31 kohdalla ehdotetaan lisäystä 28 000 000 mk, vähenee käyttötalouden lisärahoitustarve 22 000 000 mk ja on 869 422 000 mk.

1983 I lisämenoarvioesitys, lisärahoitustarve	869 422 000
1983 tuloarvio, lisärahoitustarve	891 422 000
1982 tilinpäätös, lisärahoitustarve	1 030 201 560
1981 tilinpäätös, lisärahoitustarve	885 995 500

04. Posti- ja telelaitos

01. Postitoimen liikennetulot

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 25 000 000 mk liikenteen arvioitua suuremman kasvun johdosta.

1983 I lisämenoarvioesitys	25 000 000
1983 tuloarvio	1 922 000 000
1982 tilinpäätös	1 721 206 652
1981 ,, ...	1 445 072 126

04. Teletoimen liikennetulot

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 26 500 000 mk, mistä 16 500 000 mk aiheutuu eräiden posti- ja telehallituksen päätettävissä olevien kansainvälisten teleliikennemaksujen korottamisesta 1.6.1983 lukien keskimäärin 12,5 %:lla sekä 10 000 000 mk liikenteen arvioitua suuremmasta kasvusta.

1983 I lisämenoarvioesitys	26 500 000
1983 tuloarvio	2 353 000 000
1982 tilinpäätös	2 204 018 026
1981 ,, ...	1 898 875 902

07. Sekalaiset tulot

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 20 000 000 mk sekalaisen tulojen arvioitua suuremman kasvun johdosta.

1983 I lisämenoarvioesitys	20 000 000
1983 tuloarvio	89 000 000
1982 tilinpäätös	104 884 065
1981 ,, ...	69 636 811

Kuluvan vuoden tulo- ja menoarviossa posti- ja telelaitoksen käyttötalouden rahoituskatteeksi on merkitty 1 071 939 000 mk. Kun käyttötuloihin nyt merkitään lisäystä 71 500 000 mk, lisääntyy posti- ja telelaitoksen käyttötalouden rahoituskaite 71 500 000 mk ja on 1 143 439 000 mk.

1983 I lisämenoarvioesitys	1 143 439 000
1983 tuloarvio	1 071 939 000
1982 tilinpäätös	1 070 092 418
1981 ,, ...	810 012 249

45. Metsähallituksen metsät

02. Puutavaran bankintatulot

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 30 000 000 mk lisääntyneen puun myynnin johdosta.

1983 I lisämenoarvioesitys	30 000 000
1983 tuloarvio	725 000 000
1982 tilinpäätös	796 132 794
1981 ,, ...	710 511 718

Kuluvan vuoden tulo- ja menoarviossa on metsähallituksen metsien käyttötalouden rahoituskatteeksi merkitty 32 401 500 mk. Kun metsähallituksen metsien käyttötuloihin nyt arvioidaan kertyvän lisäystä 30 000 000 mk, lisääntyy käyttötalouden rahoituskate 30 000 000 mk ja on 62 401 500 mk.	1983 I lisämenoarvioesitys.....	62 401 500
	1983 tuloarvio	32 401 500
	1982 tilinpäätös	136 116 908
	1981 ,, ...	102 538 507

Osasto 15

LAINAT

02. Lainanotto

01. <i>Uudet valtionlainat</i>	1983 I lisämenoarvioesitys	1 090 000 000
Yleisperusteluihin viitaten eduskunnalle annetaan hallituksen esitys valtioneuvostolle myönnettävien lainanottovaltuuksien korottamisesta 1 090 000 000 markalla. Näiden lainanottovaltuuksien nojalla nostettavista uusista valtionlainoista kertyvänä tulona momentille merkitään lisäystä 1 090 000 000 mk.	1983 tuloarvio	10 300 000 000
	1982 tilinpäätös	8 172 168 729
	1981 ,, ...	5 753 157 633

MENOT

Pääluokka 23 VALTIONEUVOSTO

01. Valtioneuvosto

21. <i>Ministeriöiden käyttövarat</i>	hin. Momentille ei tämän johdosta ehdoteta lisäystä.
Momentin perusteluja ehdotetaan muutettavaksi siten, että momentin määrärahaa saadaan käyttää valtioneuvoston kanslian, oikeuskanslerinviraston ja ministeriöiden välttämättömiksi katsomiin edustus- ja muihin vastaaviin menoi-	
	1983 menoarvio 3 000 000
	1982 tilinpäätös 2 808 909
	1981 ,, ... 2 515 221

02. Valtioneuvoston kanslia

29. <i>Muut kulutusmenot</i> (arviomääräraha)	1983 I lisämenoarvioesitys 50 000
Momentille ehdotetaan lisäystä 50 000 mk	1983 menoarvio 3 508 000
Helsingissä vuonna 1984 pidettävän Rooman klubin kokouksen valmistelumenoja varten.	1982 tilinpäätös 2 934 681
	1981 ,, ... 2 479 095

25. Valtioneuvoston edustus- ja virkahuoneistot

76. <i>Tasavallan Presidentin virka-asunto</i> (siirtomääräraha)	erotettavalle, Tasavallan Presidentin uuden virka-asunnon tontille suoritettavien rakennushankkeiden suunnittelua varten järjestettävän arkkitehtikilpailun kustannuksiin.
Momentille ehdotetaan 500 000 mk käytettäväksi Helsingin kaupungin Meilahdessa sijaitsevalle noin 28 400 m ² :n suuruiselle, Vähä-Meilahti—Lill Mejlands RNo 1:12 nimisestä tilasta	
	1983 I lisämenoarvioesitys 500 000

99. Valtioneuvoston muut menot

08. <i>Komiteat ja asiantuntijat</i> (arviomääräraha)	1983 I lisämenoarvioesitys ..... —180 000
J. V. Snellmanin koottujen teosten toimituskunnan menot ja pääsihteerin palkkaus suoritetaan vuoden 1983 alusta lukien momentin 23.99.25 määrärahasta. Tämän johdosta momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 180 000 mk.	1983 menoarvio 350 000
	1982 tilinpäätös 508 326
	1981 ,, ... 476 420

25. *J. V. Snellmanin kootut teokset* (siirtomääräraha)

Viitaten momentin 23.99.08 perusteluihin momentille ehdotetaan lisäystä 180 000 mk J. V. Snellmanin koottujen teosten toimituskunnan menojen ja pääsihteerin palkkauksen suorittamista varten. Momentin määrärahaa saadaan käyttää myös muiden toimituskunnan palveluksessa olevien henkilöiden palkkausten suorittamiseen. Momentin määrärahalla saadaan palkata enintään viisi henkilöä.

Lisäksi ehdotetaan, että valtioneuvoston kanslialle myönnetään J. V. Snellmanin koottujen teosten julkaisemista varten tarvittavan kustannus-sopimuksen solmimiseen 1 000 000 markan valtuus 1.3.1983 hintatason mukaan. Teosten ensimmäinen osa valmistuu aikaisintaan vuonna

1986. Näin ollen sopimuksesta ei aiheudu kustannuksia varainhoitovuosina 1983—1985.

1983 I lisämenoarvioesitys	180 000
1983 menoarvio	250 000

27. *Presidentti Kyösti Kallion elämäkerta* (siirtomääräraha)

Momentin perusteluja ehdotetaan muutettavaksi siten, että momentin määrärahaa voidaan käyttää myös vuonna 1984 presidentti Kyösti Kallion elämäkerran kirjoittamisesta aiheutuviin kustannuksiin. Momentin loppusumma ei tämän johdosta muutu.

1983 menoarvio	95 000
1982 tilinpäätös	100 000
1981 „	90 000

Päälukka 24

ULKOASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

10. Edustustot

20. *Matkat ja muutot* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 1 300 000 mk ulkomaanedustuksen virkamiesten kotilomamatkoihin matkakustannusten nousun johdosta.

1983 I lisämenoarvioesitys	1 300 000
1983 menoarvio	21 200 000
1982 tilinpäätös	20 132 655
1981 „	16 685 239

88. *Künsteistöjen ja huoneistojen bankkiminen* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 9 318 000 mk, mistä 318 000 mk Bernin suurlähetystön virka-

asuntokiinteistön ostoon markan kansainvälisen perusarvon muuttumisen johdosta ja 9 000 000 mk Los Angelesin pääkonsulin virka-asunnon ostoon. Vastaavasti momenteille 12.24.99 ja 12.39.05 kertyy tuloja Tel Avivin suurlähetystön kansliahuoneiston ja San Franciscon pääkonsulin virka-asuntokiinteistön myynneistä.

1983 I lisämenoarvioesitys	9 318 000
1983 menoarvio	24 030 000
1982 tilinpäätös	17 890 000
1981 „	12 400 000

20. Ulkoasiainhallinnon virat ja toimet

01. *Palkkaukset* (arviomääräraha)

1. *Perus- ja sopimuspalkkaisten sekä ylimääräisten virkamiesten palkkaukset.* Virka- ja toimirakenteen oikaisemiseksi ehdotetaan 1.7.1983 lukien perustettavaksi kaksi lähetystöneuvoksen virkaa (B 2). Vastaavasti voidaan samasta ajankohdasta lukien lakkauttaa kaksi peruspalkkaista

ulkoasiainsihteerin virkaa (V 27). Alamomentin loppusumma lisääntyy 23 000 mk ja on 76 302 900 mk.

1983 I lisämenoarvioesitys	23 000
1983 menoarvio	201 941 000
1982 tilinpäätös	194 531 090

30. Kansainvälinen kehitysyhteistyö

66. *Kansainvälisten järjestöjen kautta ohjattava kehitysapu* (siirtomääräraha)

3. *Kansainväliset kehitysrahoituslaitokset ja -ohjelmat*. Koska YK:n kauppa- ja kehityskonferenssin perushyödykeohjelman yhteisrahastoa koskeva sopimus ei tule voimaan vielä vuoden 1983 aikana, ehdotetaan alamomentilta vähennettäväksi kyseiseen tarkoitukseen kuluvan vuoden tulo- ja menoarviossa myönnetty 9 000 000 mk. Alamomentin loppusumma on 162 200 000 mk.

1983 I lisämenoarvioesitys	—9 000 000
1983 menoarvio	295 750 000
1982 tilinpäätös	248 800 000
1981 ,, ...	229 020 000

67. *Kahdenvälinen lahjaluotoinen kehitysapu* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 200 000 mk, mikä aiheutuu kehitysyhteistyön suunnittelun ja arvioinnin sekä kehityskaatutkimuksen lisämäärärahatarpeesta.

1983 I lisämenoarvioesitys	200 000
1983 menoarvio	421 500 000
1982 tilinpäätös	332 500 000
1981 ,, ...	238 200 000

99. Ulkosasiainministeriön hallinnonalan muut menot

09. *Pysyvät toimikunnat*

Momentille ehdotetaan lisäystä 48 000 mk työ-sopimussuhteisen pääsihteerin palkkaamiseksi Taloudellisten kehityskausuhdeiden neuvottelukunnalle 1.8.1983 lukien. Momentin määrärahaalla saadaan palkata keskimäärin enintään yksi pysyväisluonteinen päätoiminen henkilö.

1983 I lisämenoarvioesitys	48 000
1983 menoarvio	150 000
1982 tilinpäätös	66 174
1981 ,, ...	128 489

27. *Kansainväliseen yhteistyöhön Suomessa liittyvät menot* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 2 000 000 mk käytettäväksi OPEC:in kansainvälisen kokouksen järjestämisestä aiheutuviin menoihin ja hallituksen suostumuksella Suomessa järjestettäviin kansainvälisiin kokouksiin. Osanottajamaiden mak-suusuuksina kokousmenoista on alamomentille 12.24.99.3 vastaavasti merkitty lisäystä tuloina 1 600 000 mk.

1983 I lisämenoarvioesitys	2 000 000
1983 menoarvio	6 573 700
1982 tilinpäätös	4 929 148
1981 ,, ...	4 833 506

Pääluokka 25

OIKEUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Oikeusministeriö

01. *Palkkaukset* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 107 100 mk seuraavasti:

1. *Perus- ja sopimuspalkkaisten sekä ylimääräisten virkamiesten palkkaukset*. Hallinnollisten ohjeiden valmistelua sekä rangaistusten käytännönpanon laillisuusvalvontaa varten ehdotetaan vankeinhoito-osastoon 1.9.1982 lukien perustettavaksi vanhemman hallitussihteerin virka (B 3). Vastaavasti voidaan samasta ajankohdasta

lukien lakkauttaa nuoremman hallitussihteerin virka (B 1). Alamomentin loppusumma ei tämän johdosta muutu.

2. *Tilapäisten palkkiot ja työsubdepalkat*. Tilapäisten palkkioihin ehdotetaan lisäystä 57 100 mk yhdistysrekisteritoimiston asiaruuhkan purkamiseksi aikaisemmin momentilta 28.80.02 palkatun kahden osastosihteerin (V 19) edelleen palkkaamista varten. Alamomentin loppusumma on 6 404 900 mk.

3. *Muut palkat ja palkkiot.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 50 000 mk viransijaisten palkkioihin vuosilomasijaisten palkkaamiseksi yhdistysrekisteritoimistoon. Alamomentin loppusumma on 755 300 mk.

1983 I lisämenoarvioesitys	107 100
1983 menoarvio	25 503 000
1982 tilinpäätös	22 463 815
1981 ,, ...	19 892 877

02. Lääninhallitusten oikeushallintoyksiköt

01. Palkkaukset (arviomääräraha)

1. *Peruspalkkaisten virkamiesten palkkaukset.* Uudenmaan lääninhallitukseen ehdotetaan 1.11.1983 lukien perustettavaksi ylitarkastajan virka (B 2). Vastaavasti lakkautetaan samasta ajankohdasta lukien momentilta 25.31.01 ylitar-

kastajan virka. Alamomentin loppusumma lisääntyy 20 800 mk ja on 373 600 mk.

1983 I lisämenoarvioesitys	20 800
1983 menoarvio	397 000

10. Ylimmät tuomioistuimet

70. Kaluston hankkiminen

Momentille ehdotetaan lisäystä 144 000 mk korkeimman oikeuden peruskorjattavan rakennuksen sisustussuunnittelua varten

1983 I lisämenoarvioesitys	144 000
1983 menoarvio	1 000 000
1982 tilinpäätös	647 098
1981 ,, ...	109 902

30. Tuomiokunnat

70. Kaluston hankkiminen (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 200 000 mk tuomiokuntien uusien toimitilojen kalustohankintoja varten.

1983 I lisämenoarvioesitys	200 000
1983 menoarvio	800 000
1982 tilinpäätös	700 000
1981 ,, ...	800 000

31. Raastuvanoikeudet ja maistraatit

01. Palkkaukset (arviomääräraha)

Momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 5 800 mk seuraavasti:

1. *Peruspalkkaisten sekä ylimääräisten virkamiesten palkkaukset.* Työmäärän lisääntymisen johdosta Helsingin raastuvanoikeuteen ehdotetaan 1.11.1983 lukien perustettavaksi kaksi oikeusneuvosmiehen virkaa (B 2).

Viitaten momentin 25.02.01 perusteluihin ehdotetaan Helsingin maistraatista lakkautettavaksi 1.11.1983 lukien ylitarkastajan virka (B 2).

Alamomentin loppusumma lisääntyy 17 300 mk ja on 55 887 700 mk.

3. *Muut palkat ja palkkiot.* Edellyttäen, että alamomentilla 1 ehdotetut kaksi oikeusneuvosmiehen virkaa perustetaan, voidaan muista palkkoista ja palkkioista vähentää samasta ajankohdasta lukien 23 100 mk kolmen sivutoimisen oikeusneuvosmiehen palkkioina. Alamomentin loppusumma on 9 415 300 mk.

1983 I lisämenoarvioesitys	-5 800
1983 menoarvio	72 418 000
1982 tilinpäätös	65 322 975
1981 ,, ...	57 088 485

45. Eräät oikeudenhoitomenot

30. *Yleinen oikeusaputoiminta* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan yleisperusteluihin viitaten lisäystä 130 000 mk aikaisemmin tilapäisiin työllistämistoimin pysyväisluonteisiin tehtäviin palkattujen kahden oikeusavustajan ja kolmen toimistohenkilön tointen vakinaistamiseksi

1.7.1983 lukien. Vastaava määräraha vähennetään momentilta 28.80.02. Momentin määrärahaalla saadaan palkata enintään 404 henkilöä.

1983 I lisämenoarvioesitys	130 000
1983 menoarvio	22 500 000
1982 tilinpäätös	23 836 413
1981 ,, ...	22 496 833

46. Syyttäjänvirastot

01. *Palkkaukset* (arviomääräraha)

2. *Tilapäisten palkkiot ja työsuhdepalkat.*

Eräiden laajojen rikosjuttujen käsittelyn jouduttamiseksi ehdotetaan 1.7.1983 lukien palkattavaksi Helsingin kaupunginviskaalinvirastoon tilapäistä kaupunginviskaalityövoimaa, josta yksi syyttäjä on aikaisemmin palkattu momentilta

28.80.02. Alamomentin loppusumma lisääntyy 150 000 mk ja on 410 600 mk.

1983 I lisämenoarvioesitys	150 000
1983 menoarvio	12 245 500
1982 tilinpäätös	11 021 649
1981 ,, ...	9 912 091

47. Ulosottovirastot

29. *Muut kulutusmenot* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 410 000 mk Helsingin ulosottoviraston tietojärjestelmän toteuttamista ja käyttöönottoa varten.

1983 I lisämenoarvioesitys	410 000
1983 menoarvio	10 693 000
1982 tilinpäätös	8 513 071
1981 ,, ...	7 009 740

50. Vankeinhoitolaitos

50. *Valtionapu Kriminaalihuoltoyhdistykselle lainsäädäntöön perustuviin tehtäviin* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 57 500 mk seuraavasti:

1. *Valtionapu palkkausmenoihin.* Alamomentille ehdotetaan yleisperusteluihin viitaten lisäystä 40 000 mk aikaisemmin tilapäisiin työllistämistoimin pysyväisluonteisiin tehtäviin palkatun sosiaalityöntekijän toimen vakinaistamiseksi 1.7.1983 lukien. Vastaava määräraha vähennetään momentilta 28.80.02. Alamomentin loppusumma on 8 225 000 mk.

2. *Valtionapu muihin menoihin.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 17 500 mk valtionapuna Kriminaalihuoltoyhdistykselle Suomessa järjestettävästä pohjoismaisesta kriminaalihuoltoseminaarista aiheutuviin kustannuksiin. Alamomentin loppusumma on 1 702 500 mk.

1983 I lisämenoarvioesitys	57 500
1983 menoarvio	9 870 000
1982 tilinpäätös	9 029 000
1981 ,, ...	7 740 800

51. *Valtionapu Kriminaalihuoltoyhdistykselle muun kriminaalihuoltotyön suorittamiseen*

1. *Valtionapu palkkausmenoihin.* Alamomentille ehdotetaan yleisperusteluihin viitaten lisäystä 21 000 mk aikaisemmin tilapäisiin työllistämistoimin pysyväisluonteisiin tehtäviin palkatun osa-aikaisen ohjaajan toimen vakinaistamiseksi 1.7.1983 lukien. Vastaava määräraha vähennetään momentilta 28.80.02. Alamomentin loppusumma on 5 058 900 mk.

1983 I lisämenoarvioesitys	21 000
1983 menoarvio	6 187 900
1982 tilinpäätös	5 901 700
1981 ,, ...	4 904 500

74. *Uudisrakennukset ja peruskorjaukset* (siirtomääräraha)

1. *Keskeneräiset työt.* Alamomentille ehdotetaan Turussa sijaitsevien vankiloiden kaukolämpöön liittämistä varten lisäystä 170 000 mk lähinnä rakennuskustannusten nousun johdosta. Hankkeen tarkistettu kustannusarvio on

2 530 000 mk. Tarkoitukseen on aiemmin myönnetty 2 360 000 mk. Alamomentin loppusumma on 29 770 000 mk.

1983 I lisämenoarvioesitys	170 000
1983 menoarvio	35 100 000
1982 tilinpäätös	27 550 000
1981 ,, ...	15 490 000

99. Oikeusministeriön hallinnonalan muut menot

27. *Automaattinen tietojenkäsittely*

Momentille ehdotetaan rikesakkojärjestelmän 1.9.1983 tapahtuvan käyttöönoton johdosta lisäystä 920 000 mk, mistä 115 000 mk toimistosihteerin ja kolmen erityisatk-kirjoittajan palkkaamiseksi 1.7.1983 lukien, 180 000 mk laite- ja ohjelma vuokriin sekä huoltoon, 620 000 mk atk-palvelujen ostoon sekä 5 000 mk muihin atk-menoihin. Momentin määrärahalta saadaan palkata keskimäärin enintään 66 pysyväisluonteista toimihenkilöä.

1983 I lisämenoarvioesitys	920 000
1983 menoarvio	14 000 000
1982 tilinpäätös	12 220 819
1981 ,, ...	9 937 157

50. *Eräät avustukset*

Momentin perusteluja ehdotetaan muutettavaksi siten, että Suomen oikeusjärjestyksen tunnetuksi tekemiseen osoitetusta määrärahasta saatisiin 10 000 mk käyttää Julkisen Sanan Neuvoston tukemiseen momentille tarkoitukseen osoitetun määrärahan lisäksi. Momentille ei tämän johdosta ehdoteta lisäystä.

1983 menoarvio	350 000
1982 tilinpäätös	438 000
1981 ,, ...	440 500

Pääloukka 26

SISÄASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Sisäasiainministeriö

01. *Palkkaukset* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan seuraavat muutokset:

1. *Perus- ja sopimuspalkkaisten sekä ylimääräisten virkamiesten palkkaukset.* Virkarakenteen oikaisemiseksi vastaamaan muuttunutta tehtäväjakoja ehdotetaan 1.7.1983 lukien lääni- ja kuntaosastoon perustettavaksi sopimuspalkkainen apulaisosastopäällikön virka (S 18). Vastaavasti voidaan samasta ajankohdasta lukien lakkauttaa hallitusneuvoksen, toimistopäällikkönä virka (B 6). Alamomentin loppusumma ei tämän johdosta muutu.

2. *Tilapäisten palkkiot ja työsuhdepalkat.* Viitaten eduskunnan vastaukseen kuluvan vuoden tulo- ja menoarvioesitykseen, jonka mukaan työsuhdepalkoista on vähennetty 15 henkilön palkkaukseen varattu määräraha siirtona momentille 35.01.01, ehdotetaan, että siirrettävällä määrärahalta palkattujen henkilöiden sijasta siir-

retään yksi suunnittelija, kuusi tutkijaa, yksi erikoissuunnittelija, kaksi toimistoinsinööriä, yksi apulaistutkija ja yksi tutkimusapulainen sekä neljä siivoojaa. Alamomentin loppusumma ei tämän johdosta muutu.

1983 menoarvio	23 358 000
1982 tilinpäätös	24 890 252
1981 ,, ...	21 603 100

09. *Pysyvät neuvottelu- ja toimikunnat*

Momentille ehdotetaan lisäystä 15 000 mk me-riympäristöneuvottelukunnan toiminnasta aiheutuvia menoja varten.

1983 I lisämenoarvioesitys	15 000
1983 menoarvio	2 125 000
1982 tilinpäätös	2 234 722
1981 ,, ...	1 873 550

05. Lääninhallitukset

01. *Palkkaukset* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 401 000 mk seuraavasti:

1. *Perus- ja sopimuspalkkaisten sekä ylimääräisten virkamiesten palkkaukset.* Lääninoikeuksien toiminnan tehostamiseksi edelleen ehdotetaan 1.7.1983 lukien perustettavaksi kolme lääninoikeuden puheenjohtajana toimivan läänin-neuvoksen virkaa (B 5) Hämeen, Kuopion ja Pohjois-Karjalan lääninhallituksiin. Vastaavasti voidaan samasta ajankohdasta lukien lakkauttaa Hämeen ja Kuopion lääninhallituksista kummas-takin yksi lääninoikeudessa toimivan läänin-neuvoksen virka (B 5) ja Pohjois-Karjalan lääninhal-lituksesta vastaava virka (B 4). Alamomentin lop-pusumma ei tämän johdosta muutu.

2. *Tilapäisten palkkiot ja työsubdepalkat.* Lääninoikeuksien ruuhkien purkamiseksi vuoden 1984 loppuun mennessä ehdotetaan tilapäisten palkkioihin lisäystä 201 000 mk viiden esittelijän (V 28) palkkaamiseksi 1.7.1983 lukien. Alamomentin loppusumma on 6 758 400 mk.

3. *Muut palkat ja palkkiot.* Lääninoikeuksien ruuhkien purkamiseksi ehdotetaan alamomentil-le lisäystä 200 000 mk ylitöistä maksettavia kor-vauksia varten. Alamomentin loppusumma on 1 622 100 mk.

1983 I lisämenoarvioesitys	401 000
1983 menoarvio	120 397 000
1982 tilinpäätös	108 208 174
1981 ,, ...	94 483 061

70. *Kaluston hankkiminen*

Momentille ehdotetaan lisäystä 1 200 000 mk tietojenkäsittelylaitteiden hankkimiseksi läänin-hallituksiin sosiaali- ja terveydenhuollon suunnit-telusta ja valtionosuudesta annetun lain toimeen-panoon liittyvän tietojärjestelmän toteuttamista varten.

1983 I lisämenoarvioesitys	1 200 000
1983 menoarvio	1 100 000
1982 tilinpäätös	1 000 332
1981 ,, ...	898 786

07. Väestökirjanpidon paikallishallinto

70. *Kaluston hankkiminen*

Momentille ehdotetaan lisäystä 80 000 mk eräiden henkikirjoittajan toimistojen uusiin toi-mitiloihin muuttamisesta aiheutuvia kalusto-, puhelinkekus- ja konttorikonehankintoja varten.

1983 I lisämenoarvioesitys	80 000
1983 menoarvio	200 000
1982 tilinpäätös	376 552
1981 ,, ...	391 843

10. Asuntohallitus

27. *Tietojen koneellinen käsittely*

Momentille ehdotetaan lisäystä 60 000 mk, mikä aiheutuu lainoituksen tietojärjestelmien käyttö- ja ylläpitotehtävien kasvusta ja tietojärjes-telmien kehittämisestä asuntolainajaon valmiste-lua ja asuntosäästöpalkkiokorkotuen seurantaa ja tilastointia varten.

1983 I lisämenoarvioesitys	60 000
1983 menoarvio	1 395 000
1982 tilinpäätös	1 818 056
1981 ,, ...	1 677 436

12. Asuntotoimi

30. *Kuntien maanostolainojen korkotuki* (ar-viomääräraha)

Momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 500 000 mk, mikä aiheutuu vuonna 1982 luotto-laitosten kunnille asuntoalueiden hankkimiseksi myöntämien asuntohallituksen korkotukiluotoik-si hyväksymien luottojen ennakoitua pienemmäs-tä määrästä.

1983 I lisämenoarvioesitys	—500 000
1983 menoarvio	2 625 000
1982 tilinpäätös	2 131 639
1981 ,, ...	2 537 343

70. Kaavoitus- ja rakennustoimi

23. *Kiinteistötietorekisterijärjestelmän kehittäminen*

Momentille ehdotetaan lisäystä 155 000 mk, mikä aiheutuu Valtion tietokonekeskuksen ohjelmointikustannusten noususta ja kehittämis- ja kokeilutoiminnan tehostamisesta.

1983 I lisämenoarvioesitys	155 000
1983 menoarvio	710 000
1982 tilinpäätös	954 707
1981 ,, ...	676 700

30. *Valtionosuus rakennustarkastajien palkkaamiseen (arviomääräraha)*

Momentille ehdotetaan yleisperusteluihin viitaten lisäystä 150 000 mk aikaisemmin tilapäisin työllistämistoimin pysyväisluonteisiin tehtäviin palkatun kolmen rakennustarkastajan toimen va-

kinaistamiseksi 1.7.1983 lukien. Vastaava määrä-raha vähennetään momentilta 28.80.02.

1983 I lisämenoarvioesitys	150 000
1983 menoarvio	11 250 000
1982 tilinpäätös	14 381 010
1981 ,, ...	13 409 328

61. *Kaavoitus- ja rakennustutkimuksen tukeminen*

Momentille ehdotetaan lisäystä 50 000 mk katu- ja puhtaanapitoa koskevan tutkimuksen suorittamista varten.

1983 I lisämenoarvioesitys	50 000
1983 menoarvio	150 000
1982 tilinpäätös	199 813
1981 ,, ...	193 309

73. Ympäristönsuojelu

25. *Ympäristötutkimukset ja -selvitykset (siirtomääräraha)*

Momentille ehdotetaan lisäystä 250 000 mk, mistä 150 000 mk käytetyn voiteluöljyn hyödyntämistä koskevan selvityksen rahoittamiseksi ja 100 000 mk rikinpäästöjen vähentämisselvityksen rahoittamiseksi.

1983 I lisämenoarvioesitys	250 000
1983 menoarvio	2 000 000
1982 tilinpäätös	2 050 000
1981 ,, ...	799 235

75. Poliisitoimi

01. *Palkkaukset (arviomääräraha)*

Momentille ehdotetaan lisäystä 1 346 000 mk seuraavasti:

1. *Perus- ja sopimuspalkkaisten sekä ylimääräisten virkamiesten palkkaukset.* Taloudellisten rikosten tutkintatehtävien lisääntymisen johdosta ehdotetaan keskusrikospoliisiin perustettavaksi 1.7.1983 lukien seuraavat ylimääräiset toimet:

	Palkkaus-
	luokka
2 rikostarkastajaa	V 28
2 toimistosihiteeriä	V 17

Turvallisuustehtävien lisääntymisen vuoksi ehdotetaan suojelupoliisiin perustettavaksi 1.7.1983 lukien viisi ylimääräistä ylietsivän tointa (V 19).

Alamomentin loppusumma lisääntyy 346 000 mk ja on 646 753 800 mk.

3. *Muut palkat ja palkkiot.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 1 000 000 mk virkapukuavustuksia varten poliisin virkapukua koskevien säännösten uudistamisen johdosta. Alamomentin loppusumma on 130 419 400 mk.

1983 I lisämenoarvioesitys	1 346 000
1983 menoarvio	889 944 000
1982 tilinpäätös	837 023 870
1981 ,, ...	738 139 011

22. *Varusteet ja tarvikkeet* (arviomääräraha)
Momentille ehdotetaan lisäystä 1 000 000 mk poliisin virkapukua koskevien säännösten uusimisesta aiheutuvien hankintojen johdosta.

1983 I lisämenoarvioesitys	1 000 000
1983 menoarvio	2 800 000
1982 tilinpäätös	3 246 693
1981 ,, ...	2 364 545

28. *Poliisitoimen erityismenot* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 1 326 000 mk, mistä 1 200 000 mk aiheutuu oikeuslääkeopillisesta tutkimuksesta ja 126 000 mk poliisikoirien hoitokorvauksen korottamisesta.

1983 I lisämenoarvioesitys	1 326 000
1983 menoarvio	23 106 000
1982 tilinpäätös	22 428 126
1981 ,, ...	18 762 833

80. Pelastushallinto

32. *Valtionosuus kunnan muun palo- ja pelastustoimen käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

1. *Valtionosuus palkeusmenoihin.* Alomomentille ehdotetaan yleisperusteluihin viitaten lisäystä 873 000 mk aikaisemmin tilapäisin työllistämistoimin pysyväisluonteisiin tehtäviin palkatun 36 päätoimisen ja neljän sivutoimisen henkilön toimen vakinaistamiseksi 1.7.1983 lu-

29. *Muut kulutusmenot* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 1 577 000 mk, mistä 1 268 000 mk aiheutuu kulunkikorvauksen korottamisesta ja 309 000 mk työpaikkaterveydenhuoltomenoista.

1983 I lisämenoarvioesitys	1 577 000
1983 menoarvio	92 231 000
1982 tilinpäätös	92 199 236
1981 ,, ...	83 390 702

70. *Kaluston ja välineiden hankkiminen* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 1 180 000 mk, mistä 930 000 mk turvallisuus- ja valvontavälineiden hankkimista sekä 250 000 mk Kemian poliisitalon tulipalossa tuhoutuneen kaluston ja välineistön korvaamista varten.

1983 I lisämenoarvioesitys	1 180 000
1983 menoarvio	32 740 000
1982 tilinpäätös	35 579 977
1981 ,, ...	27 860 000

kien. Vastaava määräraha vähennetään momentilta 28.80.02. Alomomentin loppusumma on 74 673 000 mk.

1983 I lisämenoarvioesitys	873 000
1983 menoarvio	124 900 000
1982 tilinpäätös	83 922 755
1981 ,, ...	63 384 151

97. Avustukset kunnille ja eräille järjestöille

30. *Kuntien yleiset rahoitusavustukset*

Momentin perusteluja ehdotetaan muutettavaksi siten, että momentin määrärahasta saadaan käyttää 170 000 mk Utsjoen virastotalon kunnan toimintilojen suunnitteluun. Virastotalohankkeesta kunnan toimintilojen osuus kustannusarvios- ta on 3,18 milj. mk, mikä on tarkoitus rahoittaa

tämän momentin määrärahasta vuosina 1984—85. Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisäystä.

1983 menoarvio	129 000 000
1982 tilinpäätös	114 999 699
1981 ,, ...	99 999 917

99. Sisäasiainministeriön hallinnonalan muut menot

29. *Muut kulutusmenot* (arviomääräraha)
Momentille ehdotetaan lisäystä 1 922 000 mk,

mistä 1 850 000 mk aiheutuu Yhdistyneiden Kansakuntien Asuinyhdyskuntakomission (UN-

CHS) 6. istunnon järjestämisestä Suomessa ja 72 000 mk Euroopan Talouskomission (ECE) asunto-, rakennus- ja suunnittelukomitean Suomessa järjestettävästä yhteensovitetun suunnittelun seminaarista.

1983 I lisämenoarvioesitys	1 922 000
1983 menoarvio	2 670 000
1982 tilinpäätös	299 209
1981 ,, ...	425 966

Pääluokka 27

PUOLUSTUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Puolustusministeriö

01. Palkkaukset (arviomääräraha)

1. *Perus- ja sopimuspalkkaisten sekä ylimääräisten virkamiesten palkkaukset.* Eräiden räjähdysvaarallisten aineiden valvonta- ja tarkastustehävien delegoimiseksi pääesikuntaan ehdotetaan 1.7.1983 lukien lakkautettavaksi räjähdysainetarkastajan virka (B 2).

Turvallisuuspoliittisten kysymysten seuraamista ja analysointia varten ehdotetaan 1.7.1983 lukien perustettavaksi ylimääräinen erikoistutkijan toimi (B 1). Toimen palkkaus on aikaisemmin suorit-

tu momentilta 28.80.02. Lisäksi ehdotetaan samasta ajankohdasta lukien lakkautettavaksi avoimena oleva ylimääräinen toimistoapulaisen toimi (V 8).

Alamomentin loppusumma lisääntyy 27 000 mk ja on 11 549 600 mk.

1983 I lisämenoarvioesitys	27 000
1983 menoarvio	15 852 000
1982 tilinpäätös	13 484 806
1981 ,, ...	12 113 665

12. Puolustusvoimien palkkaus- ja muut menot

01. Palkkaukset (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 2 272 900 mk seuraavasti:

1. *Perus- ja sopimuspalkkaisten sekä ylimääräisten virkamiesten palkkaukset.* Viitaten alamomentin 27.01.01.1 perusteluihin ehdotetaan 1.7.1983 lukien perustettavaksi räjähdysainetarkastajan virka (B 2).

Kaartin korttelin kulunvalvonta- ja turvallisuusjärjestelmien toteutukseen liittyen ehdotetaan 1.7.1983 lukien perustettavaksi viisi ylimääräistä vahtimestarin tointa (V 13).

Alamomentin loppusumma lisääntyy 124 200 mk ja on 747 326 300 mk.

2. *Tilapäisten palkkiot ja työsuhdepalkat.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 2 000 000 mk posti- ja telelaitokselta vapaehtoisesti siirtyvien enintään 100 työsuhteisen viestiasentajan palkkaamiseen puolustusvoimien palvelukseen 1.7.1983 lukien. Alamomentin loppusumma on 131 746 000 mk.

4. *Sosiaaliturvamaksu.* Alamomentille merkitään lisäystä 148 700 mk. Alamomentin loppusumma on 70 763 800 mk.

1983 I lisämenoarvioesitys	2 272 900
1983 menoarvio	1 079 396 000
1982 tilinpäätös	1 065 536 167
1981 ,, ...	934 046 553

20. Matkat (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 4 000 000 mk, mikä aiheutuu ilmavoimien koulutus-, valvonta- ja kaluston käyttöönotto tehtävien kasvusta, puolustusvoimien muiden tehtävien lisääntymisestä, virkaehtosopimusten mukaisista päivärahajen tarkistuksista sekä määrärahan arvioitua suuremman käytöstä.

1983 I lisämenoarvioesitys	4 000 000
1983 menoarvio	32 357 000
1982 tilinpäätös	34 046 766
1981 ,, ...	27 401 617

29. Muut kulutusmenot (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 228 000 mk sotilaslääkärien kansainvälisen kurssin järjestämistä varten. Vastaavasti kurssimaksuista saatavina tuloina arvioidaan momentille 12.27.99 kertyvän lisäystä 53 000 mk.

1983 I lisämenoarvioesitys	228 000
1983 menoarvio	20 370 000
1982 tilinpäätös	28 466 047
1981 ,, ...	23 503 522

20. Perushankintamenot

18. *Perushankinnat, kokeilu- ja kehittämistyöt* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 47 700 000 mk seuraavasti:

a) Vuoden 1982 kolmannessa lisämenoarviossa sähkövoimakoneiden hankintaan myönnetyn tilausvaltuuden vuoden 1983 rahoitusosuutta varten ehdotetaan lisäystä 6 000 000 mk.

b) Sopimusindeksien, valuuttakurssien ja liikevaihtoverolain muutosten johdosta aiempien hankintasopimusten maksuja varten ehdotetaan lisäystä 41 700 000 mk.

1983 I lisämenoarvioesitys	47 700 000
1983 menoarvio	499 500 000
1982 tilinpäätös	719 200 000
1981 ,, ...	322 000 000

25. Varustuksen uusinta- ja käyttömenot

16. *Uusinta* (siirtomääräraha)

Ehdotetaan, että merivoimien vedenalaisen valvonta- ja etsintäkyvyn parantamiseksi saadaan tehdä vuonna 1983 laitehankintoja 15 000 000 markan arvosta. Tästä tilausvaltuudesta aiheutuisi maksuja vuonna 1983 3 000 000 mk, vuonna 1984 6 000 000 mk ja vuonna 1985 6 000 000 mk. Vuoden 1983 rahoitusosuutta varten momentille ehdotetaan lisäystä 3 000 000 mk.

1983 I lisämenoarvioesitys	3 000 000
1983 menoarvio	581 400 000
1982 tilinpäätös	534 420 000
1981 ,, ...	501 000 000

18. *Telakkateollisuuden työllisyyttä tukevat hankinnat* (siirtomääräraha)

Vuoden 1982 kolmannessa lisämenoarviossa myönnetyn merikuljetuskaluston tilausvaltuuden vuoden 1983 rahoitusosuutta varten momentille ehdotetaan lisäystä 5 000 000 mk.

1983 I lisämenoarvioesitys	5 000 000
1983 menoarvio	11 600 000
1982 tilinpäätös	17 650 000
1981 ,, ...	15 908 000

24. *Varustuksen käyttö ja kunnossapito* (siirtomääräraha)

Valuuttakurssien ja liikevaihtoverolain muutosten johdosta aiempien hankintasopimusten maksuja varten, kaluston varaosa- ja vaihtolaitte-hankintoja sekä varastointi-, korjaus- ja käyttömenoja varten momentille ehdotetaan lisäystä 29 850 000 mk, mihin sisältyy 30 uuden pysyväisluonteisen henkilön palkkaamiseen 1.7.1983 lukien tarvittava määräraha. Momentin määrärahaalla saadaan palkata pysyväisluonteisiin tehtäviin enintään 1 503 henkilöä.

1983 I lisämenoarvioesitys	29 850 000
1983 menoarvio	662 500 000
1982 tilinpäätös	589 400 000
1981 ,, ...	477 600 000

27. Kiinteistömenot

17. *Sisustusirtaimiston, koneiden ja laitteiden hankkiminen* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 240 000 mk yleisurheilun maailmanmestaruuskilpailuihin osallistuvien majoituksessa tarvittavien sänkyjen hankintaan. Puolustusvoimat vuokraavat sängyt kisajärjestäjille.

1983 I lisämenoarvioesitys	240 000
1983 menoarvio	8 453 000
1982 tilinpäätös	4 253 000
1981 ,, ...	4 400 000

74. *Uudisrakennukset ja peruskorjaukset* (siirtomääräraha)

2. *Uudet rakennushankkeet*. Alamomentille ehdotetaan lisäystä 3 200 000 mk. Alamomentin loppusumma on 19 000 000 mk.

Käyttösuunnitelma:

Rakennustyö	Hyötypinta- ala m ² (tilavuus m ³)	Kustannusarvio mk	mk/m ² (mk/m ³)	Ehdotetaan mk
6. Varuskunnan rakennustyöt Kuorevesi, Juupajoki ja Orivesi				1 200 000
2. Jäteveden puhdistamo	260 (1 100)	1 200 000	4 615 (1 091)	
10. Varuskunnan rakennustyöt Kauhava				2 000 000
1. Kiitoradan jatkaminen ja lennonvarmistuslaitteiden muutostyöt		26 000 000		
			Yhteensä	3 200 000

Edellä ehdotettujen lisäysten perusteluina esitetään seuraavaa:

6. Kuorevesi, Juupajoki ja Orivesi

Valmet Oy:lle vuokratun Hallin lentokonekorjaamon nykyinen jätevesien puhdistuslaitos on kapasiteetiltaan ja teholtaan riittämätön. Siitä puuttuu myös käsittelyssä syntyvän lietteen kuivaus. Kuoreveden kunta ei ota vesiensuojeluyistä kuivaamatonta lietettä kaatopaikalleen, joten hanke olisi toteutettava kiireellisenä.

11. Kauhava

Lentokoulutuksessa siirrytään lähivuosina Hawk-suihkuharjoituskoneisiin. Tämän johdosta Kauhavan lentokentän kiitotietä on turvallisuussyistä kiireellisesti jatkettava sekä tehtävä kentän lennonvarmennuslaitteiden uusinnan edellyttämät rakennustyöt.

1983 I lisämenoarvioesitys	3 200 000
1983 menoarvio	115 800 000
1982 tilinpäätös	128 700 000
1981 ,, ...	116 158 000

77. *Sotilasalueiden ja -laitteiden rakennustyöt* (siirtomääräraha)

Materiaalihankintojen ja eräiden tehtävien uudelleenjärjestelyiden johdosta momentille ehdotetaan lisäystä 4 000 000 mk laitesuojien rakentamista varten.

1983 I lisämenoarvioesitys	4 000 000
1983 menoarvio	39 000 000
1982 tilinpäätös	37 500 000
1981 ,, ...	32 500 000

88. *Kiinteistöjen osto ja pakkolunastus* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 3 900 000 mk seuraavasti:

a) Eräiden valtion maa-alueiden ja rakennusten luovuttamisesta Lapuan kaupungille annetun lain (250/82) ja tämän nojalla tehdyn sopimuksen perusteella Lapuan kaupunki on rakennuttanut ja luovuttanut vastineeksi Lapuan patruunatehtaan käyttöön toimistorakennuksen. Toimistorakennuksen ja valtion luovuttamien kiinteistöjen arvon erotuksena momentille ehdotetaan lisäystä 1 900 000 mk.

b) Luonetjärven varuskunnan korjaamo- ja varastotilat sekä Keski-Suomen ilmailumuseon käytössä olevat tilat ovat riittämättömät. Toimintojen saattamiseksi tehtävien edellyttämälle tasolle, momentille ehdotetaan lisäystä 2 000 000 mk Jyväskylän maalaiskunnassa, Liinalammella sijaitsevan 5,3 hehtaarin maa-alan ja sillä sijaitsevan tehdasrakennuksen ostamiseksi. Tehdasrakennuksen pinta-ala on 4 370 m² ja tilavuus 37 490 m³ sekä koko kiinteistön kauppahinta 2 300 000 mk.

1983 I lisämenoarvioesitys	3 900 000
1983 menoarvio	7 000 000
1982 tilinpäätös	9 100 000
1981 ,, ...	14 400 000

30. Kansainvälinen rauhanturvaamistyö

22. *Suomalaiset valvontajoukot* (siirtomääräraha)

Yhdistyneiden Kansakuntien rauhanturvaamis- ja aselevon valvontatehtäviin Kyprokselle vuoden 1964 maaliskuusta ja Lähi-Itään Siinaille vuoden 1973 marraskuusta, josta osa siirtyi syyskuusta 1979 Golanille, asetettujen suomalaisten valvontajoukkojen ja joulukuusta 1982 Libanoniin lähetetyn suomalaisen valvontajoukon perustamiseen, palkkaukseen, päivärahoihin, varustamiseen, koulutukseen ja ylläpitoon on vuodesta 1964 vuoden 1983 kesäkuun loppuun saakka myönnetty määrärahoja 572,9 milj. mk. Suomalaisen valvontajoukkojen menot ovat vuodesta 1964 vuoden 1982 loppuun mennessä olleet 510,4 milj. mk. Yhdistyneitä Kansakuntia on mainittuun päivään mennessä laskutettu tai arvioidaan voitavan laskuttaa Kyproksen osalta 156,0 milj. mk, Siinain ja Golanin osalta 218,8 milj. mk ja Libanonin osalta 2,1 milj. mk. Korvauksia on saatu Kyproksen osalta 141,2 milj. mk, Golanin osalta 196,5 milj. mk. Libanonin osalta ei korvauksia ole toistaiseksi saatu. Kun lisäksi otetaan huomioon Suomen avustusosuudet 3,9 milj. mk Kyprostoiminnan menoihin, on korvauksia yhteensä saamatta 35,3 milj. mk.

Momentille ehdotetaan myönnettäväksi 58 571 000 mk, mistä 53 742 000 mk aiheutuu Yhdistyneiden Kansakuntien rauhanturvaamis-

tehtäviin Lähi-Itään Golanille ja Libanoniin asetettujen suomalaisten valvontajoukkojen ja Kyprokselle asetetun suomalaisen osaston palkkaus-, päiväraha-, ylläpito-, varustamis-, huolto-, koulutus-, kuljetus- ja hallintomenoista, 3 131 000 mk 15 markan suuruisen erityispäivärahan ja 4 markan suuruisen kansallisen muonanparannusrahan maksamisesta edelleen Lähi-Idässä Golanilla ja Libanonissa sekä 1 698 000 mk valvontajoukkopäivärahojen korottamisesta. Määrärahalla voidaan rahoittaa valvontajoukkojen ja osaston menot vuoden 1983 loppuun saakka edellyttäen, että niiden toimikautia jatketaan.

Suomen hallitus tulee edelleen jatkamaan toimenpiteitä rauhanturvaamistoiminnasta Suomalaisille aiheutuvien kulujen korvaamiseksi maallemme siinä laajuudessa kuin Yhdistyneet Kansakunnat on korvausten yleisperusteista päättänyt.

Käyttösuunnitelma:	mk
Suomalainen osasto Kyproksella	540 000
Suomalainen valvontajoukko Golanilla	19 332 000
Suomalainen valvontajoukko Libanonissa	31 379 000
Yhteiset menot	7 320 000
Yhteensä	58 571 000
1983 I lisämenoarvioesitys	58 571 000
1982 tilinpäätös	82 764 000
1981 ,, ...	37 630 000

90. Puolustusministeriön alainen teollisuus- ja liiketoiminta

74. *Teollisuuslaitosten rakennustyöt* (siirtomääräraha)

Kuluvan vuoden tulo- ja menoarviossa on momentilla 27.90.70 myönnetty tilausvaltuus ammustuotannossa tarvittavien koneiden ja laitteiden hankkimiseksi Vammaskosken tehtaalle. Momentille ehdotetaan lisäystä 1 000 000 mk tuotantotilojen rakentamisen aloittamiseksi. Rakennuksen hyötypinta-ala on 2 200 m², kustan-

nusarvio 10 000 000 mk ja vastaava yksikkökustannus 4 545 mk/m². Yksikkökustannuksia lisäävät erityisesti tuotannon vaatimat rakenneratkaisut, LVI- ja sähköistystyöt.

1983 I lisämenoarvioesitys	1 000 000
1983 menoarvio	23 650 000
1982 tilinpäätös	14 050 000
1981 ,, ...	7 080 000

Pääloukka 28

VALTIOVARAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Valtiovarainministeriö

29. <i>Muut kulutusmenot</i> (arviomääräraha)	1983 I lisämenoarvioesitys	960 000
Momentille ehdotetaan lisäystä 960 000 mk	1983 menoarvio	6 340 300
Kaivokatu 6:n liike- ja virastotalon kunnallis- ja	1982 tilinpäätös	8 152 723
kirkollisverojen maksamista varten.	1981 ,, ...	5 440 504

05. Valtiokonttori

01. <i>Palkkaukset</i> (arviomääräraha)	
2. <i>Tilapäisten palkkiot ja työsuhdepalkat.</i>	
Oman asunnon hankintaan myönnettävien lainojen korkotuesta annetun lain (639/82) mukaisten lisätehtävien hoitamista varten ehdotetaan tilapäisten palkkioihin lisäystä 57 000 mk apukamreerin (V 22) ja kirjanpitäjän (V 14) palkkaamiseksi ajalle 1.7—31.12.1983 valtionvelka- ja lainananto-osastolle. Alamomentin loppusumma on 2 933 300 mk.	
1983 I lisämenoarvioesitys	57 000
1983 menoarvio	25 468 000
1982 tilinpäätös	21 291 487
1981 ,, ...	19 020 690

27. <i>Automaattinen tietojenkäsittely</i>	
Momentille ehdotetaan lisäystä 150 000 mk oman asunnon hankintaan myönnettävien korkotukilainojen (laki 639/82) hoitoon tarkoitettun atk-systeemin valmistamista varten.	
1983 I lisämenoarvioesitys	150 000
1983 menoarvio	15 260 000
1982 tilinpäätös	12 438 540
1981 ,, ...	10 889 280

07. Eläkkeet

06. <i>Ylimääräiset eläkkeet</i> (arviomääräraha)	1983 I lisämenoarvioesitys	350 000
2. <i>Vuoden kuluessa myönnettyt ylimääräiset eläkkeet.</i> Alamomentille ehdotetaan lisäystä 350 000 mk Kriminaalihuoltoyhdistyksen mukassa jo olevien ja kuluvana vuonna myönnettävien ylimääräisten eläkkeiden maksamiseen. Alamomentin loppusumma on enintään 3 641 000 mk.	1983 menoarvio	56 174 000
	1982 tilinpäätös	47 934 582
	1981 ,, ...	43 382 393

10. Valtiontalouden tarkastusvirasto

01. Palkkaukset (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 200 600 mk seuraavasti:

1. *Perus- ja sopimuspalkkaisten sekä ylimääräisten virkamiesten palkkaukset.* Taloudellisia rikoksia koskevan tarkastustoiminnan lisääntymisen johdosta ehdotetaan 1.7.1983 lukien perustettavaksi kolme ylimääräistä ylitarkastajan tointa (B 1) ja ylimääräinen tarkastajan toimi (V 27). Ylitarkastajien tointen palkkaus on aikaisemmin suoritettu momentin 28.80.02 määrärahalta. Ala-

momentin loppusumma lisääntyy 187 500 mk ja on 7 003 500 mk.

4. *Sosiaaliturvamaksu.* Alamomentille merkitään lisäystä 13 100 mk. Alamomentin loppusumma on 515 300 mk.

1983 I lisämenoarvioesitys	200 600
1983 menoarvio	7 681 000
1982 tilinpäätös	6 682 024
1981 ,, ...	6 049 672

18. Verohallinto

01. Palkkaukset (arviomääräraha)

2. *Tilapäisten palkkiot ja työsuhdetilat.* Alamomentin perustelujen ehdotetaan muutettavaksi siten, että muihin työsuhdetilat varattua määrärahaa saadaan käyttää myös verohallituksessa esiintyvien erilaisten ruuhkien purkamiseen tarvittavan työsuhteisen työvoiman palkkaamiseen. Alamomentille ei tämän johdosta ehdoteta lisäystä.

1983 menoarvio	474 337 000
1982 tilinpäätös	421 961 221
1981 ,, ...	377 131 436

21. Veronkantopalkkiot (arviomääräraha)

2. *Veronkantopalkkiot.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 5 000 000 mk, mikä aiheutuu siitä, että Postipankkiin verohallinnon tileille suoritetuista tilillepanoista ja tililtäotoista aiheutuneet kustannukset on aiheuttamisperiaatteen mukaisesti tarkoitus veloittaa suoraan verohallinnolta. Alamomentin loppusumma on 17 000 000 mk. Vastaavasti vähennetään 5 000 000 mk momentilta 28.80.21.

1983 I lisämenoarvioesitys	5 000 000
1983 menoarvio	38 000 000
1982 tilinpäätös	32 630 299
1981 ,, ...	30 055 346

27. Automaattinen tietojenkäsittely

Momentille ehdotetaan seuraavat muutokset:

1. *Korvaukset atk-käyttötehtävistä.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 1 800 000 mk käyttösuunnitelman kohtaan lääninverovirastot. Alamomentin loppusumma on 31 600 000 mk.

2. *Korvaukset systeemyötehtävistä.* Alamomentilta ehdotetaan vähennettäväksi 600 000 mk käyttösuunnitelman kohdasta lääninverovirastot. Alamomentin loppusumma on 9 200 000 mk.

3. *Tietojenkäsittelylaitteiden vuokra- ja huoltomaksut sekä atk-tarvikkeet.* Alamomentilta ehdotetaan vähennettäväksi 1 200 000 mk. Alamomentin loppusumma on 4 000 000 mk.

1983 menoarvio	44 800 000
1982 tilinpäätös	37 904 044
1981 ,, ...	35 326 970

50. Rahapaja

22. Raaka-aineet (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 2 500 000 mk, mistä 1 000 000 mk aiheutuu Suomen Pankin lisääntyneestä rahatilauksesta ja 1 500 000 mk Yleisurheilun MM -83 juhlarahaan käytettävän hopean hinnan noususta.

1983 I lisämenoarvioesitys	2 500 000
1983 menoarvio	19 000 000
1982 tilinpäätös	19 763 519
1981 ,, ...	28 378 185

52. Tilastokeskus

01. *Palkkaukset* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 138 000 mk seuraavasti:

2. *Työsubdepalkat*. Alamomentille ehdotetaan lisäystä 36 000 mk kielenkääntäjän palkkaamiseksi 1.7.1983 lukien. Alamomentin loppusumma on 13 112 400 mk. Vastaavasti momentilta 28.52.29 voidaan vähentää 36 000 mk.

3. *Muut palkat ja palkkiot*. Alamomentille ehdotetaan lisäystä 102 000 mk tulonjakotilaston tietojenkeruun uudistamisen aiheuttaman haastattelutoiminnan lisääntymisen johdosta. Alamomentin loppusumma on 3 497 900 mk.

1983 I lisämenoarvioesitys	138 000
1983 menoarvio	40 815 000
1982 tilinpäätös	36 862 283
1981 ,, ...	32 176 808

27. *Tietojen koneellinen käsittely*

Momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 259 000 mk, mistä 227 000 mk aiheutuu vuokralaitteiden ostamisesta ja 32 000 mk tallennuspalvelusten ostotarpeen vähenemisestä. Lisäksi momentin perusteluja ehdotetaan muutettavaksi siten, että tuotantomenetelmien kehittämiseen osoitetuilla varoilla saadaan palkata keskimäärin enintään neljä henkilöä.

1983 I lisämenoarvioesitys	— 259 000
1983 menoarvio	6 880 000
1982 tilinpäätös	5 520 043
1981 ,, ...	5 899 932

28. *Maksullinen palvelutoiminta* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 40 000 mk atk-suunnittelijan palkkaamiseksi kuudeksi kuukaudeksi.

1983 I lisämenoarvioesitys	40 000
1983 menoarvio	3 533 000
1982 tilinpäätös	2 315 045
1981 ,, ...	1 750 661

29. *Muut kulutusmenot* (arviomääräraha)

Viitaten momentin 28.52.01 perusteluihin momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 36 000 mk käännöspalkkioiden vähenemisen vuoksi.

1983 I lisämenoarvioesitys	— 36 000
1983 menoarvio	12 214 000
1982 tilinpäätös	9 690 781
1981 ,, ...	9 158 451

70. *Kaluston hankkiminen* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 1 100 000 mk tietokoneen keskusyksikön hankintaa varten. Vastaavasti voidaan momentilta 28.52.27 vähentää 227 000 mk.

1983 I lisämenoarvioesitys	1 100 000
1983 menoarvio	1 000 000
1982 tilinpäätös	1 100 000
1981 ,, ...	900 000

54. Pankkitarkastusvirasto

70. *Kaluston hankkiminen*

Momentille ehdotetaan lisäystä 10 000 mk uusien tilojen kalustamista varten.

1983 I lisämenoarvioesitys	10 000
1983 menoarvio	33 000
1982 tilinpäätös	29 963
1981 ,, ...	24 866

56. Taloudellinen suunnittelukeskus

09. *Talousneuvosto*

Momentille ehdotetaan lisäystä 20 000 mk.

1983 I lisämenoarvioesitys	20 000
1983 menoarvio	100 000
1982 tilinpäätös	25 872
1981 ,, ...	26 185

29. *Muut kulutusmenot*
Momentille ehdotetaan lisäystä 630 000 mk metsätalouden pitkän aikavälin kehittämissohjelman laatimista varten.

1983 I lisämenoarvioesitys	630 000
1983 menoarvio	979 700
1982 tilinpäätös	822 743
1981 ,, ...	666 885

64. Eräiden valtion kiinteistöjen menot

76. *Virastotalojen rakentaminen* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 1 970 000 mk seuraavasti:

1. *Keskeneräiset työt.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 170 000 mk. Alamomentin loppusumma on 128 420 000 mk.

Lisäykset käyttösuunnitelmaan:

Rakennus	Hyötypinta- ala m ² (tilavuus m ³)	Kustannusarvio mk	mk/m ² (mk/m ³)	Myönnetty mk	Ehdotetaan mk
2. Karkkilan virastotalo	1 910 (9 400)	10 600 000	5 550 (1 128)	10 430 000	170 000
10. Virastotalo Eteläesplanadi 4, peruskorjaus	5 200 (35 000)	25 300 000	4 865 (723)	23 200 000	700 000
18. Virastotalo Bulevardi 21, muutos- ja korjaustyöt	9 000 (51 000)	4 500 000	500 (88)	5 170 000	—700 000
				<u>Yhteensä</u>	<u>170 000</u>

Edellä lueteltujen töiden lisäperusteluina esitetään seuraavaa:

2. Karkkilan virastotalon puhelinvaihteen hankintaa varten ehdotetaan 170 000 mk.

10. Virastotalon Eteläesplanadi 4 peruskorjauksen kustannusarvio on tarkistettu työn aikana. Ehdotettava lisärahoitus 700 000 mk siirretään virastotalon Bulevardi 21 muutos- ja korjaustöihin myönnettyistä määrärahoista.

18. Virastotalon Bulevardi 21 muutos- ja kor-

jaustöiden suunnitteluun on momentilla myönnettyjen määrärahojen lisäksi käytetty 30 000 mk momentilta 28.64.74. Hankkeelle myönnettyistä määrärahoista ehdotetaan 700 000 mk siirrettäväksi virastotalon Eteläesplanadi 4 peruskorjauksen lisärahoitukseksi.

2. *Uudet talonrakennustyöt.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 1 800 000 mk. Alamomentin loppusumma on 10 200 000 mk.

Lisäykset käyttösuunnitelmaan:

Rakennus	Hyötypinta- ala m ² (tilavuus m ³)	Kustannusarvio mk	mk/m ² (mk/m ³)	Myönnetty mk	Ehdotetaan mk
2. Vaasan hovioikeuden talo, peruskorjaus	2 470 (22 200)	23 000 000	9 312 (1 036)	800 000	800 000
5. Linnankatu 1, Oulu, peruskorjaus	1 390 (5 850)	3 600 000	2 590 (615)	—	1 000 000
				<u>Yhteensä</u>	<u>1 800 000</u>

1983 I lisämenoarvioesitys	1 970 000
1983 menoarvio	136 650 000
1982 tilinpäätös	124 435 000
1981 ,, ...	122 057 000

88. *Kiinteistöjen ja huoneisto-osakkeiden bankkiminen valtion tarpeisiin (siirtomääräraha)*

Momentille ehdotetaan lisäystä 40 000 000 mk seuraavasti:

a) Ympäristöministeriön toimitiloiksi on tarjottu tehdyn esisopimuksen mukaisesti hankkia aluevaihdolla Perusyhtymä Oy:n toimitalo Ratakatu 1 c—3 Helsingissä. Aluevaihtoa koskeva

lakiehdotus on annettu eduskunnan hyväksyttäväksi. Aluevaihdossa valtion maksettava väli-raha olisi 18 000 000 mk.

b) Maanmittaushallinnon kiireellisten tilantarpeiden ratkaisemiseksi Oulussa on tarpeellista ostaa 22 000 000 markan kauppahinnasta Oulu Oy:n toimitalo.

1983 I lisämenoarvioesitys	40 000 000
1983 menoarvio	80 000 000
1982 tilinpäätös	60 000 000
1981 ,, ...	70 000 000

80. Erät hallinnonaloittain jakamattomat menot

02. *Erät muut palkat ja palkkiot (arviomääräraha)*

Momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 24 300 000 mk seuraavasti:

1. *Lisähenkilökunnan palkkiot.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 700 000 mk käytettäväksi mm. verojen uudistusperintään lähettämisen sekä ulosotto-perinnän tehostamisesta Uudellamaalla aiheutuviin ennalta arvaamattomiin tarpeisiin. Alamomentin loppusumma on 2 700 000 mk.

8. *Pysyväisluonteisten tehtävien edellyttämien toimien vakinaistaminen kunnallishallinnossa ja muissa julkisoikeudellisissa yhteisöissä.* Yleisperusteluihin sekä eri hallinnonaloilla asianomaisten momenttien perusteluihin viitaten alamomentilta ehdotetaan vähennettäväksi 25 000 000 mk 639 toimen vakinaistamisen johdosta. Alamomentin loppusumma on 7 000 000 mk.

1983 I lisämenoarvioesitys	—24 300 000
1983 menoarvio	57 324 700
1982 tilinpäätös	5 214 593
1981 ,, ...	5 587 809

21. *Valtion virastojen ja laitosten puolesta postisiirtoliikkeestä suoritettavat maksut (arviomääräraha)*

Alamomentin 28.18.21.2 perusteluihin viitaten momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 5 000 000 mk.

1983 I lisämenoarvioesitys	—5 000 000
1983 menoarvio	19 800 000
1982 tilinpäätös	25 943 721
1981 ,, ...	18 066 717

23. *Työterveyshuollon kehittäminen (siirtomääräraha)*

Momentin perusteluja ehdotetaan muutettavaksi siten, että momentin määrärahaa saadaan käyttää virkamiesten sairaanhoidon järjestämisestä valtion alueellisilla työterveysasemilla annettuun asetukseen (999/81) perustuvan yleislääkäritasoisen sairaanhoidon järjestämiseen 17 alueellisella työterveysasemalla. Momentille ei tämän johdosta ehdoteta lisäystä.

1983 menoarvio	22 000 000
1982 tilinpäätös	14 000 000
1981 ,, ...	10 500 000

60. *Valtion osuus erorahastosta johtuvista menoista (arviomääräraha)*

Momentille merkitään lisäystä 4 800 000 mk sen johdosta, että sosiaali- ja terveysministeriö on 6.1.1983 vahvistanut erorahastoon maksettavan maksun 0,155 %:ksi työntekijäin palkkasummasta.

1983 I lisämenoarvioesitys	4 800 000
1983 menoarvio	2 800 000
1982 tilinpäätös	2 512 517
1981 ,, ...	772 489

83. Kansainvälinen Jälleenrakennuspankki

66. *Osuus Kansainvälisen Jälleenrakennuspankin osakepääoman korottamisesta* (arviomääräraha)

Kansainvälisen Jälleenrakennuspankin hallintoneuvoston tekemän päätöksen mukaisesti on Suomella oikeus merkitä 30.9.1981—1.7.1986 välisenä aikana pankin uusia osakkeita 200,3 milj. vuoden 1944 Yhdysvaltain dollarin arvosta. Osakemerkinnän korotuksen vasta-arvo on noin 1 300 milj. mk. Osakemerkinnästä on suoritettava 0,75 % kultana tai Yhdysvaltain dollareina ja 6,75 % markkoina. Markkoina suoritettava osuus maksetaan korottomana velkakirjana Kansainvälisen Jälleenrakennuspankin tilille Suomen Pankkiin. Osakemerkinnän jäljelle jäävää osaa ei tarvitse maksaa, vaan se jää pankin takuupohjan

laajentamiseen. Korotuksen maksettavaksi tuleva osuus 15 022 500 dollaria eli noin 98,02 milj. mk, suoritetaan kuutena yhtä suurena eränä vuosina 1981—1986. Vuonna 1983 maksettavaa kolmatta erää varten kuluvan vuoden tulo- ja menoarvion hyväksymisen yhteydessä myönnetyn 13 400 000 markan määrärahan täydentämiseksi maksuvaluuttana käytettävän Yhdysvaltain dollarin markkavasta-arvon kohoamisen johdosta ehdotetaan momentille lisäystä 3 100 000 mk.

1983 I lisämenoarvioesitys	3 100 000
1983 menoarvio	13 400 000
1982 tilinpäätös	16 165 715
1981 „	13 280 486

85. Kansainväliset rahoitusyhtiöt

67. *Osuus Latinalaisen Amerikan kehitys pankin alueen ulkopuolisten maiden pääoman ja erityisrahaston varojen korottamisesta* (arviomääräraha)

Latinalaisen Amerikan kehitys pankin hallintoneuvostossa on käsiteltävänä esitys pankin kuudenneksi lisärahoitukseksi. Esityksen mukaan pankin varsinaista pääomaa korotetaan 15 mrd. Yhdysvaltain dollarilla (noin 81 mrd. mk) ja alueen köyhimmille maille luottoja myöntävän erityisrahaston varoja lisätään 702 576 000 Yhdysvaltain dollarilla (noin 3,8 mrd. mk). Edelleen perustetaan korkotukirahasto, jonka tarkoituksena on keventää alueen köyhien maiden markkinaehdoin tapahtuvan lainanoton korkokustannuksia. Rahaston perustaminen ei aiheuta maksuvelvoitteita pankin jäsenmaille vaan siihen tarvittavat varat siirretään pankin reserveistä.

Lisärahoituksen yhteydessä pankin osakkeiden lukumäärää lisätään 1 243 428 kappaleella. Suomessa on oikeus merkitä 976 uutta osaketta, joista 44 vastaa maksettavaa pääomaa ja 932 osaketta takuupääomaa. Suomen osuus varsinaisen korotuksen määrästä olisi 11 773 912 dollaria eli noin 64 milj. mk. Tästä määrästä maksettavaa pääomaa on 530 792 dollaria eli noin 2,9 milj. mk ja takuupääomaa 11 243 120 dollaria eli noin 61 milj. mk. Takuupääoma joudutaan maksamaan vain mikäli pankki tulisi maksukyvyttömäksi. Suomen osuus erityisrahaston varojen li-

säyksestä 1 995 milj. dollaria, eli noin 11 milj. mk on maksettava kokonaan. Suomen yhteenlaskettu maksettavaksi tuleva osuus koko lisärahoituksesta on näin ollen 2 525 792 dollaria eli noin 13,6 milj. mk. Maksut, jotka voidaan suorittaa velkakirjoina, tullaan suorittamaan kolmena yhtä suurena noin 842 000 dollarin eli noin 4,5 milj. markan eränä vuosina 1984—86. Suomen samoin kuin muiden jäsenmaiden maksusuoritukset ovat supistuneet lähes puoleen pankin edelliseen eli viidenteen lisärahoitukseen verrattuna. Rahoituspanoksen keventyminen johtuu toisaalta maksettavan ja takuupääoman suhteen pienenemisestä ja toisaalta erityisrahaston varojen aikaisempaa pienemmästä lisäyksestä. Jäsenmaiden tulee ilmoittaa osallistumisestaan lisärahoitukseen 31 päivään lokakuuta 1983 mennessä.

Edellä olevan perusteella esitetään, että eduskunta päättäisi hyväksyä Suomen osallistumisen Latinalaisen Amerikan kehitys pankin kuudenteen lisärahoitukseen edellä esitetyin osuuksin ja maksuajoituksin. Lisärahoituksen edellyttämiin maksuihin vuonna 1984 tarvittavat määrärahat tulee hallitus esittämään eduskunnalle vuoden 1984 tulo- ja menoarvioesityksessä, joten tässä vaiheessa momentille ei ehdoteta määrärahaa.

1983 menoarvio	7 900 000
1982 tilinpäätös	8 966 970
1981 „	11 094 197

Pääluokka 29

OPETUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Opetusministeriö

01. *Palkkaukset* (arviomääräraha)

1. *Perus- ja sopimuspalkkaisten sekä ylimääräisten virkamiesten palkkaukset.* Tarkoituksenmukaisen virkarakenteen aikaansaamiseksi ehdotetaan 1.7.1983 lukien perustettavaksi kouluosastolle osastopäällikön virka (S 19). Vastaavasti voidaan samasta ajankohdasta lukien lakkauttaa

kouluosastolta hallitusneuvoksen, osastopäällikönä, virka (B 7). Alamomentille ei tämän johdosta ehdoteta lisäystä.

1983 menoarvio.....	20 760 000
1982 tilinpäätös.....	18 367 230
1981 „	16 221 787

10. Valtion korkeakoulut

01. *Palkkaukset* (arviomääräraha)

1. *Perus- ja sopimuspalkkaisten sekä ylimääräisten virkamiesten palkkaukset.* Alamomentin 29.89.01.1 perusteluihin viitaten ehdotetaan 1.8.1983 lukien lakkautettavaksi Helsingin yliopistosta kaksi ylimääräistä assistentin tointa (V 24). Alamomentin loppusumma vähenee 55 000 mk ja on 665 463 600 mk.

johdosta ehdotetaan, että Oulun yliopisto valtuutetaan tilaamaan yhteensä 3 600 000 mk maksavat tarvittavat kalusteet. Tilauksesta aiheutuvat kustannukset kohdistuvat vuoteen 1984.

1983 menoarvio.....	94 500 000
1982 tilinpäätös.....	87 340 000
1981 „	73 200 000

1983 I lisämenoarvioesitys	—55 000
1983 menoarvio	999 776 000
1982 tilinpäätös	923 544 415
1981 „	785 471 021

74. *Talonrakennukset* (siirtomääräraha)

1. *Keskeneräiset työt.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 500 000 mk, mistä 400 000 mk teknillisen korkeakoulun lujuusopin laboratorion ja 100 000 mk Oulun yliopiston huoltohenkilökunnan asuinrakennuksen III rakennusvaiheen rakennustöiden kustannusten nousun johdosta. Lujuusopin laboratorion tarkistettu kustannusarvio on 3 400 000 mk, jolloin vastaavat yksikkökustannukset ovat 9 913 mk/m² ja 1 097 mk/m³. Hankkeeseen on aikaisemmin myönnetty 3 000 000 mk. Asuntolan tarkistettu kustannusarvio on 870 000 mk, jolloin vastaavat yksikkökustannukset ovat 3 937 mk/m² ja 1 088 mk/m³. Alamomentin loppusumma on 110 711 000 mk.

29. *Muut kulutusmenot*

Momentille ehdotetaan lisäystä 1 000 000 mk, mistä 400 000 mk teknilliselle korkeakoululle kuluvan vuoden tulo- ja menoarvion momentin 29.10.21 perusteluihin viitaten sekä 600 000 mk kustannusten nousun johdosta opetusministeriön käytettäväksi.

1983 I lisämenoarvioesitys	1 000 000
1983 menoarvio.....	37 400 000
1982 tilinpäätös.....	35 569 834
1981 „	28 927 605

1983 I lisämenoarvioesitys	500 000
1983 menoarvio	126 211 000
1982 tilinpäätös	101 925 000
1981 „	66 691 887

70. *Tutkimus- ja opetusvälineiden sekä kaluston hankkiminen* (siirtomääräraha)

Oulun yliopiston V rakennusvaiheen vuosien 1983—84 vaihteessa tapahtuvan valmistumisen

34. Teatterikorkeakoulu

29. Muut kulutusmenot

Momentille ehdotetaan lisäystä 790 000 mk, mistä opetusteatterin tilojen vuokrauksen johdosta rakennusten käyttömenoihin 80 000 mk vuokra- ja käyttömenoja varten ja 690 000 mk vuokratilojen muutostöitä ja laitehankintoja varten sekä 20 000 mk opetusteatterikuluja varten. Opetusteatteritoiminnasta momentille 12.29.99

kertyvät tulot kattavat osan teatteritoiminnan menojen kasvusta.

1983 I lisämenoarvioesitys	790 000
1983 menoarvio	1 523 000
1982 tilinpäätös	1 389 607
1981 ,, ...	1 169 443

36. Sibelius-Akatemia

01. Palkkaukset (arviomääräraha)

2. Tilapäisten palkkiot ja työsubdepalkat. Alamomentille ehdotetaan lisäystä 17 000 mk työsopimussuhteisen vahtimestarin palkkaamiseksi 1.9.1983 lukien eduskunnan korkeakoulun käyttöön luovuttamien tilojen johdosta. Alamomentin loppusumma on 4 153 600 mk.

1983 I lisämenoarvioesitys	17 000
1983 menoarvio	20 958 000
1982 tilinpäätös	16 911 099
1981 ,, ...	14 445 457

10. Kiinteistöjen käyttö (arviomääräraha)

Momentin perusteluja ehdotetaan muutettavaksi siten, että määrärahaa saadaan käyttää myös entisten hallinto- ja kirjastotilojen kunnostamiseen opetuskäyttöön. Momentille ei tämän johdosta ehdoteta lisäystä.

1983 menoarvio	1 677 000
1982 tilinpäätös	1 018 173
1981 ,, ...	457 009

29. Muut kulutusmenot

Momentille ehdotetaan lisäystä 80 000 mk uusien tilojen johdosta tarvittavan puhelinvaihteen asennus- ja vuokramenoja varten.

1983 I lisämenoarvioesitys	80 000
1983 menoarvio	1 208 000
1982 tilinpäätös	754 883
1981 ,, ...	543 966

70. Kaluston ja opetusvälineiden hankkiminen (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 100 000 mk kaluston ja opetusvälineiden hankkimiseksi eduskunnan korkeakoulun käyttöön luovuttamiin tiloihin.

1983 I lisämenoarvioesitys	100 000
1983 menoarvio	3 750 000
1982 tilinpäätös	450 000
1981 ,, ...	1 970 000

39. Valtion opintotukikeskus

29. Muut kulutusmenot (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 200 000 mk, mistä 150 000 mk aiheutuu atk-ohjelmien uudistamisesta ja atk-laitteistojen muuttamisesta sekä 50 000 mk takausvastuusuuritusten perimisen tehostamisesta tapauksissa, joissa velallinen asuu ulkomailla.

1983 I lisämenoarvioesitys	200 000
1983 menoarvio	2 165 600
1982 tilinpäätös	2 073 066
1981 ,, ...	1 818 958

52. *Opintolainojen valtiontakaus ja korkotuki* (arviomääräraha)

Momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 5 700 000 mk, mistä 3 700 000 mk aiheutuu siitä, että opintolainojen poistuma korkotuen piiristä on ennakoitua suurempi sekä 2 000 000 mk siitä, että takausvastuusuoritusten määrän kasvu on hidastunut.

1983 I lisämenoarvioesitys	—5 700 000
1983 menoarvio	163 100 000
1982 tilinpäätös	160 351 293
1981 „	161 935 837

55. *Opintoraha* (arviomääräraha)

Opintotukilain (28/72, muut. 23/80) 10 §:n mukaisiin opintorahoihin ehdotetaan lisäystä 20 300 000 mk seuraavasti:

a) Opintorahan asumislisän myöntämiseksi 1.11.1982 lukien sovellettavan opintotukilain muutoksen mukaisena sellaisille perheellisille opiskelijoille, jotka joutuvat opiskelun takia asumaan eri paikkakunnalla kuin perheensä ehdotetaan 7 300 000 mk.

b) Lukiolaisten opintorahan enimmäismäärän korottamiseksi 1.7.1983 lukien 100 markalla eli 1 100 markkaan ehdotetaan 2 000 000 mk.

c) Kansanopistojen, ammatillisten oppilaitosten ja korkeakoulujen opiskelijoiden opintorahan perusosan enimmäismäärän korottamiseksi 1.7.1983 lukien 50 markalla eli 1 700 markkaan ehdotetaan 3 300 000 mk.

d) Vanhempien taloudelliseen asemaan perustuvan tarveharkinnan lieventämisen johdosta ehdotetaan 7 000 000 mk, mistä 4 200 000 mk aiheutuu opintorahan perusosan saajamäärän ja saajakohtaisen määrän kasvusta ja 2 800 000 mk opintorahan asumislisän saajamäärän kasvusta ja tarveharkinnan lievenemisen aiheuttamasta keskimääräisen asumislisän kasvusta.

e) Opintorahan huoltajalisän korottamiseen 1.7.1983 lukien 100 markalla eli 800 markkaan lasta kohden ehdotetaan 700 000 mk.

1983 I lisämenoarvioesitys	20 300 000
1983 menoarvio	404 300 000
1982 tilinpäätös	350 711 706
1981 „	298 216 982

42. Erät valtion oppilaitokset

74. *Talonrakennukset* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan myönnettäväksi 100 000 mk valtion rakennushankkeena toteutettavan Suomalais-venäläisen koulun uudisrakennuksen suunnittelua varten.

1983 I lisämenoarvioesitys	100 000
1982 tilinpäätös	100 000

43. Kunnalliset ja yksityiset oppikoulut

30. *Valtionosuus kunnallisten ja yksityisten oppikoulujen käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

2. *Ylimääräinen valtionapu.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 1 000 000 mk rakennusavustuksen myöntämiseksi Ranuan kunnalle lukion tilojen hankintakustannuksiin. Kunnalla ei ole taloudellisia edellytyksiä rahoittaa hanketta koko-

naan vuokra-arvoon perustuvan valtionosuuden turvin. Alamomentin loppusumma on 1 870 000 mk.

1983 I lisämenoarvioesitys	1 000 000
1983 menoarvio	594 618 000
1982 tilinpäätös	572 376 708
1981 „	496 582 760

56. Kirjastotoimi

32. *Valtionavustus yhteispohjoismaiseen kirjastotoimintaan*

Momentille ehdotetaan myönnettäväksi 200 000 mk valtionavustuksena kunnille, jotka harjoittavat kirjastolain muuttamisesta annetun

lain (189/83) 10 §:n mukaista yhteistä kirjastotoimintaa toisen pohjoismaan kunnan kanssa.

1983 I lisämenoarvioesitys	200 000
----------------------------------	---------

57. Yhteiskunnallinen sivistystyö

50. *Kansanopistojen valtionapu* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 458 000 mk seuraavasti:

1. *Lakisidonnainen valtionapu*. Kansanopistojen valtionavusta annetun lain (556/69) 3—6 §:n mukaiseen valtionapuun alamomentille merkitään yleisperusteluihin viitaten lisäystä 223 000 mk aikaisemmin tilapäisin työllistämistoimin pysyväisluonteisiin tehtäviin palkatun viiden henkilön toimen vakinaistamiseksi 1.7.1983 lukien. Vastaava määräraha vähennetään momentilta 28.80.02. Alamomentin määrärahalta saadaan palkata enintään 1 608 valtionapuun oikeutettua henkilöä. Alamomentin loppusumma on 130 550 000 mk.

2. *Harkinnanvarainen valtionapu*. Alamomentille ehdotetaan lisäystä 235 000 mk taloudellisissa vaikeuksissa olevan Lehtimäen opiston rakennuslainojen lyhentämistä varten. Alamomentin loppusumma on enintään 1 135 000 mk.

1983 I lisämenoarvioesitys	458 000
1983 menoarvio	131 227 000
1982 tilinpäätös	120 538 897
1981 ,, ...	110 386 604

51. *Valtionosuus ja -avustus kansalais- ja työväenopistojen käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 631 000 mk seuraavasti:

1. *Valtionosuus palkkausmenoihin*. Alamomentille merkitään yleisperusteluihin viitaten lisäystä 631 000 mk aikaisemmin tilapäisin työllistämistoimin pysyväisluonteisiin tehtäviin palka-

tun 21 henkilön toimen vakinaistamiseksi 1.7.1983 lukien. Vastaava määräraha vähennetään momentilta 28.80.02. Alamomentin määrärahalta saadaan palkata enintään 1 111 valtionapuun oikeutettua henkilöä. Alamomentin loppusumma on 153 028 000 mk.

2. *Valtionosuus ja -avustus muihin käyttökustannuksiin*. Alamomentin perusteluja ehdotetaan muutettavaksi siten, että määrärahasta saadaan käyttää enintään 100 000 mk kansalais- ja työväenopistojen valtionavusta annetun lain (1078/75) 2 §:n 3 momentin tarkoittaman valtakunnallisesti merkittävän kokeilun kustannuksiin sekä enintään 50 000 mk kansalais- ja työväenopistojen valtionavusta annetun asetuksen (800/76) 12 ja 13 §:n tarkoittamien rehtorin- ja opettajanharjoittelun kustannuksiin. Alamomentin loppusumma ei tämän johdosta muutu.

1983 I lisämenoarvioesitys	631 000
1983 menoarvio	199 397 000
1982 tilinpäätös	193 235 107
1981 ,, ...	161 499 309

52. *Eräät rakennusavustukset* (siirtomääräraha)

25. *Avustus Pohjolan opistolle*. Alamomentin perusteluja ehdotetaan muutettavaksi siten, että määrärahaa saadaan käyttää Pohjolan opiston uudisrakennuksen rakentamiskustannuksiin. Alamomentin loppusumma ei tämän johdosta muutu.

1983 menoarvio	11 800 000
1982 tilinpäätös	9 540 000
1981 ,, ...	10 550 000

58. Näkövammaisten kirjasto

70. *Kaluston bankkiminen* (siirtomääräraha)
Momentille ehdotetaan lisäystä 100 000 mk kasettinauhurien hankkimista varten.

1983 I lisämenoarvioesitys	100 000
1983 menoarvio	500 000
1982 tilinpäätös	400 000
1981 ,, ...	400 000

63. Valtion maatalousoppilaitokset

74. *Talonrakennukset* (siirtomääräraha)

1. *Keskeneräiset talonrakennustyöt.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 260 000 mk Järvenpäässä sijaitsevan maatalousnormaalikoulun lisärakennuksen rakennustöiden loppurahoitusta varten. Hankkeen kustannusarvio on 9 450 000 mk. Tarkoitukseen on myönnetty yhteensä 9 450 000 mk, mistä on peruuntunut 260 000

mk. Alamomentin loppusumma on 30 260 000 mk.

1983 I lisämenoarvioesitys	260 000
1983 menoarvio	33 600 000
1982 tilinpäätös	23 350 000
1981 „	13 310 000

64. Kunnalliset ja yksityiset maatalousoppilaitokset

30. *Valtionosuus kunnallisten maatalousoppilaitosten käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

1. *Valtionosuus opettajien palkkausmenoihin.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 44 000 mk rehtorin toimen (C 57) perustamiseksi 1.8.1983 lukien Kuusamon maatalousoppilaitokseen. Alamomentin loppusumma on 1 776 000 mk. Alamomentin määrärahalla saadaan palkata enintään 17 valtionosuuteen oikeutettua henkilöä.

1983 I lisämenoarvioesitys	44 000
1983 menoarvio	4 085 000
1982 tilinpäätös	1 307 000
1981 „	2 669 000

55. *Kunnallisten ja yksityisten maatalousoppilaitosten rakentamisen korkotuki* (arviomääräraha)

Momentin perusteluja ehdotetaan muutettavaksi siten, että korkotukilainoista annetun lain (1015/77) mukaista korkohyvitystä saadaan maksaa Postipankin ja luottolaitosten vuosina 1969—82 myöntämistä sekä vuonna 1983 myönnettäviksi ehdotetuista enintään 2 730 000 markkaan nousevista pitkäaikaisista halpakorkoisista lainoista. Momentille ei tämän johdosta ehdoteta lisäystä.

1983 menoarvio	260 000
1982 tilinpäätös	44 637
1981 „	44 075

65. Ammattikasvatushallituksen koulutilat

88. *Maa-alueiden hankkiminen* (siirtomääräraha)

Momentin perusteluja ehdotetaan muutettavaksi siten, että määrärahaa saadaan käyttää myös vesialueiden hankkimiseen. Momentille ei tämän johdosta ehdoteta lisäystä.

1983 menoarvio	600 000
1982 tilinpäätös	300 000
1981 „	765 000

71. Kunnalliset ja yksityiset ammattioppilaitokset

30. *Valtionosuus kunnallisten ammattikoulujen käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

1. *Valtionosuus palkkauseroihin*. Alamomentille merkitään yleisperusteluihin viitaten lisäystä 121 000 mk aikaisemmin tilapäisin työllistämistoimin pysyväisluonteisiin tehtäviin palkattujen neljän kokopäivätoimisen ja yhden puolipäivätoimisen henkilön toimen vakiinnuttamiseksi 1.7.1983 lukien. Vastaava määräraha vähennetään momentilta 28.80.02. Alamomentin loppusumma on 353 860 000 mk. Alamomentin määrärahalla saadaan palkata enintään 4 394 valtionosuuteen oikeutettua henkilöä.

1983 I lisämenoaarvioesitys	121 000
1983 menoarvio	517 438 000
1982 tilinpäätös	457 750 708
1981 ,, ...	390 200 474

33. *Valtionavustus kunnallisten ammattioppilaitosten perustamiskustannuksiin* (siirtomääräraha)

1. *Valtionavustus huoneistojen hankkimiseen*. Alamomentin perusteluja ehdotetaan muutettavaksi siten, että vuonna 1983 saataisiin hyväksyä toteuttamisohjelmia enintään sellainen määrä, että valtionavustusten osuus niiden kustannusarvioista vastaa yhteensä 60 000 000 mk. Alamomentille ei tämän johdosta ehdoteta lisäystä.

1983 menoarvio	42 000 000
1982 tilinpäätös	41 000 000
1981 ,, ...	24 412 000

72. Valtion metsäopetus

01. *Palkkaukset* (arviomääräraha)

2. *Tilapäisten palkkiot ja työsubdepalkat*. Alamomentille ehdotetaan lisäystä 175 000 mk kuuden kokopäivätoimisen ja kahden puolipäivätoimisen työsuhteisen talousapulaisen palkkaamiseksi 1.7.1983 lukien eräisiin metsäoppilaitoksiin. Alamomentin loppusumma on 29 851 100 mk.

1983 I lisämenoaarvioesitys	175 000
1983 menoarvio	55 949 000
1982 tilinpäätös	38 537 451
1981 ,, ...	30 678 799

78. Kunnalliset ja yksityiset kauppaoppilaitokset

30. *Valtionosuus kunnallisten kauppaoppilaitosten käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

1. *Valtionosuus palkkauseroihin*. Alamomentille merkitään yleisperusteluihin viitaten lisäystä 87 000 mk aikaisemmin tilapäisin työllistämistoimin pysyväisluonteisiin tehtäviin palkattu-

jen kolmen uuden henkilön toimen vakiinnuttamiseksi 1.7.1983 lukien. Vastaava määräraha vähennetään momentilta 28.80.02. Alamomentin loppusumma on 127 899 000 mk. Alamomentin määrärahalla saadaan palkata enintään 1 207 valtionosuuteen oikeutettua henkilöä.

1983 I lisämenoarvioesitys	87 000
1983 menoarvio	160 907 000
1982 tilinpäätös	135 994 657
1981 ,, ...	120 254 993

1983 I lisämenoarvioesitys	600 000
1983 menoarvio	4 900 000
1982 tilinpäätös	4 215 000
1981 ,, ...	4 215 000

31. *Valtionavustus kunnallisten kauppaoppilaitosten perustamiskustannuksiin* (siirtomääräraha)

2. *Valtionavustus koneiden ja kaluston perustamiskustannuksiin.* Eräiden ammatillisten oppilaitosten valtionosuuksista ja -avustuksista sekä korkotukilainoista annetun lain (1075/75) 16 §:n nojalla suoritettavia perustamiskustannuksia varten alamomentille ehdotetaan lisäystä 600 000 mk Hyvinkään kauppaoppilaitoksen lisärakennuksen koneiden ja kaluston valtionavustusta varten. Vastaavasti alamomentilta 29.78.51.2 vähennetään 600 000 mk. Alamomentin loppusumma on 2 400 000 mk.

51. *Valtionavustus yksityisten kauppaoppilaitosten perustamiskustannuksiin* (siirtomääräraha)

2. *Valtionavustus koneiden ja kaluston perustamiskustannuksiin.* Alamomentin 29.78.31.2 perusteluihin viitaten alamomentilta ehdotetaan vähennettäväksi 600 000 mk. Alamomentin loppusumma on 1 000 000 mk.

1983 I lisämenoarvioesitys	—600 000
1983 menoarvio	4 325 000
1982 tilinpäätös	4 100 000
1981 ,, ...	4 100 000

81. Kunnalliset ja yksityiset kotitalousoppilaitokset

30. *Valtionosuus kunnallisten kotitalousoppilaitosten käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

2. *Valtionosuus muihin palkkausmenoihin.* Alamomentille merkitään lisäystä 27 000 mk yleisperusteluihin viitaten aikaisemmin tilapäisin työllistämistöimin pysyväisluonteisiin tehtäviin palkatun yhden henkilön toimen vakiinnuttamiseksi 1.7.1983 lukien. Vastaava määräraha vähennetään momentilta 28.80.02. Alamomentin lop-

pusumma on 830 000 mk. Alamomentin määrärahalla saadaan palkata enintään 31 valtionosuuteen oikeutettua henkilöä.

1983 I lisämenoarvioesitys	27 000
1983 menoarvio	9 183 000
1982 tilinpäätös	7 285 690
1981 ,, ...	5 293 274

82. Kunnalliset ja yksityiset kotiteollisuusoppilaitokset

33. *Valtionavustus kunnallisten kotiteollisuusoppilaitosten perustamiskustannuksiin* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan eräiden ammatillisten oppilaitosten valtionosuuksista ja -avustuksista sekä korkotukilainoista annetun lain (1075/75) 19 §:n nojalla suoritettavia perustamiskustannuk-

sia varten lisäystä 1 600 000 mk. Vastaavasti momentilta 29.82.53 vähennetään 1 600 000 mk Lybeckerin kotiteollisuuskoulun kunnallistamisen johdosta.

1. *Valtionavustus huoneistojen hankkimiseen.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 1 400 000 mk Lybeckerin kotiteollisuuskoululle

huoneistojen hankkimiseen suoritettavaa valtionavustusta varten. Vastaavasti alamomentilta 29.82.53.1 vähennetään 1 400 000 mk. Alamomentin loppusumma on 7 400 000 mk.

2. *Valtionavustus koneiden ja kaluston perustamiskustannuksiin.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 200 000 mk Lybeckerin kotiteollisuuskoulun uudisrakennushankkeiden koneiden ja kaluston valtionavustusta varten. Alamomentilta 29.82.53.2 vähennetään vastaavasti 200 000 mk Lybeckerin kotiteollisuuskoulun osuutena. Alamomentin loppusumma on 1 400 000 mk.

1983 I lisämenoarvioesitys	1 600 000
1983 menoarvio	7 200 000
1982 tilinpäätös	5 700 000
1981 ,, ...	3 800 000

53. *Valtionavustus yksityisten kotiteollisuusoppilaitosten perustamiskustannuksiin* (siirtomääräraha)

Momentin 29.82.33 perusteluihin viitaten momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 1 600 000 mk seuraavasti:

1. *Valtionavustus huoneistojen bankkimiseen.* Alamomentin 29.82.33.1 perusteluihin viitaten alamomentilta ehdotetaan vähennettäväksi 1 400 000 mk.

2. *Valtionavustus koneiden ja kaluston perustamiskustannuksiin.* Alamomentin 29.82.33.2 perusteluihin viitaten alamomentilta ehdotetaan vähennettäväksi 200 000 mk.

1983 I lisämenoarvioesitys	—1 600 000
1983 menoarvio	1 600 000
1982 tilinpäätös	1 300 000
1981 ,, ...	1 010 000

83. Terveystieteiden oppilaitokset

28. *Ylimääräiset kurssit*

Momentille ehdotetaan lisäystä 1 600 000 mk lähinnä koulutuksen vakinaistamisen ja erikoiskoulutuksen lisäämisen aiheuttaman opettajien lisätarpeen johdosta.

1983 I lisämenoarvioesitys	1 600 000
1983 menoarvio	6 328 000
1982 tilinpäätös	14 172 250
1981 ,, ...	13 090 437

84. Oppisopimukseen perustuva ammattikoulutus

40. *Valtionapu oppisopimuksen tehneille työnantajille* (arviomääräraha)

1. *Valtionapu oppisopimuksen tehneille työnantajille.* Ehdotetaan, että alamomentin määrärahaa saadaan käyttää myös hallituksen 15.4.1983 eduskunnalle antaman oppisopimuslain väliaikaista muuttamista koskevan lakiehdotuksen 9 b §:ssä tarkoitettua koulutussopimuk-

sesta työnantajille maksettaviin 28 §:n mukaisiin korvauksiin. Alamomentille ei tämän johdosta ehdoteta lisäystä.

1983 menoarvio	25 395 000
1982 tilinpäätös	11 555 426
1981 ,, ...	8 494 938

85. Ammattikurssit

27. Työllisyyskoulutus (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 70 000 mk seuraavasti:

a) Momentin perusteluja ehdotetaan muutettavaksi siten, että määrärahaa saadaan käyttää korkeakoulujen järjestämään työllisyyskoulutukseen enintään 52 800 000 mk. Momentille ei tämän johdosta ehdoteta lisäystä.

b) Momentille ehdotetaan yleisperusteluihin viitaten lisäystä 70 000 mk aikaisemmin tilapäisin työllistämistoimin pysyväisluonteisiin tehtäviin palkatun kahden henkilön toimen vakinaistamiseksi 1.7.1983 lukien. Vastaava määräraha vähennetään momentilta 28.80.02.

c) Ehdotetaan, että momentin määrärahaa saadaan käyttää myös hallituksen 15.4.1983 eduskunnalle antaman oppisopimuslain väliaikaista muuttamista koskevan lakiehdotuksen 9 b §:ssä tarkoitetusta koulutusoppimuksesta työnantajille maksettaviin 28 §:n mukaisiin korvauksiin silloin, kun koulutusoppimuksen tekijänä on ammatillinen kurssikeskus. Momentille ei tämän johdosta ehdoteta lisäystä.

1983 I lisämenoarvioesitys	70 000
1983 menoarvio	798 900 000
1982 tilinpäätös	749 530 000
1981 ,, ...	592 626 123

86. Ammattikasvatuksen muut menot

24. Oppilasvalinta

Momentille ehdotetaan lisäystä 300 000 mk lähinnä terveydenhuoltoalan soveltuvuuskokeiden järjestämisen ja kaksiportaisen oppilasvalinnan aiheuttamia menoja varten.

1983 I lisämenoarvioesitys	300 000
1983 menoarvio	5 060 000
1982 tilinpäätös	4 121 242
1981 ,, ...	3 898 081

yleisperusteluihin viitaten lisäystä 282 000 mk aikaisemmin tilapäisin työllistämistoimin pysyväisluonteisiin tehtäviin palkatun yhdeksän henkilön toimen vakinaistamiseksi 1.7.1983 lukien. Vastaava määräraha vähennetään momentilta 28.80.02. Alamomentin loppusumma on 7 651 000 mk. Alamomentin määrärahalla saadaan palkata enintään 152 valtionapuun oikutettua henkilöä.

1983 I lisämenoarvioesitys	282 000
1983 menoarvio	8 459 000
1982 tilinpäätös	7 667 000
1981 ,, ...	6 911 000

51. Kotiteollisuuden edistäminen

1. Valtionapu kotiteollisuusneuvontajärjestöjen palkkauskasmenoihin. Alamomentille merkitään

89. Kotimaisten kielten tutkimuskeskus

01. Palkkaukset (arviomääräraha)

1. Peruspalkkaisten sekä ylimääräisten virkamiesten palkkaukset. Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen ja Helsingin yliopiston työnjaon kehittämiseksi ehdotetaan 1.8.1983 lukien perustettavaksi kaksi ylimääräistä tutkijan tointa (V 24). Samalla voidaan Helsingin yliopistosta samasta ajankohdasta lukien lakkauttaa kaksi yli-

määräistä assistentin tointa. Alamomentin loppusumma lisääntyy 55 000 mk ja on 2 602 500 mk.

1983 I lisämenoarvioesitys	55 000
1983 menoarvio	2 889 000
1982 tilinpäätös	2 687 444
1981 ,, ...	2 290 951

90. Taiteen tukeminen

54. Musiikkioppilaitosten ja konservatorioiden valtionapu

Musiikkioppilaitosten valtionavusta annetun lain (147/68) mukaisesti avustuksiin momentille ehdotetaan yleisperusteluihin viitaten lisäystä 53 000 mk aikaisemmin tilapäisin työllistämistoimin pysyväisluonteisiin tehtäviin palkatun kolmen henkilön toimen vakinaistamiseksi 1.7.1983 lukien. Vastaava määräraha vähennetään momentilta 28.80.02.

1983 I lisämenoarvioesitys	53 000
1983 menoarvio	7 000 000
1982 tilinpäätös	13 000 000
1981 ,, ...	5 000 000

59. Lisäavustus Suomen taideakatemian säätiölle

Momentille ehdotetaan myönnettäväksi 600 000 mk valtionavustuksena Suomen taide-

akatemian säätiön väliaikaistilojen vuokra- ja hoitomenoihin.

1983 I lisämenoarvioesitys	600 000
----------------------------------	---------

74. Talonrakennukset (siirtomääräraha)

1. *Keskeneräiset työt.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 700 000 mk kiinteistön Abrahaminkatu 1—5, Helsinki, peruskorjauksen kustannusarvion tarkistamisen johdosta. Tarkistettu kustannusarvio on 11 300 000 mk, jolloin yksikkökustannukset ovat 6 236 mk/m² ja 856 mk/m³. Tarkoitukseen on aikaisemmin myönnetty 8 750 000 mk ja käytetty momentilta 28.64.74 yhteensä 14 879 mk. Alamomentin loppusumma on 6 850 000 mk.

1983 I lisämenoarvioesitys	700 000
1983 menoarvio	10 150 000
1982 tilinpäätös	8 800 000
1981 ,, ...	9 690 000

91. Urheilun ja nuorisonkasvatustyön tukeminen

50. Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarat urheilun ja liikuntakasvatustyön tukemiseen (arviomääräraha)

Valtioneuvosto teki 8.2.1980 periaatepäätöksen vuonna 1982 järjestettyjen jääkiekon MM-kisojen kisarahan tuolloin 5 500 000 markaksi arvioidun nettotuoton käyttämisestä Helsingin ja Tampereen jäähallien perusparantamiseen sekä mahdollisesti arvioitua suuremman tuoton käyttämisestä jääurheilua palvelevien liikuntapaikkojen rakentamisen tukemiseen. Edellä mainittujen jäähallien perusparannustöitä varten on vuosina 1981—82 myönnetty tämän momentin määrärahaa väliaikaishoitojen yhteensä 3 100 000 mk.

Kisarahan lopullinen nettotuotto ei selviä vielä kuluvan vuoden aikana, koska sen lyöntimäärästä

on vielä osa myymättä. Vuoden 1983 aikana tullaan momentille 12.29.91 tulottamaan kisarahan nettotuottona kuitenkin vähintään 9 600 000 mk, mikä siten ylittää vuonna 1980 arvioidun nettotuoton. Tämän johdosta ehdotetaan avustusten myöntämiseksi liikuntapaikkojen sekä niihin liittyvien vapaa-aikatoimien perustamiskustannuksia varten momentille lisäystä 9 600 000 mk, mistä 6 500 000 mk on tarkoitettu jääurheilua palvelevien hankkeiden tukemiseen.

1983 I lisämenoarvioesitys	9 600 000
1983 menoarvio	217 600 000
1982 tilinpäätös	198 998 572
1981 ,, ...	201 309 005

94. Museovirasto

01. Palkkaukset (arviomääräraha)

2. *Tilapäisten palkkiot ja työsuhdepalkat.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 84 000 mk museoviraston alaisuuteen siirretyn Cygnaeuksen

gallerian työsuhteisen tutkijan palkkausta varten vuonna 1983. Alamomentin loppusumma on 9 215 500 mk.

1983 I lisämenoarvioesitys	84 000
1983 menoarvio	17 134 000
1982 tilinpäätös	15 540 993
1981 ,, ...	13 832 589

13. Rakennusten korjaus (siirtomääräraha)

Alamomentin 29.94.74.2 perusteluihin viitaten momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 150 000 mk.

1983 I lisämenoarvioesitys	—150 000
1983 menoarvio	470 000
1982 tilinpäätös	430 000
1981 ,, ...	375 000

21. Tutkimus- ja valvontatoiminta

Momentille ehdotetaan lisäystä 100 000 mk kiireellisiä arkeologisia tutkimuksia varten. Momentin määrärahalta on tarkoitus palkata kuusi henkilöä määräaikaisiin tehtäviin. Momentin määrärahasta saadaan käyttää enintään 200 000 mk lyhytaikaisissa kaivaustehtävissä tarvittavan henkilöstön palkkauksiin.

1983 I lisämenoarvioesitys	100 000
1983 menoarvio	1 020 000
1982 tilinpäätös	938 311
1981 ,, ...	1 061 540

74. Talonrakennukset (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 270 000 mk seuraavasti:

1. *Keskeneräiset työt.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 70 000 mk Kansallismuseon korjauksen vaiheiden 3—5 toteutuksen aikana esiintulleiden välttämättömien lisä- ja muutostöiden aiheuttamia kustannuksia varten. Alamomentin loppusumma on 6 120 000 mk.

2. *Suunnittelu.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 200 000 mk, mistä 130 000 mk Hämeen linnan ja 70 000 mk Turun linnan korjaustöiden suunnittelu-, valvonta- ja tutkimustehtävien hoitamiseksi työsiirtolotöiden aikataulun mukaisesti. Momenteilta 29.94.13 ja 29.94.75 vastaavasti voidaan vähentää 200 000 mk rakennusten kunnossapitotehtäviä ja linnojen korjaustöitä lykkäämällä. Alamomentin loppusumma on 1 050 000 mk.

1983 I lisämenoarvioesitys	270 000
1983 menoarvio	6 900 000
1982 tilinpäätös	6 180 000
1981 ,, ...	7 377 000

75. Perusparannukset (siirtomääräraha)

Alamomentin 29.94.74.2 perusteluihin viitaten momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 50 000 mk.

1983 I lisämenoarvioesitys	—50 000
1983 menoarvio	1 250 000
1982 tilinpäätös	1 250 000
1981 ,, ...	1 090 000

98. Kansainvälinen yhteistyö

23. Kansainvälisistä järjestöistä aiheutuvat menot

Momentille ehdotetaan lisäystä 1 000 000 mk Suomen Unescon jäsenmaksuosuuden nousun johdosta.

1983 I lisämenoarvioesitys	1 000 000
1983 menoarvio	7 100 000
1982 tilinpäätös	6 275 599
1981 ,, ...	5 654 848

26. Suomen kielen ja kulttuurin tuntemuksen edistäminen ulkomailla

Momentille ehdotetaan lisäystä 400 000 mk, mistä 200 000 mk aiheutuu ulkomaanlehtoreiden palkkauksen tarkistamisesta ja 200 000 mk suomalaisen taideteoksen lahjoittamisesta Yhdistyneille Kansakunnille.

1983 I lisämenoarvioesitys	400 000
1983 menoarvio	3 200 000
1982 tilinpäätös	2 584 035
1981 ,, ...	2 292 952

99. Opetusministeriön hallinnonalan muut menot

25. Eräiden teosten laatiminen (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 93 000 mk punakaartien historiategosarjan loppuunsaattamista varten.

1983 I lisämenoarvioesitys	93 000
1983 menoarvio	195 000
1982 tilinpäätös	480 000
1981 ,, ...	239 000

50. *Eräät valtionavut*

Momentille ehdotetaan lisäystä 70 000 mk valtionapuna Suomen YK-liitto r.y:lle YK:n aseidenriisuntaviikon talouden vakaannuttamista varten.

1983 I lisämenoarvioesitys	70 000
1983 menoarvio	5 127 000
1982 tilinpäätös	4 224 042
1981 ,, ...	3 150 000

71. *Tutkimus- ja opetusvälineiden hankkiminen Neuvostoliitosta (siirtomääräraha)*

Hankintojen hoitamiseksi tarkoituksenmukaisella tavalla ehdotetaan momentin perustelulla muutettavaksi siten, että momentin määrärahalla saadaan palkata yksi henkilö hankintojen edellyttämiin määräaikaisiin tehtäviin. Momentille ei tämän johdosta ehdoteta lisäystä.

1983 menoarvio	17 800 000
1982 tilinpäätös	13 000 000
1981 ,, ...	13 000 000

Pääluokka 30

MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Maa- ja metsätalousministeriö

01. *Palkkaukset (arviomääräraha)*

1. *Perus- ja sopimuspalkkaisten sekä ylimääräisten virkamiesten palkkaukset.* Kiinteistönmuodostamista koskevan lainsäädännön kokonaisuudistuksen kiirehtimiseksi ja maanmittaus-toimeen liittyvien asioiden hoidon tehostamiseksi ehdotetaan 1.7.1983 lukien perustettavaksi ministeriön yleiseen osastoon ylimääräinen ylitarkastajan toimi (B 3). Samalla voidaan samasta ajankohdasta lukien lakkauttaa momentilta 30.60.01 ylimääräinen maanmittausinsinöörin toimi (V 27) ja ylimääräinen kartanpiirtäjän toimi (V 9). Alamomentin loppusumma lisääntyy 55 000 mk ja on 10 268 900 mk.

1983 I lisämenoarvioesitys	55 000
1983 menoarvio	11 819 000
1982 tilinpäätös	10 426 458
1981 ,, ...	8 988 243

26. *Kansainvälinen yhteistyö*

Momentille ehdotetaan lisäystä 700 000 mk, mikä aiheutuu kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksujen kohoamisesta valuuttakurssimuutosten vuoksi.

1983 I lisämenoarvioesitys	700 000
1983 menoarvio	8 700 500
1982 tilinpäätös	7 697 062
1981 ,, ...	4 647 059

16. Valtion maitotalouden tutkimuslaitos

21. *Maidon bankinta*

Momentin 30.16.74 perusteluihin viitaten momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 100 000 mk.

1983 I lisämenoarvioesitys	—100 000
1983 menoarvio	5 700 000
1982 tilinpäätös	4 070 318
1981 ,, ...	5 602 523

74. *Talonrakennukset (siirtomääräraha)*

Momentille ehdotetaan myönnettäväksi 100 000 mk tutkimuslaitoksen rakennus- ja korjaustöihin liittyvien laitteistojen asennustöiden loppuunsaattamista varten. Vastaavasti voidaan momentilta 30.16.21 vähentää 100 000 mk.

1983 I lisämenoarvioesitys	100 000
1982 tilinpäätös	2 800 000
1981 ,, ...	2 800 000

17. Valtion hevosjalostuslaitos

88. *Maan hankkiminen* (siirtomääräraha)

Vuoden 1982 neljännessä lisämenoarviossa myönnettiin valtion hevosjalostuslaitokselle 950 000 mk lisämaiden hankkimiseksi laitoksen tarpeita varten. Myytävänä olevaa tilaa ei kuitenkaan ole saatu ostetuksi myönnettyllä rahamäärällä. Tämän johdosta momentille ehdotetaan myönnettäväksi 450 000 mk käytettäväksi lisära-

hoituksena mainitussa lisämenoarviossa perustelujen maa-alueiden hankkimista varten. Vastavasti vähennetään 450 000 mk momentilta 30.30.45.

1983 I lisämenoarvioesitys	450 000
1982 tilinpäätös	950 000

30. Maatalouden neuvontatyön tukeminen

40. *Maanviljelyn, maatalouden rakennustoiminnan ja karjatalouden tukeminen*

Momentille ehdotetaan lisäystä 78 000 mk seuraavasti:

1. *Valtionapu palkkausmenoihin.* Alamomentille ehdotetaan yleisperusteluihin viitaten lisäystä 48 000 mk aikaisemmin tilapäisin työllistämistoimin pysyväisluonteisiin tehtäviin palkatun kolmen henkilön toimen vakinaistamiseksi 1.7.1983 lukien. Vastaava määräraha vähennetään momentilta 28.80.02. Alamomentin määrärahalla saadaan palkata enintään 542 valtionapuun oikeutettua henkilöä. Alamomentin loppusumma on 28 905 000 mk.

2. *Valtionapu muihin käyttömenoihin.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 30 000 mk, mistä 13 000 mk alamomentilla 1 vakinaistetuksi ehdotettujen tehtävien käyttömenoja varten ja 17 000 mk kuluvan vuoden tulo- ja menoarviossa palkatun perunakonsulentin käyttömenoja varten. Alamomentin loppusumma on 10 961 000 mk.

1983 I lisämenoarvioesitys	78 000
1983 menoarvio	39 788 000
1982 tilinpäätös	36 424 900
1981 ,, ...	32 864 600

45. *Hevostalouden edistäminen vedonlyönnistä hevoskilpailuissa kertyvillä varoilla* (arvio-määräraha)

Momentin 30.17.88 perusteluihin viitaten momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 450 000 mk.

1983 I lisämenoarvioesitys	—450 000
1983 menoarvio	23 829 000
1982 tilinpäätös	34 451 628
1981 ,, ...	35 803 992

46. *Kerhotoiminnan tukeminen*

Momentille ehdotetaan lisäystä 284 000 mk seuraavasti:

1. *Valtionapu palkkausmenoihin.* Alamomentille ehdotetaan yleisperusteluihin viitaten lisäystä 198 000 mk tilapäisin työllistämistoimin pysyväisluonteisiin tehtäviin palkatun 12 henkilön toimen vakinaistamiseksi 1.7.1983 lukien. Vastaava määräraha vähennetään momentilta 28.80.02. Alamomentin määrärahalla saadaan palkata enintään 350 valtionapuun oikeutettua henkilöä. Alamomentin loppusumma on 13 168 000 mk.

2. *Valtionapu muihin käyttömenoihin.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 86 000 mk, mistä 46 000 mk alamomentilta 1 vakinaistetuksi ehdotettujen tehtävien käyttömenoja varten ja 40 000 mk kuluvan vuoden tulo- ja menoarviossa palkatun neljän uuden toimihenkilön käyttömenoja varten. Alamomentin loppusumma on 4 550 000 mk.

1983 I lisämenoarvioesitys	—284 000
1983 menoarvio	17 434 000
1982 tilinpäätös	15 710 646
1981 ,, ...	14 301 240

31. Maatalouden hintatuki

Maatalouden osuudeksi vuoden 1982 maataloustuotteiden vientituesta on arvioitu 185 000 000 mk, missä on otettu vähennyksenä huomioon vuodelta 1981 siirtynyt maatalouden osuuden ylitys. Maataloudelta perittävää osuutta on arvioitu vuonna 1982 kertyneen 127 000 000 mk, joten 58 000 000 mk siirtyy perittäväksi vuoden 1983 puolella.

Vuoden 1983 aikana tuotanto on edelleen kasvanut. Kun maataloustuotteiden kotimaan kulutuksessa ei ole tapahtunut oleellisia muutoksia, on tuotannon kasvu johtanut tärkeimpien kotieläintuotteiden vientimäärien ja tarvittavan vientituen kasvuun. Maidon lisäksi naudanlihan ja kananmunien vientitarvearviot ovat nousseet siitä, mitä kuluvan vuoden menoarviota valmisteltaessa arvioitiin. Tämän lisäksi vientitukivarojen tarvetta lisää vientituen yksikkökustannusten nousu.

Maataloustuotannon ohjaamisesta ja tasapainottamisesta annetun lain (81/83) mukaan tullaan vuoden 1983 aikana tekemään tuotannonmuutossopimuksia, joiden tavoitteena on ohjata ja tasapainottaa tuotantoa maataloustulolain tuotannonohjaustavoitteiden mukaisesti. Tasapainottamistoimenpiteiden ansiosta vientituen tarve supistuu, vaikkakin uusien toimenpiteiden tuotantoa ohjaavat vaikutukset näkyvät lähinnä vasta vuoden 1983 jälkipuoliskolla.

Kuluvan vuoden menoarviossa on maataloustuotteiden vientitukeen varattu alamomentille 30.31.41.2 yhteensä 1 208 000 000 mk. Käytettävissä olevien ennusteiden mukaan ja olettaen, että vuoden 1983 sadosta muodostuu normaali, arvioidaan maataloustuotteiden vientitukeen tarvittavan kuluvana vuonna varoja 1 524 000 000 mk. Kun lihajalosteiden vientituki, jonka suuruudeksi arvioidaan 116 000 000 mk suoritetaan hinnanerokorvauksena momentilta 28.37.40, ehdotetaan alamomentille 30.31.41.2 lisäystä 200 000 000 mk. Tämä lisäys edellyttää maataloustulolain (629/82) 16 §:n mukaan, että maataloustuotannon ohjaamiseen ja tasapainottamiseen momentille 30.33.40 osoitetaan lisäystä 40 000 000 mk.

Maataloustulolain 15 §:ssä säädettyjen tuotanto- ja vientimäärien perusteella maatalouden osuus vuoden 1983 vientikustannuksista arvioidaan edellä mainittujen tasapainottamistoimenpiteiden vaikutuksen jälkeen 281 000 000 mar-

kaksi. Kun vuodelta 1982 arvioidaan siirtyvän 58 000 000 mk perittäväksi maatalouden osuutena vuonna 1983, maataloudelta vuonna 1983 perittävä osuus arvioidaan yhteensä 339 000 000 markaksi.

Maatalouden markkinoimisvastuusuuden perimiseksi on tarkoitus korottaa maidon ja sianlihan vientikustannusmaksua ja rehuseosveroa. Näillä korotuksilla arvioidaan kertyvän vuonna 1983 yhteensä 158 000 000 mk. Maataloudelta perittäisiin näin vuonna 1983 yhteensä 322 000 000 mk. Tällöin jäisi maatalouden arvioidusta osuudesta perimättä 17 000 000 mk. Tämä perintätarve on tarkoitus poistaa kanatalouteen kohdistuvalla erikseen selvitettävällä lisäperinnällä sekä maataloustuotannon ohjaamis- ja tasapainottamistoimenpiteiden tehostamisella.

41. *Maataloustuotteiden markkinoinnin edistäminen sekä markkinoinnin ja maatalouden hintatason vakaannuttaminen* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 200 000 000 mk seuraavasti:

2. *Maataloustuotteiden vientituki.* Luvun perusteluihin viitaten alamomentille ehdotetaan lisäystä 200 000 000 mk.

Lisäykset käyttösuunnitelmaan:

	mk
Maitotaloustuotteiden vientituki	107 000 000
Kananmunien vientituki	35 000 000
Lihan vientituki	58 000 000
Yhteensä	200 000 000

Maitotaloustuotteiden, naudanlihan ja kananmunien vientitukeen tarvitaan lisävaroja sekä vientitarvearvioiden nousun että viennin yksikköhintojen kohoamisen johdosta. Sianlihan vientituen lisäystarve aiheutuu viennin yksikköhintojen kohoamisesta. Alamomentin loppusumma on 1 408 000 000 mk.

3. *Muu maataloustuotteiden markkinoinnin edistäminen sekä markkinoinnin ja maatalouden hintatason vakaannuttaminen.* Kuluvan vuoden tulo- ja menoarviossa on alamomentin perusteluissa mainittu, että voim kotimaisen kulutuksen lisäämiseksi meijeri- ja kotivoim hinnanalennuskorvausta on tarkoitus korottaa 10 p/kg. Samalla on vähennetty voim varastointiin tarkoitettua määrärahaa. Kun on käynyt ilmi, että mikäli

voin varastointikorvausta maksetaan vain tarkoitukseen varatun määrärahan rajoissa, vain vähittäishinta nousee huomattavasti enemmän kuin esitetty voiminnanalennuskorvaus alentaisi sitä, ehdotetaan alamomentin perusteluja muutettavaksi siten, että meijeri- ja kotivoin hinnanalennuskorvaustasoa ei muuteta ja että samalla voiminnanalennuskorvaukseen varatusta määrärahasta siirretään 7 000 000 mk voiminnanalennuskorvauksiin. Alamomentin loppusumma ei tämän johdosta muutu.

Alamomentin perusteluja ehdotetaan lisäksi muutettavaksi siten, että voiminnanalennuskorvauksia suoritetaan voiminnanalennusoppimuksen tehneelle keskusliikkeelle kunkin liikkeen varastoimissopimuksessa lähemmin määrätävän voiminnanalennuksen omavastuusuuden ylittävältä voiminnasta siten, että voiminnanalennuksen noususta varastojille aiheutuva hyöty otetaan kulloinkin

huomioon varastoimis- ja korkokorvausten määrän vähennyksenä. Alamomentin loppusumma ei tämän johdosta muutu.

1983 I lisämenoarvioesitys	200 000 000
1983 menoarvio	1 596 000 000
1982 tilinpäätös	1 738 165 558
1981 ,, ...	2 009 174 336

48. Lammastalouden tukeminen

Momentin perusteluja ehdotetaan muutettavaksi siten, että momentin määrärahasta saadaan maksaa myös vuoden 1982 joulukuun aikana kauppaan tulleen villan tuotantopalkkioita. Momentille ei tämän johdosta ehdoteta lisäystä.

1983 menoarvio	1 700 000
1982 tilinpäätös	2 800 000
1981 ,, ...	1 700 000

32. Muu maatalouden tukeminen ja rationalisointi

41. Nuorten viljelijöiden tukeminen (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 50 000 000 mk käytettäväksi nuorten viljelijöiden käynnistysavustusjärjestelmän laajentamiseen 1.7.1983 lukien koko maahan valtioneuvoston tarkemmin määräämin perustein. Vastaavasti vähennetään 50 000 000 mk momentilta 30.32.60.

Lisäksi momentin perusteluja ehdotetaan muutettavaksi siten, että käynnistysavustusta voidaan maksaa nuorille viljelijöille myös muun kuin sukupolvenvaihdokseen liittyvän tilanpidon aloittamisen yhteydessä.

1983 I lisämenoarvioesitys	50 000 000
1983 menoarvio	11 000 000
1982 tilinpäätös	9 000 000

60. Siirto maatilatalouden kehittämistärahoitukseen

Momentin 30.32.41 perusteluihin viitaten momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 50 000 000 mk.

1983 I lisämenoarvioesitys	—50 000 000
1983 menoarvio	670 000 000
1982 tilinpäätös	630 000 000
1981 ,, ...	548 000 000

33. Maataloustuotannon tasapainottamistoimenpiteet

40. Maataloustuotannon tasapainottamistoimenpiteet

Luvun 30.31 perusteluihin viitaten momentille ehdotetaan lisäystä muihin tuotannon tasapainottamistoimenpiteisiin 40 000 000 mk käytettäväksi maataloustuotannon ohjaamisesta ja tasapainottamisesta annetun lain (81/83) mukaisten

tuotannon tasapainottamistoimenpiteiden tehostamiseen.

1983 I lisämenoarvioesitys	40 000 000
1983 menoarvio	264 800 000
1982 tilinpäätös	142 353 110
1981 ,, ...	123 165 987

35. Metsästys ja porotalous

41. *Luonnonvaraisten eläinten aiheuttamien vahinkojen korvaaminen* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisättäväksi alomomentti 3 ja lisäystä 65 000 mk seuraavasti:

3. *Saimaanhylkeiden aiheuttamien vahinkojen korvaaminen.* Alamomentille ehdotetaan myönnettäväksi 65 000 mk käytettäväksi uhanalaisen saimaanhyljekannan aiheuttamien vahin-

kojen korvaamiseen sekä vahinkojen estämistä tarkoittaviin toimenpiteisiin kuten kalastusvälineistön kehittämiseen.

1983 I lisämenoarvioesitys	65 000
1983 menoarvio	24 800 000
1982 tilinpäätös	20 219 242
1981 ,, ...	21 209 930

37. Kalatalous

42. *Kalastuksesta saatavan tulon vakaannuttaminen ja kalansaaliin käytön edistäminen* (siirtomääräraha)

Momentin perusteluja ehdotetaan muutettavaksi siten, että momentin määrärahasta saadaan käyttää 2 800 000 mk vuonna 1982 luovutetun

kalansaaliin hintatukeen. Momentille ei tämän johdosta ehdoteta lisäystä.

1983 menoarvio	18 400 000
1982 tilinpäätös	15 600 000
1981 ,, ...	14 600 000

38. Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos

22. *Tutkimuksen yleiskustannukset*

Momentille ehdotetaan lisäystä 100 000 mk Kannuksen turkiseläintutkimuskoeseman eläinten ruokinta-, rokotus- ja muita hoitokuluja varten.

1983 I lisämenoarvioesitys	100 000
1983 menoarvio	472 300

23. *Valtion kalanviljelytoiminta*

Momentille ehdotetaan lisäystä 84 000 mk Porlan kalanviljelylaitoksen vuosien 1981—83 vuokramenoja varten.

1983 I lisämenoarvioesitys	84 000
1983 menoarvio	3 123 000
1982 tilinpäätös	3 259 480
1981 ,, ...	2 698 935

29. *Muut kulutusmenot* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 140 000 mk määrärahan oikaisun johdosta.

1983 I lisämenoarvioesitys	140 000
1983 menoarvio	2 597 600
1982 tilinpäätös	2 076 000
1981 ,, ...	1 716 995

40. Vesihallinto

22. *Katselmustoimitukset*

Momentin perusteluja ehdotetaan muutettavaksi siten, että momentin määrärahalla saadaan palkata keskimäärin enintään 12 henkilöä. Momentille ei tämän johdosta ehdoteta lisäystä.

1983 menoarvio	1 384 100
1982 tilinpäätös	1 575 292
1981 ,, ...	1 921 716

74. *Talonrakennukset* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 60 000 mk Oulun vesipiirin vesitoimiston korjaamon ulkova-rasto- ja asuinrakennushankkeen loppuunsaattamista varten. Hankkeen tarkistettu kustannusarvio on 1 410 000 mk ja yksikkökustannukset 2 760 mk/m². Hankkeeseen on aikaisemmin myönnetty 1 350 000 mk.

1983 I lisämenoarvioesitys	60 000
1983 menoarvio	5 810 000
1982 tilinpäätös	3 660 000
1981 ,, ...	1 850 000

77. Vesistötyöt (siirtomääräraha)

Momentin perusteluja ehdotetaan muutettavaksi siten, että Perhonjoen keskiosan järviryhmän säännöstelyyn vuoden 1981 ensimmäisessä lisämenoarviossa myönnettyä 1 000 000 markan määrärahaa saadaan käyttää järvalueen pengerrystöiden suorittamiseen.

Haapaveden siirtoviemärit, vesihuoltotyön val-

tion osuutta kustannuksista on tarpeen tarkistaa arvioitua vaikeampien rakentamisolosuhteiden vuoksi 500 000 markalla. Työn tarkistettu kokonaiskustannusarvio on 10 000 000 mk ja valtion osuus 2 000 000 mk. Hankkeeseen on aikaisemmin myönnetty 1 500 000 mk. Hankkeen tulee vesioikeuden lupapäätöksen mukaan valmistua 30.6.1983 mennessä. Hankkeeseen ehdotetaan momentille lisäystä 500 000 mk.

1983 I lisämenoarvioesitys	500 000
1983 menoarvio	48 120 000
1982 tilinpäätös	44 593 568
1981 ,, ...	45 560 000

58. Yksityismetsätalous

44. Valtionapu metsänparannustöihin (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 4 000 000 mk metsänparannustöiden työllisyyden ylläpitämiseksi syyskaudella.

1983 I lisämenoarvioesitys	4 000 000
1983 menoarvio	148 000 000
1982 tilinpäätös	146 500 000
1981 ,, ...	110 000 000

83. Metsänparannuslainat (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 6 000 000 mk metsänparannustöiden työllisyyden ylläpitämiseksi syyskaudella.

1983 I lisämenoarvioesitys	6 000 000
1983 menoarvio	137 000 000
1982 tilinpäätös	139 000 000
1981 ,, ...	110 000 000

60. Maanmittaushallinto

01. Palkkaukset (arviomääräraha)

1. Perus- ja sopimuspalkkaisten sekä ylimääräisten virkamiesten palkkaukset. Momentin 30.01.01 perusteluihin viitaten ehdotetaan 1.7.1983 lukien lakkautettavaksi avoinna olevat ylimääräinen maanmittausinsinöörin toimi (V 27) ja ylimääräinen kartanpiirtäjän toimi (V 9). Alamomentin loppusumma vähenee 49 000 mk ja on 120 076 500 mk.

1983 I lisämenoarvioesitys	—49 000
1983 menoarvio	157 869 000
1982 tilinpäätös	143 219 158
1981 ,, ...	128 349 058

21. Kartastotyöt (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 500 000 mk karttojen painatustöiden nopeuttamiseksi vastaamaan karttojen tuotantomääriä.

1983 I lisämenoarvioesitys	500 000
1983 menoarvio	14 220 000
1982 tilinpäätös	12 644 422
1981 ,, ...	12 234 913

70. Maatalouden tutkimuskeskus

27. <i>Maataloudelliset yhteistutkimukset</i> (siirtomääräraha)	1983 I lisämenoarvioesitys	50 000
Momentille ehdotetaan lisäystä 50 000 mk viljelijäväestön ja palkansaajien tulotasausta selvittävän tutkimuksen atk-menoja varten.	1983 menoarvio	4 000 000
	1982 tilinpäätös	3 250 000
	1981 ,, ...	1 800 000

96. Metsäntutkimuslaitoksen metsät

88. <i>Maan bankkiminen</i> (siirtomääräraha)	1983 I lisämenoarvioesitys	1 300 000
Momentille ehdotetaan lisäystä 1 300 000 mk Paimion kunnassa sijaitsevan maa-alueen ostamiseksi Varsinais-Suomen tuberkuloosipiirin kuntaliitolta metsänjalostuksen tutkimustarpeisiin.	1983 menoarvio	700 000
	1982 tilinpäätös	600 000
	1981 ,, ...	600 000

Pääluokka 31

LIIKENNEMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Liikenneministeriö

01. <i>Palkkaukset</i> (arviomääräraha)	nan selvitystyöstä aiheutuvia arvioitua suurempia menoja varten.	
1. <i>Perus- ja sopimuspalkkaisten sekä ylimääräisten virkamiesten palkkaukset.</i> Liikenneministeriön hallinnonalan valmiusasioiden hoitamista varten ehdotetaan 1.7.1983 lukien perustettavaksi yleiselle osastolle ylimääräinen apulaistarkastajan toimi (V 21). Lisäys on 30 200 mk. Toimen palkkaus on aikaisemmin suoritettu momentilta 28.80.02. Alamomentin loppusumma on 7 244 600 mk.	1983 I lisämenoarvioesitys	30 000
	1983 menoarvio	135 000
	1982 tilinpäätös	87 217
	1981 ,, ...	99 533
1983 I lisämenoarvioesitys	30 200	
1983 menoarvio	8 691 000	
1982 tilinpäätös	7 967 057	
1981 ,, ...	7 123 228	
09. <i>Neuvottelu- ja toimikunnat</i>	29. <i>Muut kulutusmenot</i> (arviomääräraha)	
Momentille ehdotetaan lisäystä 30 000 mk vaarallisten aineiden kuljetusasiain neuvottelukun-	Momentille ehdotetaan kansainvälistä yhteistyötä varten lisäystä 960 000 mk Suomen osuutena yhteispohjoismaisen satelliittihankkeen tutkimuksesta vuonna 1983 aiheutuviin menoihin.	
	1983 I lisämenoarvioesitys	960 000
	1983 menoarvio	2 000 000
	1982 tilinpäätös	4 675 463
	1981 ,, ...	3 497 446

24. Tiet

35. *Katumaksulain mukaiset korvaukset* (arviomääräraha)
Momentilta ehdotetaan vähennettäväksi
10 000 000 mk.

1983 I lisämenoarvioesitys	—10 000 000
1983 menoarvio	35 000 000
1982 tilinpäätös	11 468 295
1981 ,, ...	8 982 852

74. *Talonrakennukset* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan kustannusarvion nousun johdosta lisäystä 200 000 mk Jämsän tiemestaripiiriin tukikohdan saneeraustöiden rahoittamiseksi. Tarkistettu kustannusarvio on 3 860 000 mk. Tarkoitukseen on aikaisemmin myönnetty 3 660 000 mk.

1983 I lisämenoarvioesitys	200 000
1983 menoarvio	22 230 000
1982 tilinpäätös	29 500 000
1981 ,, ...	22 200 000

77. *Yleisten teiden tekeminen* (siirtomääräraha)

Kuluvan vuoden tulo- ja menoarvion perustelujen mukaan tarkoituksena on ollut tienpitoon osoittaa työllisyysrahoitusta momentilta 34.50.77 enintään 110 000 000 mk. Vuoden 1983 työohjelmaan viitaten ehdotetaan, että työllisyysvaroja osoitetaan tienpitoon enintään 159 700 000 mk. Momentille ei tämän johdosta ehdoteta lisäystä.

1983 menoarvio	1 200 000 000
1982 tilinpäätös	1 030 500 000
1981 ,, ...	860 000 000

27. Vesitiet

43. *Tahkoluodon hiilisataman rakentamisen korkotuki* (arviomääräraha)

Momentin perusteluja ehdotetaan muutettavaksi siten, että korkohyvitystä saadaan maksaa kuluvalle vuodelle myönnettäväksi ehdotettavista enintään 8 000 000 markkaan nousevista lainoista, jotka myönnetään valtakunnallisen hiilihuollon kannalta tärkeän Porin Tahkoluodon hiilisataman rakentamiseen. Momentille ei tämän johdosta ehdoteta lisäystä.

1983 menoarvioesitys	100 000
----------------------------	---------

77. *Vesitietyöt* (siirtomääräraha)

Kuluvan vuoden tulo- ja menoarvion peruste-

lujen mukaan tarkoituksena on ollut vesitietöihin osoittaa työllisyysrahoitusta momentilta 34.50.77 enintään 15 000 000 mk. Vuoden 1983 työohjelmaan viitaten ehdotetaan, että momentilta 34.50.77 osoitetaan vesitietöihin enintään 18 000 000 mk. Lisäksi momentille ehdotetaan lisäystä 843 000 mk käytettäväksi lisalmen väylän parantamistyön jatkamiseen siten, että väylä voidaan ottaa käyttöön vuoden 1983 liikennekauteena.

1983 I lisämenoarvioesitys	843 000
1983 menoarvio	34 500 000
1982 tilinpäätös	21 044 956
1981 ,, ...	17 230 000

40. Autorekisterikeskus

01. *Palkkaukset* (arviomääräraha)

2. *Työsuhteiden palkat*. Alamomentille ehdotetaan määrärahan oikaisun johdosta lisäystä 651 000 mk työsuhteisten toimihenkilöiden palkkoina. Alamomentin loppusumma on 4 273 200 mk.

1983 I lisämenoarvioesitys	651 000
1983 menoarvio	56 611 000
1982 tilinpäätös	55 206 146
1981 ,, ...	47 431 445

29. *Muut kulutusmenot* (arviomääräraha)
Momentille ehdotetaan lisäystä 1 000 000 mk
kilpien hankkimiseksi kysyntää vastaavasti.

1983 I lisämenoarvioesitys	1 000 000
1983 menoarvio	18 764 000
1982 tilinpäätös	12 836 365
1981 ,, ...	13 951 774

50. Ilmatieteen laitos

21. *Eräät tutkimustoiminnan ja sääpalvelun menot*

Momentille ehdotetaan lisäystä 200 000 mk maksullisten palvelututkimusten suorittamiseksi henkilöstö-, tarvike- ja muita kulutusmenoja varten. Määrärahalla saadaan palkata enintään 24 henkilötyökuukautta vastaava henkilöstö. Maksullisten tutkimustehtävien tulot kertyvät momentille 12.31.50.

1983 I lisämenoarvioesitys	200 000
1983 menoarvio	9 250 000
1982 tilinpäätös	8 169 814
1981 ,, ...	6 939 201

29. *Muut kulutusmenot* (arviomääräraha)

Kansainvälisen tieteellisen yhteistyön tehostamiseksi ja sääpalvelun toimintaedellytysten parantamiseksi momentille ehdotetaan lisäystä 308 000 mk Suomen liittymiseksi valmisteilla olevaan eurooppalaiseen sääsatelliitteja ylläpitävään järjestöön (EUMETSAT). Järjestöön liittymisestä aiheutuvat osuusmaksut olisivat vuosina 1983 — 1995 yhteensä 6 600 000 mk ja keskimääräinen vuosimaksu 508 000 mk.

1983 I lisämenoarvioesitys	308 000
1983 menoarvio	5 449 000
1982 tilinpäätös	4 001 998
1981 ,, ...	3 902 497

90. Valtionrautatiet

28. *Ulkopuolisille suoritettavat työt* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 28 000 000 mk ulkopuolisille suoritettavien töiden määrän kasvun johdosta. Näistä töistä perittävänä korvauksina kertyy lisäystä tuloihin 35 000 000 mk momentille 14.01.07.

Lisäys käyttösuunnitelmaan:

	mk
Palkat	4 800 000
Muut henkilömenot	300 000
Energia	100 000
Aineet ja tarvikkeet	10 100 000
Muut menot	12 700 000
Yhteensä	28 000 000

1983 I lisämenoarvioesitys	28 000 000
1983 menoarvio	52 000 000

60. *Siirto valtionrautateiden uudistusrahastoon*

Kun lain nojalla valtionrautateiden uudistusrahastoon siirretään määräraha, joka vastaa 35 %

tässä lisämenoarvioesityksessä muita sijoitusmenoja varten ehdotetuista määrärahoista, momentille ehdotetaan lisäystä 1 960 000 mk uudistusrahastoon siirtoa varten.

1983 I lisämenoarvioesitys	1 960 000
1983 menoarvio	169 575 000
1982 tilinpäätös	178 432 800
1981 ,, ...	188 238 000

73. *Vetokaluston ja vaunun bankkiminen ja valmistus* (siirtomääräraha)

Valtionrautateiden dieselkäyttöisen kaluston poistosuunnitelman mukaisesti käytöstä poistettavan kaluston tilalle sekä lisääntyvän liikenteen hoitamista varten tarvitaan 1980-luvun loppupuolella uusia dieselvetureita. On arvioitu, että 1990-luvun vaihteessa veturivetoisilla junilla ajetaan noin 40,5 milj. junakilometriä, josta sähkövetureilla ajettava osuus nousee enintään noin 35 prosenttiin. Siten dieselvetureiden asema vetokalustossa pysyy keskeisenä.

Nykyisin linja-ajossa ja vaihtotyössä käytössä olevien dieselvetureiden korvaamiseksi on suunnitteilla uusi veturityyppi. Tavoitteeksi on asetettu, että uusi dieselveturi olisi energiaa ja huoltokustannuksia oleellisesti säästävä. Vuoden 1982 tulo- ja menoarviossa osoitetusta tilausvaltuudesta on 4 dieselveturia jätetty tilaamatta ja sitä vastaava 5 000 000 markan määrärahaosuus käytämättä.

Edellä todettuun viitaten ehdotetaan, että Valtionrautateille saataisiin tilata 23 dieselveturia. Hankinnan alkurahoitusta varten momentille ehdotetaan lisäystä 5 000 000 mk. Hankinnan kokonaisarvo liikevaihtoveroineen on vuoden 1983 hintatasossa enintään 208 700 000 mk. Vuosina 1985—86 valmistuvat kaksi veturia ovat ns. prototyyppivetureita. Niistä saatavien käyttökokeusten perusteella on vielä mahdollista tehdä muutoksia seuraaviin sarjavetureihin. Sarjavetureita valmistuu vuosina 1987—1991 yhteensä 21 kappaletta. Hankinnan rahoitus jakaantuu vuosille 1983—1991 siten, että pääosa hankinnasta 146 milj. mk maksetaan vuosina 1988—1990 eli noin 49 milj. mk kunakin vuonna. Hankinta tehdään kotimaasta.

1983 I lisämenoarvioesitys	5 000 000
1983 menoarvio	119 700 000
1982 tilinpäätös	140 900 000
1981 ,, ...	134 100 000

77. Uusien ratojen rakentaminen (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 600 000 mk, josta 400 000 mk käytetään Tahkoluodon radan rakentamistyön aikaistamiseen siten, että rata voidaan ottaa osittaiseen liikenteeseen vuoden 1984 alussa ja 200 000 mk HELI-radon yleissuunnittelun loppuunsaattamiseen, jotta tarpeellisista aluevarauksista voitaisiin päättää.

HELI-radasta on jo valmiina yleissuunnitelma toisesta pääsuuntavaihtoehdosta eli Helsinki—Kotka—Luumäki. Sen jälkeen kun nyt myönnettäväksi ehdotetulla rahoituksella saadaan valmiiksi yleissuunnitelma toisesta pääsuuntavaihtoehdosta Helsinki—Kouvola, on enemmän rataa tai sen suunnitteluun kohdistuvat toimenpiteet tarkoitus keskeyttää. Tämän hetkisen käsityksen mukaan radan rakentamiseen ei ole tarvetta eikä taloudellisia edellytyksiä lähivuosisikymmeninä.

Lisäykset käyttösuunnitelmaan:

	Liikenteelle avaamis- vuosi	Kustannusarvio mk	Jo budjetoitu mk	Ehdotetaan mk
Tahkoluodon rata	1984	23 000 000	21 000 000	400 000
HELI-radon suunnittelu				200 000
				<hr/> Yhteensä 600 000

1983 I lisämenoarvioesitys	600 000
1983 menoarvio	43 100 000
1982 tilinpäätös	29 000 000
1981 ,, ...	23 600 000

94. Posti- ja telelaitos

60. Siirto posti- ja telelaitoksen uudistusrahastoon

Kun lain mukaisesti posti- ja telelaitoksen uudistusrahastoon siirretään määräraha, joka vas-

taa 35 % tässä lisämenoarvioesityksessä muita sijoitusmenoja varten ehdotetuista määrärahoista momentille ehdotetaan lisäystä 12 985 000 mk uudistusrahastoon siirtoa varten.

1983 I lisämenoarvioesitys	12 985 000
1983 menoarvio	189 610 000
1982 tilinpäätös	178 394 600
1981 ,, ...	180 048 500

71. Televerkon kehittäminen (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 43 100 000 mk asennushenkilöstön työllisyyden turvaamiseksi ja tilausvaltuushankinnoista johtuvien maksujen suorittamiseksi sekä palvelutason ylläpitämiseksi.

Momentin 27.12.01 perusteluihin viitaten tarkoituksena on, että puolustuslaitoksen palvelukseen siirtyvien asentajien palkkausmenövähennys otetaan huomioon tämän momentin vuoden 1984 menojen mitoituksessa.

Lisäykset käyttösuunnitelmaan:

	mk
Kaukopuhelintoimi, johtojen ja laitteiden hankkiminen ja asentaminen tarvittavine asemarakennuksineen ja maapohjineen	9 700 000
Paikallispuhelintoimi, johtojen ja laitteiden hankkiminen ja asentaminen tarvittavine asemarakennuksineen ja maapohjineen	24 700 000
Lennätintoimi, johtojen ja laitteiden hankkiminen ja asentaminen	8 700 000
Yhteensä	43 100 000

1983 I lisämenoarvioesitys	43 100 000
1983 menoarvio	320 000 000
1982 tilinpäätös	309 500 000
1981 ,, ...	351 400 000

72. *Radioasemat ja -laitteet* (siirtomääräraha)
Ehdotetaan, että posti- ja telelaitos saisi tilata autopuhelujen välityksen rationalisoimiseksi tietokoneavusteisen välitysjärjestelmän laitteistoja 5 milj. markalla. Kassameno tästä tilauksesta aiheutuu vuonna 1984. Momentille ei tämän johdosta ehdoteta lisäystä.

1983 menoarvio	28 600 000
1982 tilinpäätös	31 000 000
1981 ,, ...	31 000 000

74. Talonrakennukset (siirtomääräraha)

Hankkeiden lykkääntymisen vuoksi momentilta säästyy ja jätetään käyttämättä 6 000 000 mk, mistä 3 500 000 mk on vuonna 1980 Helsingin autovarikon ja teletukikohdan rakentamiseen varattua määrärahaa sekä 500 000 mk vuonna 1980 ja 2 000 000 mk vuonna 1981 Toijalan päävaraston rakentamista varten myönnettyä määrärahaa.

Kuluvan vuoden tulo- ja menoarvion tämän momentin perusteluihin viitaten Toijalan päävaraston rakentamiseen on tarkoitus käyttää uudistusrahaston varoja 7 000 000 mk. Koska rakentamisen aloitus lykkääntyy, voidaan kyseinen uudistusrahaston määräraha käyttää televerkon kii-reellisiin rakentamis- ja kehittämistoimenpiteisiin.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisäystä.

1983 menoarvio	109 600 000
1982 tilinpäätös	83 673 000
1981 ,, ...	63 910 000

Pääluokka 32

KAUPPA- JA TEOLLISUUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Kauppa- ja teollisuusministeriö

01. *Palkkaukset* (arviomääräraha)
1. *Perus- ja sopimuspalkkaisten sekä ylimääräisten virkamiesten palkkaukset.* Kuluvan vuoden tulo- ja menoarviossa perustetun sopimus-palkkaisen neuvottelevan virkamiehen virka (S 19) ehdotetaan muutettavaksi määräaikaiseksi neuvottelevan virkamiehen viraksi (S 19). Ala-

momentin loppusumma ei tämän johdosta muutu.

1983 menoarvio	23 479 000
1982 tilinpäätös	21 931 359
1981 ,, ...	19 215 496

02. Teollisuuspiirit

29. <i>Muut kulutusmenot</i> (arviomääräraha)	1983 I lisämenoarvioesitys	1 000 000
Momentille ehdotetaan lisäystä enintään	1983 menoarvio	9 720 000
1 000 000 mk yrittäjäkoulustoiminnan laajen-	1982 tilinpäätös	8 590 314
tamista varten.	1981 ,, ...	5 633 649

04. Puolustustaloudellinen suunnittelukunta

01. <i>Palkkaukset</i> (arviomääräraha)	mallalla voidaan samasta ajankohdasta lukien lak-	
1. <i>Sopimuspalkkaisten sekä ylimääräisten vir-</i>	kauttaa ylimääräinen suunnittelujohtajan toimi	
<i>kamiesten palkkaukset.</i> Alamomentin nimike on	(B 5). Alamomentin loppusumma ei tämän joh-	
muutettu. Puolustustaloudellisen suunnittelu-	dosta muutu.	
kunnan virkarakenteen kehittämiseksi ehdote-	1983 menoarvio	1 268 000
taan 1.7.1983 lukien perustettavaksi sopimus-	1982 tilinpäätös	956 275
palkkainen suunnittelujohtajan virka (S 17). Sa-	1981 ,, ...	758 894

06. Varmuusvarastointi

Vuosien 1981—1983 tulo- ja menoarvioissa on varmuusvarastoinnin menot mitoitettu siten, että nestemäisten polttoaineiden varmuusvarastointimaksun tuotto käytetään kokonaisuudessaan öljytuotteiden varmuusvarastointiin.

Vuosien 1981—1982 varmuusvarastointimaksun tuotto ylitti nestemäisten poltto- ja voiteluaineiden varmuusvarastointiin käytetyt menot yhteensä 29 757 300 markalla. Tämä määrä ehdotetaan käytettäväksi vuonna 1983 nestemäisten poltto- ja voiteluaineiden hankkimiseen varmuusvarastoihin.

Vuoden 1983 tulo- ja menoarvion momentilla 32.06.61 (Korvaukset varmuusvarastorahastolle) on varmuusvarastorahastolle öljytuotteiden hankintaa varten otettavaksi suunnitellun lainan lyhennyksiin ja korkomenoihin varattu 70 000 000 mk. Vuonna 1982 vallinneen öljytuotteiden epävakaa hintatilanteen johdosta suunniteltua lainaa ei kuitenkaan nostettu, joten mainittu 70 000 000 mk voidaan jättää käyttämättä. Vastaavasti ehdotetaan momentille 32.06.60 (Siirto varmuusvarastorahastoon) lisäystä 70 000 000 mk käytettäväksi nestemäisten poltto- ja voiteluaineiden hankkimiseen varmuusvarastoihin.

Edellä esitetyn perusteella öljytuotteiden varmuusvarastohankintoihin ehdotetaan lisäystä yhteensä 99 757 300 mk.

60. *Siirto varmuusvarastorahastoon*

Luvun perusteluihin viitaten momentille ehdotetaan lisäystä 99 757 300 mk nestemäisten poltto- ja voiteluaineiden hankkimiseksi varmuusvarastoihin.

1983 I lisämenoarvioesitys	99 757 300
1983 menoarvio	120 000 000
1982 tilinpäätös	155 000 000
1981 ,, ...	126 000 000

61. *Korvaukset varmuusvarastorahastolle* (arviomääräraha)

Luvun perusteluihin viitaten momentilta ehdotetaan vähennettäväksi lainojen lyhennyksiin, korkoihin ja muihin hoitomenoihin varattu 70 000 000 mk.

1983 I lisämenoarvioesitys	—70 000 000
1983 menoarvio	87 500 000
1982 tilinpäätös	14 677 300
1981 ,, ...	12 284 390

10. Merenkulkulaitos

01. Palkkaukset (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 7 763 200 mk seuraavasti:

1. *Perus- ja sopimuspalkkaisten sekä ylimääräisten virkamiesten palkkaukset.* Alamomentille merkitään lisäystä 165 700 mk vuoden 1982 neljännessä lisämenoarviossa perustettujen ylimääräisen sähkömestarin ja kahden ylimääräisen perämiehen 3 l. toimeen palkkioina. Alamomentin loppusumma on 80 146 600 mk.

2. *Tilapäisten palkkiot ja työsubdepalkat.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 5 256 000 mk, mistä 600 000 mk vuoden 1982 neljännessä lisämenoarviossa palkatun työsuhteisen henkilöstön edelleen palkkaamiseksi ja 4 656 000 mk alusten työsuhteisen henkilöstön pyhätökorvauksina. Alamomentin loppusumma on 68 306 400 mk.

3. *Muut palkat ja palkkiot.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 1 837 000 mk alusten päällystön pyhätökorvauksina. Alamomentin loppusumma on 28 297 600 mk.

4. *Sosiaaliturvamaksu.* Alamomentille merkitään lisäystä 504 500 mk. Alamomentin loppusumma on 12 490 300 mk.

1983 I lisämenoarvioesitys	7 763 200
1983 menoarvio	183 173 000
1982 tilinpäätös	171 799 536
1981 ,, ...	155 614 094

29. *Muut kulutusmenot* (arviomääräraha)

Alusten ja muiden kulkuvälineiden poltto- ja voiteluainemenot jäävät arvioitua pienemmäksi, minkä johdosta momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 4 200 000 mk.

1983 I lisämenoarvioesitys	—4 200 000
1983 menoarvio	123 625 000
1982 tilinpäätös	128 924 375
1981 ,, ...	119 388 500

71. *Alusten ja muiden kulkuvälineiden bankkiminen* (siirtomääräraha)

3. *Muut peruskorjaukset ja -bankinnat.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 4 200 000 mk jäänmurtaja Urhon muuttamiseksi raskasöljykäyttöiseksi. Muutoksella voidaan säästää polttoainemenoissa vuosittain noin 4 000 000 mk. Vastavasti momentilta 32.10.29 voidaan vähentää 4 200 000 mk. Alamomentin loppusumma on 14 700 000 mk.

1983 I lisämenoarvioesitys	4 200 000
1983 menoarvio	40 431 000
1982 tilinpäätös	42 323 000
1981 ,, ...	39 684 700

77. *Turvallitteiden rakentaminen ja väylätyöt* (siirtomääräraha)

Vuosien 1982 ja 1983 tulo- ja menoarvioihin sisältyy suunnitelma 15,3 metrin väylän rakentamisesta Porin Tahkoluotoon vuoteen 1985 mennessä hiilen kaukotuonnin turvaamiseksi ja hiilenkuljetusjärjestelmän taloudellisuuden ja toimivuuden parantamiseksi. Saatujen urakkatarjousten perusteella tarkistettu väylän kustannusarvio on 51 000 000 mk. Hankkeeseen on aikaisemmin myönnetty 9 500 000 mk.

Väylän valmistuminen vuonna 1985 edellyttää 6 500 000 markan lisärahoitusta ruoppaustöihin vuodelle 1983. Väylän valmistumisen lykkäytyminen alkuperäisestä aikataulusta merkitsisi kustannusarvion nousua 2 000 000 markalla.

Edellä esitetyn perusteella momentille ehdotetaan lisäystä 6 500 000 mk Tahkoluodon väylän rakentamiseen.

1983 I lisämenoarvioesitys	6 500 000
1983 menoarvio	35 000 000
1982 tilinpäätös	36 000 000
1981 ,, ...	26 900 000

28. Elinkeinohallitus

21. *Eräät elintarvikevalvonnan ja kuluttaja-asiain menot*

Momentille ehdotetaan lisäystä 30 000 mk naisten ja yleensä sukupuoleen perustuvan hyväksikäytön ehkäisemistä markkinoinnissa ja kaupallisessa joukkoviitteessä koskevan kuluttajatutkimuksen teettämistä varten.

1983 I lisämenoarvioesitys	30 000
1983 menoarvio	2 625 000
1982 tilinpäätös	2 302 753
1981 ,, ...	2 148 419

31. Kuluttajansuoja

01. *Palkkaukset* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 47 600 mk seuraavasti:

2. *Tilapäisten palkkiot*. Alamomentille ehdotetaan lisäystä 44 500 mk tilapäisen ylitarkastajan (V 29) palkkaamiseksi 1.7.1983 lukien kuluttajansuojalain 1 luvun muuttamisesta annetun lain (45/83) mukaisia asuntojen markkinointiin liittyviä lisätehtäviä varten. Alamomentin loppusumma on 361 700 mk.

4. *Sosiaaliturvamaksu*. Alamomentille merkitään lisäystä 3 100 mk. Alamomentin loppusumma on 182 800 mk.

1983 I lisämenoarvioesitys	47 600
1983 menoarvio	2 744 000
1982 tilinpäätös	2 177 352
1981 „	1 820 838

32. Patentti- ja rekisterihallitus

01. *Palkkaukset* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 205 400 mk seuraavasti:

2. *Tilapäisten palkkiot ja työsubdepalkat*. Kaupparekisteriasioissa syntyneen ruuhkan purkamiseksi alamomentille ehdotetaan lisäystä 192 000 mk viiden tilapäisen lakimiehen (V 28) palkkaamiseksi kaupparekisteriosastoon 1.7.1983 lukien. Kahden toimen palkkaus on aikaisemmin

suoritettu momentilta 28.80.02. Alamomentin loppusumma on 3 371 900 mk.

4. *Sosiaaliturvamaksu*. Alamomentille merkitään lisäystä 13 400 mk. Alamomentin loppusumma on 1 602 400 mk.

1983 I lisämenoarvioesitys	205 400
1983 menoarvio	24 284 000
1982 tilinpäätös	20 756 002
1981 „	18 556 296

34. Lisenssivirasto

29. *Muut kulutusmenot* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 190 000 mk, mikä aiheutuu viennin tehostettuun seurantaan tarkoitetun uuden näyttöpäätelaitteiston sekä tarvittavan tiedon tallennus- ja hakuohjelmiston vuokrauskustannuksista.

1983 I lisämenoarvioesitys	190 000
1983 menoarvio	488 400
1982 tilinpäätös	484 700
1981 „	403 854

70. *Kaluston hankkiminen*

Momentille ehdotetaan lisäystä 6 000 mk kolmen näyttöpäätelaitteiston hankkimista varten.

1983 I lisämenoarvioesitys	6 000
1983 menoarvio	10 000
1982 tilinpäätös	10 860
1981 „	12 417

39. Teknillinen tarkastuslaitos

70. *Kaluston, koneiden ja laitteiden hankkiminen* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 100 000 mk ampuma-aseiden ja -tarvikkeiden tarkastustehtäviä varten perustettavan tarkastuspaikan laite- ja välinehankintoja sekä testauslaitteita ja -kalusteita varten.

1983 I lisämenoarvioesitys	100 000
1983 menoarvio	1 300 000
1982 tilinpäätös	1 750 000
1981 ,, ...	540 000

40. Geologinen tutkimuslaitos

21. *Eräät tutkimustoiminnan menot* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan maksullisen palvelutoiminnan laajentumisen johdosta lisäystä 430 000 mk, mistä enintään 190 000 mk enintään kolmea henkilötyövuotta vastaavan henkilömäärän palkkaamiseksi määräaikaiseen työsuhteeseen maksullisen palvelutoiminnan tehtäviin. Toiminnan laa-

jenemisestä aiheutuva tulojen lisäys on merkitty alamomentille 12.32.40.1.

1983 I lisämenoarvioesitys	430 000
1983 menoarvio	34 100 000
1982 tilinpäätös	30 160 000
1981 ,, ...	22 425 000

42. Valtion teknillinen tutkimuskeskus

29. *Muut kulutusmenot* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 350 000 mk puhelinkaapelin asentamiseksi uusiin toimitiloihin.

1983 I lisämenoarvioesitys	350 000
1983 menoarvio	20 433 000
1982 tilinpäätös	17 974 265
1981 ,, ...	15 336 627

70. *Koneiden ja kaluston hankkiminen* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 1 100 000 mk peruslaitteiden hankkimiseksi Jyväskylässä sijaitsevaan kotimaisten polttoaineiden laboratorion koehalliin.

1983 I lisämenoarvioesitys	1 100 000
1983 menoarvio	15 400 000
1982 tilinpäätös	13 500 000
1981 ,, ...	12 000 000

43. Valtion teknillisen tutkimuskeskuksen ulkopuolisille suorittamat tehtävät

Valtion teknillisen tutkimuskeskuksen tutkimuspalvelujen kysyntä on kasvanut arvioitua nopeammin. Kysynnän tyydyttämiseksi on tähän lukuun ehdotettu määrärahalisäyksiä yhteensä 17 807 000 mk. Lisääntyneestä tutkimustoiminnasta saatavat tulot on merkitty alamomentille 12.32.42.1

01. *Palkkaukset* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 3 207 000 mk seuraavasti:

2. *Työsubdepalkat*. Alamomentille ehdotetaan lisäystä 3 000 000 mk määrärahan oikaisuna

henkilöstörakenteen muuttumisen johdosta. Alamomentin loppusumma on 112 199 300 mk.

4. *Sosiaaliturvamaksu*. Alamomentille merkitään lisäystä 207 000 mk. Alamomentin loppusumma on 7 927 700 mk.

1983 I lisämenoarvioesitys	3 207 000
1983 menoarvio	118 012 000
1982 tilinpäätös	98 008 797
1981 ,, ...	83 297 686

21. *Eräät tutkimustoiminnan menot* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 5 200 000 mk, mistä 3 200 000 mk aiheutuu maksullisen palvelutoiminnan lisääntyneistä matkakustannuksista ja 2 000 000 mk muista maksullisen palvelutoiminnan kulutusmenoista.

1983 I lisämenoarvioesitys	5 200 000
1983 menoarvio	38 500 000
1982 tilinpäätös	33 500 000
1981 ,, ...	32 600 000

70. *Koneiden ja kaluston hankkiminen* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 9 400 000 mk ulkopuolisten toimeksiantojen edellyttämiä laitehankintoja varten.

1983 I lisämenoarvioesitys	9 400 000
1983 menoarvio	10 500 000
1982 tilinpäätös	9 300 000

50. Teollisuuden edistäminen

30. *Valtionosuus ja -avustus kuntien elinkeinoasiamiesten palkkaukseen* (arviomääräraha)

1. *Valtionosuus palkkausmenoihin.* Alamomentille ehdotetaan yleisperusteluihin viitaten lisäystä 95 400 mk aikaisemmin tilapäisin työllistämistoimin pysyväisluonteisiin tehtäviin palkatun enintään kolmen elinkeinoasiamiehen toimen vakinaistamiseksi 1.7.1983 lukien. Vastaava määräraha vähennetään momentilta 28.80.02. Alamomentin loppusumma on 10 969 900 mk.

1983 I lisämenoarvioesitys	95 400
1983 menoarvio	11 105 000
1982 tilinpäätös	8 130 952
1981 ,, ...	850 158

43. *Avustus Valvilla Oy:lle korkomenojen alentamiseen*

Valvilla Oy:n toimintaa ja tulevaisuutta koskevissa selvityksissä on käynyt ilmi, että nykyisessä markkinatilanteessa Valvilla Oy voi päästä kannattavaan tulokseen vain, jos yhtiön käyttökate saadaan nostettua 10 prosenttiin liikevaihdosta ja yhtiön korkomenojen osuus liikevaihdosta saa-

daan lasketuksi alle 4 prosentin tasolle joko korkotuen avulla tai kokonaisvelkojen määrää alentamalla.

Yhtiön liiketoiminnan rakennetta ja toimintamuotoja pyritään kehittämään siten, että edellä mainitut tavoitteet saavutettaisiin. Näin yhtiön olisi mahdollista katkaista tappiokierteensä ja päästä tuloksessaan nollatasolle vuonna 1985.

Edellä tarkoitettuihin yhtiön talouden tervehdyttämissuunnitelmiin liittyen hallituksen esityksessä Valvilla Oy:n koti- ja ulkomaisten lainojen valtion takauksista (275/1982 vp) ilmoitettiin eduskunnalle, että tarkoituksena on ehdottaa kuluvan vuoden ensimmäisessä lisämenoarvioesityksessä ja vuoden 1984 tulo- ja menoarvioesityksessä yhteensä 16 000 000 markan määrärahat käytettäväksi Valvilla Oy:n korkomenojen alentamiseen. Vuoden 1984 osalta selvitetään vielä myös muita tervehdyttämistä vaihtoehtoja.

Edellä esitetyn perusteella momentille ehdotetaan myönnettäväksi 8 000 000 mk valtion varoista Valvilla Oy:n vuoden 1983 korkomenojen alentamiseen myönnettävää avustusta varten.

1983 I lisämenoarvioesitys	8 000 000
----------------------------------	-----------

51. Tuotantotoiminnan alueellinen edistäminen

45. *Eräiden kehitysalueilla sijaitsevien bankkeiden korkotuki* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisättäväksi alamomentti 8.

8. *Rautaruukki Oy:n erikoistavaravaunun tuotannon aloittamiseksi tarkoitettujen lainojen korkotuki.* Eduskunnalle annetaan hallituksen esitys laiksi Rautaruukki Oy:n erikoistavaravaunun tuotannon aloittamisen tukemisesta. Lakiehdotuksen mukaan korkotukea maksettaisiin yhtiön vuosina 1983 — 1986 toteutettavien enintään 460 000 000 markan käyttöomaisuusinvestoin-

tien tukemiseksi. Näiden määrästä hyväksyttäisiin korkotukeen oikeuttavaksi osuudeksi enintään 60 prosenttia, johon osuuteen kohdistuvat korot valtio maksaisi kahdelta ensimmäiseltä vuodelta kokonaan ja kahdelta seuraavalta vuodelta puoleksi. Tukea suoritettaisiin kuitenkin enintään 10 prosentin vuotuisista koroista. Alamomentille ei tämän johdosta ehdoteta lisäystä.

1983 menoarvio	42 730 000
1982 tilinpäätös	44 392 554
1981 ,, ...	55 084 456

55. Energiatalous

21. *Eräät energiahuollon tutkimus-, suunnitelu- ja valvontatoiminnan menot* (siirtomääräraha)

Momentin perusteluja ehdotetaan muutettavaksi siten, että momentin määrärahasta saadaan käyttää enintään 550 000 mk yhteensä enintään kuuden projektivalvontatehtävissä toimivan hen-

kilön palkkaamiseksi määräaikaiseen työsopimussuhteeseen. Momentille ei tämän johdosta ehdoteta muutosta.

1983 menoarvio.....	57 250 000
1982 tilinpäätös.....	55 000 000
1981 „	50 000 000

61. Kotimaankaupan edistäminen

41. *Haja-asutusalueiden vähittäiskaupan investointiavustus* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 400 000 mk aikaisempien vuosien myöntämisvaltuuksien nojalla myönnettyjen investointiavustusten maksamista varten.

Haja-asutusalueiden vähittäiskaupan rahoituksesta annetun lain (1086/74, muut. 184/79 ja 935/81) mukaisesti kaupan investointiavustuksiin kohdistuvan kysynnän lisääntymisen johdosta ehdotetaan, että vuonna 1983 saataisiin myöntää

mainittuja investointiavustuksia varten 500 000 mk vuoden 1983 tulo- ja menoarviossa osoitetun 3 000 000 markan lisäksi. Avustusten maksatus on tarkoitus suorittaa kuluvan vuoden ja vuoden 1984 määrärahasta. Momentille ei tämän johdosta ehdoteta lisäystä.

1983 I lisämenoarvioesitys	400 000
1983 menoarvio	2 400 000
1982 tilinpäätös	1 999 824
1981 „	1 724 667

80. Matkailun edistämiskeskus

21. *Eräät matkailun edistämistoiminnan menot*

Valuuttakurssimuutosten johdosta momentille ehdotetaan lisäystä 695 000 mk, mistä 195 000 mk Suomen kustannusosuuksien suorittamiseen kansainvälisissä järjestöissä ja 500 000 mk ulkomailla suoritettaviin markkinointitoimenpiteisiin.

1983 I lisämenoarvioesitys	695 000
1983 menoarvio	16 000 000
1982 tilinpäätös	14 323 020
1981 „	13 970 439

85. Ulkomaankaupan edistäminen

41. *Valtionavustus ulkomaankauppaa edistävälle järjestölle*

Momentille ehdotetaan valtionavustuksena Osuuskunta Viexpolle lisäystä 70 000 mk, mistä 55 000 mk aiheutuu vientikonsultin palkkaamisesta sekä 15 000 mk osuuskunnan yritysrekisteriä varten tarvittavan mikrotietokoneen vuokra-, huolto- ja ohjelmointikuluista. Tarkoituksena

on, että vähintään puolet vientikonsultin toiminnasta aiheutuvista kuluista katetaan yrityksiltä perittävillä maksuilla.

1983 I lisämenoarvioesitys	70 000
1983 menoarvio	7 500 000
1982 tilinpäätös	6 920 000
1981 „	6 755 000

45. *Valtionavustus Suomen Ulkomaankaup-
palitto r.y:lle*

Momentille ehdotetaan lisäystä 50 000 mk alu-
eellisen vientiasiamiehen toiminnan käynnistämi-
seen Pohjois-Karjalassa 1.7.1983 lukien.

1983 I lisämenoarvioesitys	50 000
1983 menoarvio	9 200 000
1982 tilinpäätös	8 160 000
1981 ,, ...	6 900 000

47. *Korkotuki Suomen Vientiluotto Oy:lle*
(arviomääräraha)

Viitaten eduskunnalle annettavaan hallituksen
esitykseen laiksi Suomen Vientiluotto Oy:n vuo-
sien 1982—1983 ulkomaisen luotonoton korko-
tuesta annetun lain (936/82) muuttamisesta mo-
mentin perusteluja ehdotetaan muutettavaksi sit-
ten, että Suomen Vientiluotto Oy:lle voidaan
maksaa korkotukea myös sellaisille lainoille, joita
yhtiö ottaa ulkomailta sellaisten enintään
700 000 000 markan määräisten toimitusluotto-
jen rahoittamiseksi, jotka kotimainen telakka
myöntää vuonna 1983 tapahtuvien laivatilausten
rahoittamiseksi. Korkotukilainat ehdotetaan hy-
väksyttäväksi edellyttämättä, että Suomen Vienti-
luotto Oy:n osakaspankit merkitsevät vastaavassa
suhteessa debenttuureja. Korkotuen määrä vastai-
si enintään Suomen Vientiluotto Oy:n korkokus-

tannusten ja 8 prosentin vuotuisen koron välistä
erotusta. Tarkoituksena on pyrkiä sellaisiin laina-
järjestelyihin, että edellä tarkoitettun korkotuen
määrä voidaan rajoittaa yhteensä enintään
70 000 000 markkaan alusten luovutushetkiin
diskontattuna. Järjestelyjen toteuttamisen edelly-
tyksenä on, ettei Suomen Vientiluotto Oy:n
kannattavuutta rasiteta. Momentin loppusumma
ei tämän johdosta muutu.

1983 menoarvio	22 000 000
1982 tilinpäätös	7 719 715
1981 ,, ...	—

60. *Siirrot rahastoihin* (arviomääräraha)

2. *Siirto tuontikaupparahastoon.* Alamomen-
tille ehdotetaan lisäystä 59 000 000 mk poltto-
nesteiden ja tuontisokerin hinnantasaussuomenoja
varten. Kun rahastoon arvioidaan vuoden lop-
puun mennessä kertyvän tätä lisäystä vastaavat
varat, on vastaava tulojen lisäys ehdotettu mer-
kittäväksi momentille 12.32.60. Alamomentin
loppusumma on 60 000 000 mk.

1983 I lisämenoarvioesitys	59 000 000
1983 menoarvio	181 000 000
1982 tilinpäätös	230 000 000
1981 ,, ...	27 000 000

90. *Valtion hankintakeskus*

70. *Kaluston ja konttorikoneiden hankkimi-
nen* (siirtomääräraha)

Valtion hankintakeskuksen laskentatoimessa ja
varastovalvonnassa käytettäviä atk-laitteita on
täydennettävä laitteiston kapasiteetin lisäämisek-
si. Hankkeen kokonaishinta on 1 900 000 mk,
josta aikaisemmin on myönnetty 900 000 mk.
Hankkeen loppurahoitusta varten momentille
ehdotetaan lisäystä 1 000 000 mk. Vastaavasti

vuoden 1982 tulo- ja menoarviossa myönnetty
puhelinvaihteen ennakkomaksuus 500 000
mk voidaan jättää käyttämättä ja vuodelle 1984
siirtämättä.

1983 I lisämenoarvioesitys	1 000 000
1983 menoarvio	2 700 000
1982 tilinpäätös	1 300 000
1981 ,, ...	920 000

Pääluokka 33

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Sosiaali- ja terveysministeriö

21. Tutkimustoiminta

Momentille ehdotetaan lisäystä työterveyshuoltoa ja sen taloudellisia kysymyksiä koskevaan selvitystyöhön 60 000 mk tutkijan ja toimistosihteerin palkkaamiseksi 1.7.1983 lukien. Samalla ehdotetaan, että momentin määrärahalla saadaan palkata enintään viisi henkilöä kuluvan vuoden tulo- ja menoarviossa hyväksytyin kolmen asemesta.

1983 I lisämenoarvioesitys	60 000
1983 menoarvio	470 000
1982 tilinpäätös	574 447
1981 ,, ...	485 000

22. Kehittämistoiminta

Momentille ehdotetaan lisäystä 300 000 mk sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelua ja valtionosuutta koskevan lainsäädännön voimaantulon aiheutuvien menojen maksamiseen.

1983 I lisämenoarvioesitys	300 000
1983 menoarvio	800 000
1982 tilinpäätös	545 000
1981 ,, ...	325 000

29. Muut kulutusmenot (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 100 000 mk tasa-arvon teemavuoden esitteiden valmistamista ja koulutustilaisuuden järjestämistä varten.

1983 I lisämenoarvioesitys	100 000
1983 menoarvio	4 078 000
1982 tilinpäätös	3 694 208
1981 ,, ...	3 181 459

70. Kaluston bankkiminen

Momentille ehdotetaan lisäystä 130 000 mk pakolaishuollon toimitilojen kalustohankintoja varten.

1983 I lisämenoarvioesitys	130 000
1983 menoarvio	83 000
1982 tilinpäätös	75 136
1981 ,, ...	109 160

13. Rintamaveteraanien varhaiseläkelautakunta

01. Palkkaukset (arviomääräraha)

2. Tilapäisten palkkiot. Alamomentille ehdotetaan lisäystä 22 800 mk tilapäisen konekirjoittajan (V 10) palkkaamiseksi 1.7.1983 lukien. Alamomentin loppusumma on 162 600 mk.

1983 I lisämenoarvioesitys	22 800
1983 menoarvio	1 055 000
1982 tilinpäätös	704 171

15. Perhekustannusten tasaus

52. Lapsilisät (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 228 000 000 mk, mikä aiheutuu lapsilisien korottamisesta 15 prosentilla sekä lapsilisien määräytymisperusteiden muuttamisesta 1.4.1983 lukien.

1983 I lisämenoarvioesitys	228 000 000
1983 menoarvio	2 020 000 000
1982 tilinpäätös	1 816 418 887
1981 ,, ...	1 672 949 068

53. *Avustus sairaan lapsen kuntoutuksesta tai sairaanhoidosta lapsen vanhemmille aiheutuvaan ansionmenetykseen*

Momentin perusteluja ehdotetaan muutettavaksi siten, että momentin määrärahaa käytetään valtioneuvoston tarkemmin määräämin perusteiden avustuksien myöntämiseksi vanhemmille, joille

aiheutuu huomattavaa ansionmenetystä tai merkittävästi muita kuluja vakavasti sairaan lapsensa kuntoutuksesta tai sairaanhoidosta. Momentille ei tämän johdosta ehdoteta lisäystä.

1983 menoarvio 10 000 000

20. Vanhuus- ja työkyvyttömyysvakuutus

51. *Valtion osuus maatalousyrittäjien eläkeläistä johtuvista menoista* (arviomääräraha)

Momentille merkitään lisäystä 10 900 000 mk, mikä aiheutuu eläkelain 10 §:ssä tarkoitetun perusprosentin alentamisesta 11,6:sta 11,1:een.

1983 I lisämenoarvioesitys 10 900 000
1983 menoarvio 705 200 000
1982 tilinpäätös 577 103 486
1981 ,, ... 476 510 529

52. *Valtion osuus yrittäjien eläkeläistä johtuvista menoista* (arviomääräraha)

Momentille merkitään lisäystä 10 500 000 mk, mikä aiheutuu yrittäjien eläkelain 9 §:ssä tarkoitetun maksuprosenttien muutoksesta 11,6:sta 11,1:een.

1983 I lisämenoarvioesitys 10 500 000
1983 menoarvio 276 000 000
1982 tilinpäätös 170 521 105
1981 ,, ... 187 777 505

53. *Valtion osuus maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuksen kustannuksista* (arviomääräraha)

Momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 16 000 000 mk.

1983 I lisämenoarvioesitys ..... -16 000 000
1983 menoarvio 30 000 000
1982 tilinpäätös 3 625 000

21. Sotilasvammakorvaukset ja sotaeläkkeet

52. *Rintamasotilaseläkkeet ja asumistuki* (arviomääräraha)

Momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 21 000 000 mk.

1983 I lisämenoarvioesitys ..... -21 000 000
1983 menoarvio 654 000 000
1982 tilinpäätös 557 113 071
1981 ,, ... 421 219 743

38. Lasten päivähoido

30. *Valtionosuus kunnille lasten päiväkotien käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan yleisperusteluihin viitaten lisäystä 140 000 mk, aikaisemmin tilapäisin

työllistämistoimin pysyväisluonteisiin tehtäviin palkatun yhdeksän henkilön toimen vakinaistamiseksi 1.7.1983 lukien. Vastaava määräraha vähennetään momentilta 28.80.02.	1983 I lisämenoarvioesitys	140 000
	1983 menoarvio	566 499 000
	1982 tilinpäätös	492 442 030
	1981 ,, ...	409 246 385

39. Kasvatusneuvolatoiminta

38. <i>Valtionosuus kunnille kasvatusneuvoloiden kustannuksiin</i> (arviomääräraha)	1983 I lisämenoarvioesitys	300 000
Momentille ehdotetaan yleisperusteluihin viitaten lisäystä 300 000 mk aikaisemmin tilapäisin työllistämistoimin pysyväisluonteisiin tehtäviin palkatun 11 henkilön toimen vakinaistamiseksi 1.7.1983 lukien. Vastaava määräraha vähennetään momentilta 28.80.02.	1983 menoarvio	36 970 000
	1982 tilinpäätös	33 142 443
	1981 ,, ...	27 095 890

40. Valtion koulukodit

74. <i>Talonrakennukset</i> (siirtomääräraha)	1983 I lisämenoarvioesitys	480 000
Momentille ehdotetaan lisäystä 480 000 mk Kotiniemen koulukodin viljankuivaamon rakentamista varten.	1983 menoarvio	880 000
	1982 tilinpäätös	2 579 000
	1981 ,, ...	1 227 000

43. Valtion erityiskoulut

29. <i>Muut kulutusmenot</i> (arviomääräraha)	1983 I lisämenoarvioesitys	200 000
Momentille ehdotetaan lisäystä 200 000 mk, mikä aiheutuu oppilaiden kotimatkojen ennakoitua suuremmasta määrästä ja kustannusten noususta.	1983 menoarvio	2 578 000
	1982 tilinpäätös	2 302 492
	1981 ,, ...	1 540 730

46. Kunnallinen kehitysvammaisten erityishuolto

30. <i>Valtionosuus kunnallisen kehitysvammaisten erityishuollon käyttökustannuksiin</i> (arviomääräraha)	seksi 1.7.1983 lukien. Vastaava määräraha vähennetään momentilta 28.80.02.	
Momentille ehdotetaan yleisperusteluihin viitaten lisäystä 3 100 000 mk, aikaisemmin tilapäisin työllistämistoimin pysyväisluonteisiin tehtäviin palkatun 114 henkilön toimen vakinaistami-	1983 I lisämenoarvioesitys	3 100 000
	1983 menoarvio	369 781 000
	1982 tilinpäätös	343 837 139
	1981 ,, ...	282 185 319

54. Päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien kunnallinen huolto

31. *Valtionosuus kunnille päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien huollon käyttökustannuksiin (arviomääräraha)*

Momentille ehdotetaan lisäystä 414 700 mk, mistä 244 700 mk aiheutuu Kuopion a-klinikan toiminnan ja viittä kokopäiväistä virkaa vastaavien työtehtävien siirtymisestä Kuopion kaupungille 1.1.1983 ja 170 000 mk yleisperusteluihin viitaten aikaisemmin tilapäisin työllistämistoimin pysyväisluonteisiin tehtäviin palkatun seitsemän

henkilön toimen vakinaistamisesta 1.7.1983 lukien. Vastaavasti momentilta 33.55.50 vähennetään 244 700 mk ja momentilta 28.80.02 170 000 mk.

1983 I lisämenoarvioesitys	414 700
1983 menoarvio	46 250 000
1982 tilinpäätös	38 341 494
1981 ,, ...	32 356 048

55. Päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien yksityinen huolto

50. *Valtionapu yksityisen päihdehuollon käyttökustannuksiin*

Momentin 33.54.31 perusteluihin viitaten momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 244 700 mk.

1983 I lisämenoarvioesitys	—244 700
1983 menoarvio	18 009 000
1982 tilinpäätös	14 068 000
1981 ,, ...	11 869 000

56. Kodinhoitotoiminta

30. *Valtionosuus kunnille kodinhoitajien toiminnasta aiheutuviin käyttökustannuksiin (arviomääräraha)*

Momentille ehdotetaan yleisperusteluihin viitaten lisäystä 140 000 mk, aikaisemmin tilapäisin työllistämistoimin pysyväisluonteisiin tehtäviin palkatun kahdeksan henkilön toimen vakinaistamiseksi 1.7.1983 lukien. Vastaava määräraha vähennetään momentilta 28.80.02.

1983 I lisämenoarvioesitys	140 000
1983 menoarvio	139 397 000
1982 tilinpäätös	117 269 127
1981 ,, ...	102 693 183

32. *Valtionosuus kunnille kotiaavustajatoiminnasta aiheutuviin käyttökustannuksiin (arviomääräraha)*

Momentille ehdotetaan yleisperusteluihin viitaten lisäystä 620 000 mk, aikaisemmin tilapäisin työllistämistoimin pysyväisluonteisiin tehtäviin palkatun 139 henkilön toimen vakinaistamiseksi 1.7.1983 lukien. Vastaava määräraha vähennetään momentilta 28.80.02.

1983 I lisämenoarvioesitys	620 000
1983 menoarvio	40 369 000
1982 tilinpäätös	26 723 907

57. Lomatoiminta

43. *Valtion korvaus maatalousyrittäjien viikokovapaatoiminnan kokeilukustannuksiin (siirtomääräraha)*

Momentille merkitään lisäystä 2 500 000 mk lähinnä kustannusten nousun johdosta.

1983 I lisämenoarvioesitys	2 500 000
1983 menoarvio	5 000 000
1982 tilinpäätös	5 000 000
1981 ,, ...	4 400 000

60. Lääkintöhallitus

01. <i>Palkkaukset</i> (arviomääräraha)	1983 I lisämenoarvioesitys	34 000
2. <i>Tilapäisten palkkiot ja työsubdepalkat.</i>	1983 menoarvio	17 055 000
Luonnontuotteiden, homeopaattisten ja antroposofisten valmisteiden valvontatehtäviä varten ehdotetaan 1.7.1983 lukien palkattavaksi yksi työsuhteinen ylilääkäri osapäivätoimisena. Alomomentin loppusumma lisääntyy 34 000 mk ja on 2 286 800 mk.	1982 tilinpäätös	15 684 367
	1981 ,, ...	14 234 981

65. Kansanterveyslaitos

22. *Eräät tutkimustoiminnan menot* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 600 000 mk ulkomaisella rahoituksella tehtävän, ravitsemuksen ja syövän välisiä yhteyksiä selvittävän tutkimushankkeen aloittamisen johdosta. Samalla ehdotetaan momentin perusteluja muutettavaksi siten, että momentin määrärahalla saadaan palkata enintään keskimäärin 40 henkilöä aikaisemman 30 asemesta.

1983 I lisämenoarvioesitys	600 000
1983 menoarvio	1 800 000
1982 tilinpäätös	2 263 428
1981 ,, ...	1 923 007

29. *Muut kulutusmenot* (arviomääräraha)
Momentille ehdotetaan lisäystä 400 000 mk, mikä aiheutuu uuden keltatautirokotteen ottamisesta käyttöön.

1983 I lisämenoarvioesitys	400 000
1983 menoarvio	16 126 000
1982 tilinpäätös	14 039 000
1981 ,, ...	12 412 827

75. Kunnallinen kansanterveystyö

30. *Valtionosuus kunnille terveyskeskusten käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan yleisperusteluihin viitaten lisäystä 3 100 000 mk, aikaisemmin tilapäisin työllistämistoimin pysyväisluonteisiin tehtäviin palkatun 117 henkilön toimen vakinaistamiseksi 1.7.1983 lukien. Vastaava määräraha vähennetään momentilta 28.80.02.

1983 I lisämenoarvioesitys	3 100 000
1983 menoarvio	2 392 838 000
1982 tilinpäätös	2 011 333 922
1981 ,, ...	1 623 296 296

76. Kunnallinen erikoissairaanhoito

30. *Valtionosuus kunnille erikoissairaanhoitolaitosten käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan yleisperusteluihin viitaten lisäystä 2 100 000 mk, aikaisemmin tilapäisin työllistämistoimin pysyväisluonteisiin tehtäviin palkatun 117 henkilön toimen vakinaistamiseksi 1.7.1983 lukien. Vastaava määräraha vähennetään momentilta 28.80.02.

1983 I lisämenoarvioesitys	2 100 000
1983 menoarvio	3 529 528 000
1982 tilinpäätös	3 138 449 615
1981 ,, ...	2 738 730 680

31. *Valtionosuus kunnille erikoissairaanhoitolaitosten perustamiskustannuksiin*

Momentille ehdotetaan lisäystä 1 000 000 mk

erikoissairaanhoidolaitosten perustamiskustannuksiin kunnille suoritettavaa valtionosuutta varten.

Samalla ehdotetaan, että vuonna 1983 saadaan hyväksyä toteuttamishoelmia enintään sellainen määrä, että valtionosuus niiden kustannusarvioista vastaa 248 600 000 mk kuluvan vuoden tulo-

ja menoarviossa hyväksytyin 235 000 000 markan asemesta.

1983 I lisämenoarvioesitys	1 000 000
1983 menoarvio	135 000 000
1982 tilinpäätös	119 999 957
1981 ,, ...	91 431 218

85. Terveystenhuollon muut menot

56. Valtionapu rintamaveteraanien kuntoutustoimintaan

Momentin perusteluja ehdotetaan muutettavaksi siten, että määrärahaa voidaan käyttää myös kuntoutuksesta aiheutuvien matkakustannusten korvauksiin niiltä osin kuin kuntoutettava ei saa matkakustannusten korvausta muista rahoitus-

muodoista. Momentille ei tämän johdosta ehdoteta lisäystä.

1983 menoarvio	25 000 000
1982 tilinpäätös	22 000 000
1981 ,, ...	18 404 505

99. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan muut menot

56. Pakolaishuolto (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 6 700 000 mk pakolaishuollon järjestämisestä aiheutuviin menoihin. Samalla ehdotetaan momentin perusteluja muutettavaksi siten, että momentin määrärahaa käytetään pakolaishuollossa lyhytaikaisissa tehtävissä työskentelevien henkilöiden palkkaukseen sekä sosiaali- ja terveysministeriön että muilla hallinnonaloilla, Suomessa olevien pakolaisten sekä sosiaali- ja terveysministeriön hyväksymällä tavalla pakolaisten maahan tulleiden sukulaisten ja turvapaikkaa hakeneiden olosuhteittensa puolesta pakolaisiin verrattavien henkilöiden huollon järjestämisestä aiheutuvien menojen maksami-

seen sekä kunnille pakolaisista aiheutuvien erityiskulujen korvaamiseen.

1983 I lisämenoarvioesitys	6 700 000
1983 menoarvio	890 000

66. Kansainvälinen yhteistyö

Momentille ehdotetaan lisäystä 1 126 000 mk kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksujen kohomisen johdosta.

1983 I lisämenoarvioesitys	1 126 000
1983 menoarvio	10 930 000
1982 tilinpäätös	9 905 549
1981 ,, ...	8 303 535

Pääloukka 34

TYÖVOIMAMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Työvoimaministeriö

29. Muut kulutusmenot (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 185 800 mk, mistä 109 800 mk aiheutuu ministeriön virkamiehelle ulkomaisten jatko-opintojen johdosta suoritettavasta ulkomaan päivärahaasta sekä matka-, muutto- ja asumiskustannusten korvauksesta ja 76 000 mk Tukholmaan sijoitetun virka-

miehen äitiyslomasijaiselle suoritettavista ulkomaanedustuksen mukaisista kustannuksista.

1983 I lisämenoarvioesitys	185 800
1983 menoarvio	12 800 000
1982 tilinpäätös	11 306 882
1981 ,, ...	10 015 918

06. Työvoima-asiain piiri- ja paikallishallinto

01. <i>Palkkaukset</i> (arviomääräraha)	1983 I lisämenoarvioesitys	440 000
Momentille ehdotetaan lisäystä 440 000 mk seuraavasti:	1983 menoarvio	119 275 000
	1982 tilinpäätös	106 255 319
	1981 ,, ...	93 267 295
2. <i>Tilapäisten palkkiot ja työsuhdepalkat.</i>		
Alamomentille ehdotetaan lisäystä 411 200 mk	70. <i>Kaluston bankkiminen</i>	
14 tilapäisen johtavan työvoimaneuvojan (V 21) palkkaamiseksi 1.7.1983 lukien vaativien työnvälitystehtävien hoitamista varten. Alamomentin loppusumma on 13 853 000 mk.	Momentille ehdotetaan lisäystä 49 000 mk uuden henkilöstön kaluste- ja konttorikonehankintoja varten.	
	1983 I lisämenoarvioesitys	49 000
4. <i>Sosiaaliturvamaksu.</i> Alamomentille merkitään lisäystä 28 800 mk. Alamomentin loppusumma on 7 832 000 mk.	1983 menoarvio	1 700 000
	1982 tilinpäätös	1 601 387
	1981 ,, ...	1 298 527

20. Työvoiman liikkuvuuden edistäminen

50. <i>Työvoiman alueellisen liikkuvuuden edistäminen</i> (arviomääräraha)	1983 I lisämenoarvioesitys	1 750 000
Momentille ehdotetaan lisäystä 1 750 000 mk, mikä aiheutuu liikkuvuusavustusten tason korottamisesta ja liikkuvuuden lisääntymisestä.	1983 menoarvio	6 500 000
	1982 tilinpäätös	4 421 090
	1981 ,, ...	4 383 489

30. Työrajoitteisten työvoimapalvelu

61. <i>Työrajoitteisten ammatinvalinnanohjauksen erityismenot</i>	2. <i>Muut erityismenot.</i> Alamomentille ehdotetaan 2 850 000 mk työrajoitteisten ammatinvalinnan erityismenoja varten siirtona momentilta 34.50.61.	
Momentin nimike on muutettu ja momentille ehdotetaan lisättäväksi alamomenttijako.		
Momentille ehdotetaan lisäystä 3 000 000 mk seuraavasti:	1983 I lisämenoarvioesitys	3 000 000
1. <i>Työrajoitteisten ammatinvalinnanohjaus erityislaitoksissa.</i> Alamomentille ehdotetaan lisäystä 150 000 mk kuntoutussäätöille vuonna 1982 aiheutuneiden kustannusten korvaamiseksi. Alamomentin loppusumma on 2 850 000 mk.	1983 menoarvio	2 700 000
	1982 tilinpäätös	2 467 900
	1981 ,, ...	2 186 968

50. Työllisyyden hoito

28. <i>Nuorten yhteiskuntatakuukokeilu</i> (siirtomääräraha)	1983 I lisämenoarvioesitys	5 000 000
Momentille ehdotetaan lisäystä 5 000 000 mk nuorten yhteiskuntatakuukokeilun laajentamiseksi aiheutuvia kustannuksia varten.	1983 menoarvio	45 000 000
	1982 tilinpäätös	32 000 000
	1981 ,, ...	13 000 000

43. *Lapin pienyritystoiminnan tukemiskokeilu* (siirtomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 5 000 000 mk, mikä aiheutuu hakemusten arvioitua suuremmasta määrästä. Lisäksi momentin perusteluja ehdotetaan muutettavaksi siten, että momentin määrärahalla saadaan palkata kaksi henkilöä Lapin lääninhallitukseen hakemusten määräaikaista käsittelytehtäviä varten.

1983 I lisämenoarvioesitys	5 000 000
1983 menoarvio	10 000 000
1982 tilinpäätös	5 000 000
1981 ,, ...	10 000 000

44. *Suoran työllistämistuen kokeilu*

Momentille ehdotetaan 10 000 000 mk käytettäväksi lähinnä pitkäaikaistyöttömien suoran työllistämistuen kokeilua varten. Tuen avulla korvataan yksityisille työnantajille valtioneuvoston erikseen määräämin perustein työttöminä olleiden henkilöiden työkokeilusta, työnopetuksesta ja vastaavista toimenpiteistä aiheutuvat ylimääräiset työvoimakustannukset. Momentin määrärahalla saadaan palkata kokeilun toteutta-

miseksi enintään kaksi henkilöä työvoimahallintoon.

1983 I lisämenoarvioesitys	10 000 000
----------------------------------	------------

61. *Valtionapu työttömyyden lieventämiseen*

Momentilta ehdotetaan vähennettäväksi käytös suunnitelman kohdasta korkeakoulu- ja opistoasteisen koulutuksen saaneiden työllistämistuki 3 000 000 mk, mistä 2 850 000 mk on siirtoa alamomentille 34.30.61.2.

1983 I lisämenoarvioesitys	—3 000 000
1983 menoarvio	656 000 000
1982 tilinpäätös	529 747 162
1981 ,, ...	553 816 290

77. *Sijoitusmenot työllisyyden turvaamiseksi* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 170 361 000 mk lisätyöohjelmien rahoittamiseksi.

1983 I lisämenoarvioesitys	170 361 000
1983 menoarvio	500 000 000
1982 tilinpäätös	697 532 966
1981 ,, ...	705 303 621

99. Työvoimaministeriön hallinnonalan muut menot

01. *Palkkaukset* (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan lisäystä 292 600 mk seuraavasti:

3. *Muut palkat ja palkkiot.* Alamomentille ehdotetaan lisäystä 273 500 mk neuvottelevan virkamiehen sijaisen ja Tukholmaan sijoitetun virkamiehen sijaisen palkkaamista varten. Alamomentin loppusumma on 1 769 500 mk.

4. *Sosiaaliturvamaksu.* Alamomentille merkitään lisäystä 19 100 mk. Alamomentin loppusumma on 123 100 mk.

1983 I lisämenoarvioesitys	292 600
1983 menoarvio	1 600 000
1982 tilinpäätös	1 428 712
1981 ,, ...	1 228 967

25. *Kansainvälinen yhteistyö*

Momentille ehdotetaan lisäystä 70 000 mk, mistä 50 000 mk aiheutuu NAUT:in projektirahoituksen muuttamisesta matkojen osalta kansalliseksi ja 20 000 mk Kostamusprojektiin liittyvien työvoimapalvelujen tehostamisesta.

1983 I lisämenoarvioesitys	70 000
1983 menoarvio	450 000
1982 tilinpäätös	443 294
1981 ,, ...	279 265

50. Korvaus liikennöitsijöille siviilipalvelusmiesten lomamatkalippuista (arviomääräraha)
Momentille ehdotetaan lisäystä 200 000 mk siviilipalvelusmiesten lomamatkalippujen korvauksia varten.

1983 I lisämenoarvioesitys	200 000
1983 menoarvio	400 000
1982 tilinpäätös	588 623
1981 ,, ...	265 365

Pääloukka 35

YMPÄRISTÖMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Ympäristöministeriö

01. *Palkkaukset* (arviomääräraha)
2. *Tilapäisten palkkiot ja työsuhdepalkat.*
Momentin 26.01.01 perusteluihin viitaten ehdotetaan työsuhdepalkkoihin siirrettäväksi yhden suunnittelijan, kuuden tutkijan, yhden erikoissuunnittelijan, kahden toimistoinsinöörin, yhden apulaistutkijan ja yhden tutkimusapulaisen sekä neljän siivoojan palkkausmenot eduskunnan vastuudessa kuluvan vuoden tulo- ja menoarvioesitykseen siirrettyjen 15 henkilön palkkausmenojen sijasta. Alamomentin loppusumma ei tämän johdosta muutu.

1983 menoarvio .....

1982 I lisämenoarvioesitys	15 000
1983 menoarvio	400 000

29. *Muut kulutusmenot* (arviomääräraha)
Momentille ehdotetaan lisäystä 150 000 mk rakennusten käyttömenoja varten.

1983 I lisämenoarvioesitys	150 000
1983 menoarvio	770 000

70. *Kaluston hankkiminen*
Momentille ehdotetaan lisäystä 85 000 mk ympäristöministeriön toimitilojen kalustamiseksi.

1983 I lisämenoarvioesitys	85 000
1983 menoarvio	150 000

09. *Pysyvät neuvottelu- ja toimikunnat*
Momentin 26.01.09 perusteluihin viitaten momentille ehdotetaan lisäystä 15 000 mk.

10. Asuntohallitus

27. *Tietojen koneellinen käsittely*
Momentin 26.10.27 perusteluihin viitaten momentille ehdotetaan lisäystä 60 000 mk.

1983 I lisämenoarvioesitys	60 000
1983 menoarvio	465 000

12. Asuntotoimi

30. *Kuntien maanostolainojen korkotuki* (arviomääräraha)
Momentin 26.12.30 perusteluihin viitaten momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 500 000 mk.

1983 I lisämenoarvioesitys	—500 000
1983 menoarvio	875 000

70. Kaavoitus- ja rakennustoimi

23. *Künsteistöietorekisterijärjestelmän kehittäminen*

Momentin 26.70.23 perusteluihin viitaten momentille ehdotetaan lisäystä 155 000 mk.

1983 I lisämenoarvioesitys	155 000
1983 menoarvio	230 000

Momentin 26.70.61 perusteluihin viitaten momentille ehdotetaan lisäystä 50 000 mk.

61. *Kaavoitus- ja rakennustutkimuksen tukeminen*

1983 I lisämenoarvioesitys	50 000
1983 menoarvio	50 000

73. Ympäristönsuojelu

25. *Ympäristötutkimukset ja -selvitykset (siirtomääräraha)*

1983 I lisämenoarvioesitys	250 000
1983 menoarvio	700 000

Momentin 26.73.25 perusteluihin viitaten momentille ehdotetaan lisäystä 250 000 mk.

Pääluokka 36

VALTIONVELKA

01. Kotimaisen velan korko

90. *Kotimaisen pitkäaikaisen velan korko (arvionääräraha)*

Momentille merkitään lisäystä 55 575 000 mk vuoden 1983 menoarvioesityksen antamisen jälkeen otettavien lainojen korkoja varten. Lisäys aiheutuu siitä, että vuoden 1982 kotimainen lainanotto oli suurempi kuin tulo- ja menoarvioesitystä laadittaessa arvioitiin.

1983 I lisämenoarvioesitys	55 575 000
1983 menoarvio	1 245 855 200
1982 tilinpäätös	965 930 711
1981 ,, ...	733 753 011

92. *Kotimaisen lyhytaikaisen velan korko (arvionääräraha)*

Valtion maksuvalmiuden turvaamiseksi ja kasvavien tulojen tasaamiseksi ei tarvita lyhytaikaista luottoa vuonna 1983 siinä määrin kuin kuluvan vuoden tulo- ja menoarviossa on arvioitu. Tämän johdosta momentilta ehdotetaan vähennettäväksi 21 000 000 mk.

1983 I lisämenoarvioesitys	—21 000 000
1983 menoarvio	25 000 000
1982 tilinpäätös	—
1981 ,, ...	3 290 000

03. Ulkomaisen velan korko

90. *Ulkomaisen pitkäaikaisen velan korko (arvionääräraha)*

Momentille merkitään lisäystä 12 100 000 mk vuoden 1981 8 ½ %:n jenilainan korkoa varten. Lisäys aiheutuu valuuttakurssien noususta sekä kirjaamisperusteiden muuttumisesta.

1983 I lisämenoarvioesitys	12 100 000
1983 menoarvio	1 602 657 200
1982 tilinpäätös	1 080 559 776
1981 ,, ...	711 888 416

05. Kotimaisen velan kuoletus

90. *Kotimaisen pitkäaikaisen velan kuoletus (arvionääräraha)*

Momentille merkitään lisäystä 21 000 000 mk vuoden 1983 menoarvioesityksen antamisen jälkeen otettavien lainojen kuoletuksia varten. Lisäys aiheutuu arvioitua suuremmasta kotimaisesta lainanotosta vuonna 1982.

1983 I lisämenoarvioesitys	21 000 000
1983 menoarvio	1 547 834 900
1982 tilinpäätös	1 851 866 255
1981 ,, ...	1 358 749 362

07. Ulkomaisen velan kuoletus

90. *Ulkomaisen pitkäaikaisen velan kuoletus (arvionääräraha)*

Momentille merkitään lisäystä 78 600 000 mk lähinnä valuuttakurssien nousun johdosta.

Lisäykset käyttösuunnitelmaan:		1983 I lisämenoarvioesitys	78 600 000
Lainaryhmän/lainan nimi	Kuuletus mk	1983 menoarvio	1 742 115 700
Obligaatiolainat		1982 tilinpäätös	505 540 579
.....yhteensä mk 54 201 000		1981 ,, ...	468 736 536
Vuoden 1968 7 %:n DEM-laina	615 500		
Vuoden 1968 6 ¾ %:n DEM-laina	615 500		
Vuoden 1969 7 %:n DEM-laina	615 500		
Vuoden 1969 7 ½ %:n DEM-laina	615 500		
Vuoden 1972 7 %:n DEM-laina	985 000		
Vuoden 1975 9 ¼ %:n jenilaina	2 390 000		
Vuoden 1976 6 %:n sveitsinfrangilaina	179 000		
Vuoden 1977 7,8 %:n jenilaina	2 390 000		
Vuoden 1977 5 ¼ %:n sveitsinfrangilaina	477 500		
Vuoden 1978 7 ½ %:n floriinilaina	409 000		
Vuoden 1978 8 ¾ %:n dollarilaina	4 800 000		
Vuoden 1978 4 ½ %:n sveitsinfrangilaina	477 500		
Vuoden 1978 6 %:n DEM-laina	14 775 000		
Vuoden 1978 5,6 %:n jenilaina	23 900 000		
Vuoden 1980 8 ⅓ %:n jenilaina	956 000		
Muut joukkovelkakirjalainat			
.....yhteensä mk 7 899 000			
Vuoden 1976 7 ¼ %:n sveitsinfrangilaina	5 524 000		
Vuoden 1978 5 ½ %:n DEM-laina	2 375 000		
Muut käyttösuunnitelmaerät			
.....yhteensä mk 16 500 000			
Vuoden 1983 menoarvioesityksen antamisen jälkeeen otettavat lainat	16 500 000		
Yhteensä	78 600 000		

09. Muut menot valtionvelasta

21. Palkkiot ja muut menot valtionvelasta (arviomääräraha)	1983 I lisämenoarvioesitys	24 990 000
Momentille ehdotetaan lisäystä 24 990 000 mk, mikä aiheutuu lainanottotarpeen lisääntymisestä sekä kohonneista lainanottokustannuksista.	1983 menoarvio	195 585 000
	1982 tilinpäätös	148 427 149
	1981 ,, ...	124 040 763

Lisäykset käyttösuunnitelmaan:	mk
Menot ulkomaisista lainoista	8 870 000
Menot kotimaisista lainoista:	
liikkeeseenlaskupalkkiot	16 120 000
Yhteensä	24 990 000

Edellä esitetyn nojalla ehdotetaan,

että Eduskunta päättäisi hyväksyä seuraavat lisäykset ja muutokset vuoden 1983 tulo- ja menoarvioon.

Muutoksia vuoden 1983 tulo- ja menoarvioon

TULOT

Osasto 11

	mk
11. VEROT JA VERONLUONTEISET TULOT	168 000 000
08. Valmisteverot	68 000 000
07. Polttoainevero, lisäystä	10 000 000
13. Rehuseosvero, lisäystä	58 000 000
19. Muut veronluonteiset tulot	100 000 000
04. Eräiden maataloustuotteiden markkinoimismaksut, lisäystä	100 000 000

Osasto 12

12. SEKALAISET TULOT	—159 709 000
24. Ulkoasiainministeriön hallinnonala	2 518 000
99. Ulkoasiainministeriön hallinnonalan tulot, lisäystä	2 518 000
25. Oikeusministeriön hallinnonala	2 100 000
31. Yksityisoikeudellisista tiedoksiannoista kertyvät tulot, lisäystä	300 000
99. Oikeusministeriön hallinnonalan muut tulot, lisäystä	1 800 000
26. Sisäasiainministeriön hallinnonala	1 000 000
62. Tulot poliisivarikkojen maksullisesta palvelutoiminnasta, lisäystä	1 000 000

27. Puolustusministeriön hallinnonala	53 000
99. Puolustusministeriön hallinnonalan muut tulot, lisäystä	53 000
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala	21 300 000
50. Rahapajan tulot, lisäystä	21 300 000
31. Liikenneministeriön hallinnonala	1 000 000
40. Autorekisterikeskuksen tulot, lisäystä	1 000 000
32. Kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonala	—197 780 000
12. Merenkululaitoksen tulot, lisäystä	3 000 000
40. Geologisen tutkimuslaitoksen tulot, lisäystä	650 000
42. Valtion teknillisen tutkimuskeskuksen tulot, lisäystä	18 870 000
60. Siirto tuontikaupparahastosta, lisäystä	59 000 000
98. Tulot nestemäisten polttoaineiden hinnankorotuksen yhteydessä perityistä hinnaneroista, vähennystä	—280 000 000
99. Kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonalan muut tulot, lisäystä ...	700 000
33. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala	2 000 000
65. Kansanterveyslaitoksen tulot, lisäystä	2 000 000
39. Muut sekalaiset tulot	8 100 000
05. Valtion maaomaisuuden ja tuloa tuottavien oikeuksien myynti, lisäystä	8 100 000

Osasto 13

13. KORKO- JA OSINKOTULOT SEKÄ OSUUS VALTION RAHALAITOSTEN VOITOSTA	83 500 000
04. Osuus valtion rahalaitosten voitosta	83 500 000
01. Osuus Suomen Pankin voitosta, lisäystä	83 500 000

Osasto 14

14. VALTION LIIKEYRITYKSET ..... 101 500 000**01. Valtionrautatiet**

01. Henkilöliikenteen tulot, lisäystä	15 000 000
07. Tulot ulkopuolisille suoritetuista töistä, lisäystä	<u>35 000 000</u>
Käyttötulot yhteensä	50 000 000
Käyttömenot (31.90.01—29)	<u>28 000 000</u>
Käyttötalouden lisärahoitustarve, vähennystä	—22 000 000

04. Posti- ja telelaitos

01. Postitoimen liikennetulot, lisäystä	25 000 000
04. Teletoimen liikennetulot, lisäystä	26 500 000
07. Sekalaiset tulot, lisäystä	<u>20 000 000</u>
Käyttötulot yhteensä	<u>71 500 000</u>

Käyttötalouden
rahoituskate,
lisäystä

71 500 000

45. Metsähallituksen metsät

02. Puutavaran hankintatulot, lisäystä	<u>30 000 000</u>
Käyttötulot yhteensä	<u>30 000 000</u>

Käyttötalouden
rahoituskate,
lisäystä

30 000 000

Osasto 15

15. LAINAT ..... 1 090 000 000**02. Lainanotto 1 090 000 000**

01. Uudet valtionlainat, lisäystä	1 090 000 000
---	---------------

Lisäys tuloihin: 1 283 291 000

Pääluokat 23 ja 24

MENOT

Pääluokka 23

	mk
23. VALTIONEUVOSTO	550 000
02. Valtioneuvoston kanslia ..... (050)	50 000
29. Muut kulutusmenot (arviomääräraha), lisäystä	50 000
25. Valtioneuvoston edustus- ja virkahuoneistot ..... (050)	500 000
76. Tasavallan Presidentin virka-asunto (siirtomääräraha)	500 000
99. Valtioneuvoston muut menot ..... (050)	—
08. Komiteat ja asiantuntijat (arviomääräraha), vähennystä	—180 000
25. J. V. Snellmanin kootut teokset (siirtomääräraha), lisäystä	180 000

Pääluokka 24

24. ULKOASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA	3 889 000
10. Edustustot ..... (030)	10 618 000
20. Matkat ja muutot (arviomääräraha), lisäystä	1 300 000
88. Kiinteistöjen ja huoneistojen hankkiminen (siirtomääräraha), lisäystä ..	9 318 000
20. Ulkoasiainhallinnon virat ja toimet ..... (030)	23 000
01. Palkkaukset (arviomääräraha), lisäystä	23 000
30. Kansainvälinen kehitysyhteistyö ..... (040)	—8 800 000
66. Kansainvälisten järjestöjen kautta ohjattava kehitysapu (siirtomäärä- raha), vähennystä	—9 000 000
67. Kahdenvälinen lahjamuotoinen kehitysapu (siirtomääräraha), lisäystä ..	200 000
99. Ulkoasiainministeriön hallinnonalan muut menot ..... (030)	2 048 000
09. Pysyvät toimikunnat, lisäystä	48 000
27. Kansainväliseen yhteistyöhön Suomessa liittyvät menot (arviomäärära- ha), lisäystä	2 000 000

Pääluokka 25

25. OIKEUSMINISTERIÖN HALLINNONALA	2 324 600
01. Oikeusministeriö ..... (070)	107 100
01. Palkkaukset (arviomääräraha), lisäystä	107 100
02. Lääninhallitusten oikeushallintoyksiköt ..... (070)	20 800
01. Palkkaukset (arviomääräraha), lisäystä	20 800
10. Ylimmät tuomioistuimet ..... (090)	144 000
70. Kaluston hankkiminen, lisäystä	144 000
30. Tuomiokunnat ..... (090)	200 000
70. Kaluston hankkiminen (siirtomääräraha), lisäystä	200 000
31. Raastuvanoikeudet ja maistraatit ..... (090)	—5 800
01. Palkkaukset (arviomääräraha), vähennystä	—5 800
45. Eräät oikeudenhoitomenot ..... (090)	130 000
30. Yleinen oikeusaputoiminta (arviomääräraha), lisäystä	130 000
46. Syyttäjänvirastot ..... (090)	150 000
01. Palkkaukset (arviomääräraha), lisäystä	150 000
47. Ulosottovirastot ..... (090)	410 000
29. Muut kulutusmenot (arviomääräraha), lisäystä	410 000
50. Vankeinhoitolaitos ..... (100)	248 500
50. Valtionapu Kriminaalihuoltoyhdistykselle lainsäädäntöön perustuviin tehtäviin (arviomääräraha), lisäystä	57 500
51. Valtionapu Kriminaalihuoltoyhdistykselle muun kriminaalihuoltotyön suorittamiseen, lisäystä	21 000
74. Uudisrakennukset ja peruskorjaukset (siirtomääräraha), lisäystä	170 000
99. Oikeusministeriön hallinnonalan muut menot ..... (070)	920 000
27. Automaattinen tietojenkäsittely, lisäystä	920 000

Pääloukka 26

26. SISÄASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA	11 085 000
01. Sisäasiainministeriö	(050) 15 000
09. Pysyvät neuvottelu- ja toimikunnat, lisäystä	15 000
05. Lääninhallitukset	(050) 1 601 000
01. Palkkaukset (arviomääräraha), lisäystä	401 000
70. Kaluston hankkiminen, lisäystä	1 200 000
07. Väestökirjanpidon paikallishallinto	(050) 80 000
70. Kaluston hankkiminen, lisäystä	80 000
10. Asuntohallitus	(510) 60 000
27. Tietojen koneellinen käsittely, lisäystä	60 000
12. Asuntotoimi	(510) —500 000
30. Kuntien maanostolainojen korkotuki (arviomääräraha), vähennystä ...	—500 000
70. Kaavoitus- ja rakennustoimi	(520) 355 000
23. Kiinteistötietorekisterijärjestelmän kehittäminen, lisäystä	155 000
30. Valtionosuus rakennustarkastajien palkkaamiseen (arviomääräraha), lisäystä	150 000
61. Kaavoitus- ja rakennustutkimuksen tukeminen, lisäystä	50 000
73. Ympäristönsuojelu	(050) 250 000
25. Ympäristötutkimukset ja -selvitykset (siirtomääräraha), lisäystä	250 000
75. Poliisitoimi	(080) 6 429 000
01. Palkkaukset (arviomääräraha), lisäystä	1 346 000
22. Varusteet ja tarvikkeet (arviomääräraha), lisäystä	1 000 000
28. Poliisitoimen erityismenot (arviomääräraha), lisäystä	1 326 000
29. Muut kulutusmenot (arviomääräraha), lisäystä	1 577 000
70. Kaluston ja välineiden hankkiminen (siirtomääräraha), lisäystä	1 180 000
80. Pelastushallinto	(110) 873 000
32. Valtionosuus kunnan muun palo- ja pelastustoimen käyttökustannuk- siin (arviomääräraha), lisäystä	873 000
99. Sisäasiainministeriön hallinnonalan muut menot	(050) 1 922 000
29. Muut kulutusmenot (arviomääräraha), lisäystä	1 922 000

Pääluokka 27

27. PUOLUSTUSMINISTERIÖN HALLINNONALA	162 988 900
01. Puolustusministeriö	(150) 27 000
01. Palkkaukset (arviomääräraha), lisäystä	27 000
12. Puolustusvoimien palkkaus- ja muut menot	(160) 6 500 900
01. Palkkaukset (arviomääräraha), lisäystä	2 272 900
20. Matkat (arviomääräraha), lisäystä	4 000 000
29. Muut kulutusmenot (arviomääräraha), lisäystä	228 000
20. Perushankintamenot	(160) 47 700 000
18. Perushankinnat, kokeilu- ja kehittämistyöt (siirtomääräraha), lisäystä .	47 700 000
25. Varustuksen uusinta- ja käyttömenot	(160) 37 850 000
16. Uusinta (siirtomääräraha), lisäystä	3 000 000
18. Telakkateollisuuden työllisyyttä tukevat hankinnat (siirtomääräraha), lisäystä	5 000 000
24. Varustuksen käyttö ja kunnossapito (siirtomääräraha), lisäystä	29 850 000
27. Kiinteistömenot	(160) 11 340 000
17. Sisustusirtaimiston, koneiden ja laitteiden hankkiminen (siirtomäärä- raha), lisäystä	240 000
74. Uudisrakennukset ja peruskorjaukset (siirtomääräraha), lisäystä	3 200 000
77. Sotilasalueiden ja -laitteiden rakennustyöt (siirtomääräraha), lisäystä ..	4 000 000
88. Kiinteistöjen osto ja pakkolunastus (siirtomääräraha), lisäystä	3 900 000
30. Kansainvälinen rauhanturvaamistyö	(030) 58 571 000
22. Suomalaiset valvontajoukot (siirtomääräraha)	58 571 000
90. Puolustusministeriön alainen teollisuus- ja liiketoi- minta	(150)
74. Teollisuuslaitosten rakennustyöt (siirtomääräraha), lisäystä	1 000 000

Sijoitusmenot: 1 000 000

Pääluokka 28

28. VALTIOVARAINMINISTERIÖN HALLINNONALA	31 430 600
01. Valtiovarainministeriö..... (020)	960 000
29. Muut kulutusmenot (arviomääräraha), lisäystä	960 000
05. Valtiokonttori ..... (020)	207 000
01. Palkkaukset (arviomääräraha), lisäystä.....	57 000
27. Automaattinen tietojenkäsittely, lisäystä	150 000
07. Eläkkeet ..... (950)	350 000
06. Ylimääräiset eläkkeet (arviomääräraha), lisäystä	350 000
10. Valtiontalouden tarkastusvirasto ..... (020)	200 600
01. Palkkaukset (arviomääräraha), lisäystä.....	200 600
18. Verohallinto ..... (020)	5 000 000
21. Veronkantopalkkiot (arviomääräraha), lisäystä	5 000 000
50. Rahapaja ..... (020)	2 500 000
22. Raaka-aineet (arviomääräraha), lisäystä.....	2 500 000
52. Tilastokeskus ..... (050)	983 000
01. Palkkaukset (arviomääräraha), lisäystä.....	138 000
27. Tietojen koneellinen käsittely, vähennystä	—259 000
28. Maksullinen palvelutoiminta (arviomääräraha), lisäystä	40 000
29. Muut kulutusmenot (arviomääräraha), vähennystä.....	—36 000
70. Kaluston hankkiminen (siirtomääräraha), lisäystä	1 100 000
54. Pankkitarkastusvirasto ..... (820)	10 000
70. Kaluston hankkiminen, lisäystä.....	10 000
56. Taloudellinen suunnittelukeskus ..... (050)	650 000
09. Talousneuvosto, lisäystä	20 000
29. Muut kulutusmenot, lisäystä	630 000

64. Eräiden valtion kiinteistöjen menot	(050)	41 970 000
76. Virastotalojen rakentaminen (siirtomääräraha), lisäystä		1 970 000
88. Kiinteistöjen ja huoneisto-osakkeiden hankkiminen valtion tarpeisiin (siirtomääräraha), lisäystä		40 000 000
80. Eräät hallinnonaloittain jakamattomat menot	(990)	—24 500 000
02. Eräät muut palkat ja palkkiot (arviomääräraha), vähennystä		—24 300 000
21. Valtion virastojen ja laitosten puolesta postisiirtoliikkeestä suoritettavat maksut (arviomääräraha), vähennystä		—5 000 000
60. Valtion osuus erorahastosta johtuvista menoista (arviomääräraha), lisäystä		4 800 000
83. Kansainvälinen Jälleenrakennuspankki	(040)	3 100 000
66. Osuus Kansainvälisen Jälleenrakennuspankin osakepääoman korottamisesta (arviomääräraha), lisäystä		3 100 000

Pääluokka 29

29. OPETUSMINISTERIÖN HALLINNONALA		35 512 000
10. Valtion korkeakoulut	(240)	1 445 000
01. Palkkaukset (arviomääräraha), vähennystä		—55 000
29. Muut kulutusmenot, lisäystä		1 000 000
74. Talonrakennukset (siirtomääräraha), lisäystä		500 000
34. Teatterikorkeakoulu	(240)	790 000
29. Muut kulutusmenot, lisäystä		790 000
36. Sibelius-Akatemia	(240)	197 000
01. Palkkaukset (arviomääräraha), lisäystä		17 000
29. Muut kulutusmenot, lisäystä		80 000
70. Kaluston ja opetusvälineiden hankkiminen (siirtomääräraha), lisäystä ..		100 000
39. Valtion opintotukikeskus	(260)	14 800 000
29. Muut kulutusmenot (arviomääräraha), lisäystä		200 000
52. Opintolainojen valtioneuvoston takaus ja korkotuki (arviomääräraha), vähennystä		—5 700 000
55. Opintoraha (arviomääräraha), lisäystä		20 300 000
42. Eräät valtion oppilaitokset	(220)	100 000
74. Talonrakennukset (siirtomääräraha)		100 000

43. Kunnalliset ja yksityiset oppikoulut	(220)	1 000 000
30. Valtionosuus kunnallisten ja yksityisten oppikoulujen käyttökustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä		1 000 000
56. Kirjastotoimi	(280)	200 000
32. Valtionavustus yhteispohjoismaiseen kirjastotoimintaan		200 000
57. Yhteiskunnallinen sivistystyö	(250)	1 089 000
50. Kansanopistojen valtionapu (arviomääräraha), lisäystä		458 000
51. Valtionosuus ja -avustus kansalais- ja työväenopistojen käyttökustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä		631 000
58. Näkövammaisten kirjasto	(280)	100 000
70. Kaluston hankkiminen (siirtomääräraha), lisäystä		100 000
63. Valtion maatalousoppilaitokset	(230)	260 000
74. Talonrakennukset (siirtomääräraha), lisäystä		260 000
64. Kunnalliset ja yksityiset maatalousoppilaitokset	(230)	44 000
30. Valtionosuus kunnallisten maatalousoppilaitosten käyttökustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä		44 000
71. Kunnalliset ja yksityiset ammattioppilaitokset	(230)	121 000
30. Valtionosuus kunnallisten ammattikoulujen käyttökustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä		121 000
72. Valtion metsäopetus	(230)	175 000
01. Palkkaukset (arviomääräraha), lisäystä		175 000
78. Kunnalliset ja yksityiset kauppaoppilaitokset	(230)	87 000
30. Valtionosuus kunnallisten kauppaoppilaitosten käyttökustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä		87 000
31. Valtionavustus kunnallisten kauppaoppilaitosten perustamiskustannuksiin (siirtomääräraha), lisäystä		600 000
51. Valtionavustus yksityisten kauppaoppilaitosten perustamiskustannuksiin (siirtomääräraha), vähennystä		—600 000

81. Kunnalliset ja yksityiset kotitalousoppilaitokset	(230)	27 000
30. Valtionosuus kunnallisten kotitalousoppilaitosten käyttökustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä		27 000
82. Kunnalliset ja yksityiset kotiteollisuusoppilaitokset	(230)	—
33. Valtionavustus kunnallisten kotiteollisuusoppilaitosten perustamiskustannuksiin (siirtomääräraha), lisäystä		1 600 000
53. Valtionavustus yksityisten kotiteollisuusoppilaitosten perustamiskustannuksiin (siirtomääräraha), vähennystä		—1 600 000
83. Terveystieteiden oppilaitokset	(230)	1 600 000
28. Ylimääräiset kurssit, lisäystä		1 600 000
85. Ammattikurssit	(250)	70 000
27. Työllisyyskoulutus (arviomääräraha), lisäystä		70 000
86. Ammattikasvatuksen muut menot	(230)	582 000
24. Oppilasvalinta, lisäystä		300 000
51. Kotiteollisuuden edistäminen, lisäystä		282 000
89. Kotimaisten kielten tutkimuskeskus	(270)	55 000
01. Palkkaukset (arviomääräraha), lisäystä		55 000
90. Taiteen tukeminen	(290)	1 353 000
54. Musiikkioppilaitosten ja konservatorioiden valtionapu, lisäystä		53 000
59. Lisäavustus Suomen taideakatemian säätiölle		600 000
74. Talonrakennukset (siirtomääräraha), lisäystä		700 000
91. Urheilun ja nuorisonkasvatustyön tukeminen	(300)	9 600 000
50. Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarot urheilun ja liikuntakasvatustyön tukemiseen (arviomääräraha), lisäystä		9 600 000
94. Museovirasto	(280)	254 000
01. Palkkaukset (arviomääräraha), lisäystä		84 000
13. Rakennusten korjaus (siirtomääräraha), vähennystä		—150 000
21. Tutkimus- ja valvontatoiminta, lisäystä		100 000
74. Talonrakennukset (siirtomääräraha), lisäystä		270 000
75. Perusparannukset (siirtomääräraha), vähennystä		—50 000

98. Kansainvälinen yhteistyö	(030)	1 400 000
23. Kansainvälisistä järjestöistä aiheutuvat menot, lisäystä		1 000 000
26. Suomen kielen ja kulttuurin tuntemuksen edistäminen ulkomailla, lisäystä		400 000
99. Opetusministeriön hallinnonalan muut menot	(210)	163 000
25. Eräiden teosten laatiminen (siirtomääräraha), lisäystä		93 000
50. Eräät valtionavut, lisäystä		70 000

Pääloukka 30

30. MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN HALLINNONALA **253 867 000**

01. Maa- ja metsätalousministeriö	(650)	755 000
01. Palkkaukset (arviomääräraha), lisäystä		55 000
26. Kansainvälinen yhteistyö, lisäystä		700 000
16. Valtion maitotalouden tutkimuslaitos	(660)	—
21. Maidon hankinta, vähennystä		—100 000
74. Talonrakennukset (siirtomääräraha)		100 000
17. Valtion hevosjalostuslaitos	(660)	450 000
88. Maan hankkiminen (siirtomääräraha)		450 000
30. Maatalouden neuvontatyön tukeminen	(670)	—88 000
40. Maanviljelyn, maatalouden rakennustoiminnan ja karjatalouden tukeminen, lisäystä		78 000
45. Hevostalouden edistäminen vedonlyönnistä hevoskilpailuissa kertyvillä varoilla (arviomääräraha), vähennystä		—450 000
46. Kerhotoiminnan tukeminen, lisäystä		284 000
31. Maatalouden hintatuki	(670)	200 000 000
41. Maataloustuotteiden markkinoinnin edistäminen sekä markkinoinnin ja maatalouden hintatason vakaannuttaminen (arviomääräraha), lisäystä		200 000 000

32. Muu maatalouden tukeminen ja rationalisointi	(670)	—
41. Nuorten viljelijöiden tukeminen (siirtomääräraha), lisäystä		50 000 000
60. Siirto maatilatalouden kehittämisrahastoon, vähennystä		—50 000 000
33. Maataloustuotannon tasapainottamistoimenpiteet	(670)	40 000 000
40. Maataloustuotannon tasapainottamismenot, lisäystä		40 000 000
35. Metsästyys ja porotalous	(690)	65 000
41. Luonnonvaraisten eläinten aiheuttamien vahinkojen korvaaminen (arviomääräraha), lisäystä		65 000
38. Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos	(690)	324 000
22. Tutkimuksen yleiskustannukset, lisäystä		100 000
23. Valtion kalanviljelytoiminta, lisäystä		84 000
29. Muut kulutusmenot (arviomääräraha), lisäystä		140 000
40. Vesihallinto	(540)	560 000
74. Talonrakennukset (siirtomääräraha), lisäystä		60 000
77. Vesistötyöt (siirtomääräraha), lisäystä		500 000
58. Yksityismetsätalous	(680)	10 000 000
44. Valtionapu metsänparannustöihin (siirtomääräraha), lisäystä		4 000 000
83. Metsänparannuslainat (siirtomääräraha), lisäystä		6 000 000
60. Maanmittaushallinto	(530)	451 000
01. Palkkaukset (arviomääräraha), vähennystä		—49 000
21. Kartastotyöt (arviomääräraha), lisäystä		500 000
70. Maatalouden tutkimuskeskus	(660)	50 000
27. Maataloudelliset yhteistutkimukset (siirtomääräraha), lisäystä		50 000
96. Metsäntutkimuslaitoksen metsät	(680)	
88. Maan hankkiminen (siirtomääräraha), lisäystä		1 300 000

Sijoitusmenot: 1 300 000

Pääloukka 31

31. LIIKENNEMINISTERIÖN HALLINNONALA	35 867 200
01. Liikenneministeriö ..... (710)	1 020 200
01. Palkkaukset (arviomääräraha), lisäystä	30 200
09. Neuvottelu- ja toimikunnat, lisäystä	30 000
29. Muut kulutusmenot (arviomääräraha), lisäystä	960 000
24. Tiet ..... (720)	—9 800 000
35. Katumaksulain mukaiset korvaukset (arviomääräraha), vähennystä	—10 000 000
74. Talonrakennukset (siirtomääräraha), lisäystä	200 000
27. Vesitiet ..... (730)	843 000
77. Vesitiettyöt (siirtomääräraha), lisäystä	843 000
40. Autorekisterikeskus ..... (720)	1 651 000
01. Palkkaukset (arviomääräraha), lisäystä	651 000
29. Muut kulutusmenot (arviomääräraha), lisäystä	1 000 000
50. Ilmatieteen laitos ..... (830)	508 000
21. Eräät tutkimustoiminnan ja sääpalvelun menot, lisäystä	200 000
29. Muut kulutusmenot (arviomääräraha), lisäystä	308 000
90. Valtionrautatiet ..... (750)	
28. Ulkopuolisille suoritettavat työt (arviomääräraha), lisäystä	28 000 000
Käyttömenot: 28 000 000	
Käyttötulot (14.01.01—07): 50 000 000	
Vähennys käyttötalouden lisärahoitustarpeeseen	—22 000 000
60. Siirto valtionrautateiden uudistusrahastoon, lisäystä	1 960 000
73. Vetokaluston ja vaunun hankkiminen ja valmistus (siirtomääräraha), lisäystä	5 000 000
77. Uusien ratojen rakentaminen (siirtomääräraha), lisäystä	600 000

Sijoitusmenot ja siirto uudistusrahastoon: 7 560 000

94. Posti- ja telelaitos	(760)	
60. Siirto posti- ja telelaitoksen uudistusrahastoon, lisäystä		12 985 000
71. Televerkon kehittäminen (siirtomääräraha), lisäystä		43 100 000
Sijoitusmenot ja siirto uudistusrahastoon: 56 085 000		

Pääloukka 32

32. KAUPPA- JA TEOLLISUUSMINISTERIÖN HALLINNON- ALA		134 596 900
02. Teollisuuspiirit	(810)	1 000 000
29. Muut kulutusmenot (arviomääräraha), lisäystä		1 000 000
06. Varmuusvarastointi	(170)	29 757 300
60. Siirto varmuusvarastorahastoon, lisäystä		99 757 300
61. Korvaukset varmuusvarastorahastolle (arviomääräraha), vähennystä		—70 000 000
10. Merenkululaitos	(730)	14 263 200
01. Palkkaukset (arviomääräraha), lisäystä		7 763 200
29. Muut kulutusmenot (arviomääräraha), vähennystä		—4 200 000
71. Alusten ja muiden kulkuvälineiden hankkiminen (siirtomääräraha), lisäystä		4 200 000
77. Turvalaitteiden rakentaminen ja väylätyöt (siirtomääräraha), lisäystä ..		6 500 000
28. Elinkeinohallitus	(820)	30 000
21. Eräät elintarvikevalvonnan ja kuluttaja-asiaiden menot, lisäystä		30 000
31. Kuluttajansuoja	(820)	47 600
01. Palkkaukset (arviomääräraha), lisäystä		47 600
32. Patentti- ja rekisterihallitus	(820)	205 400
01. Palkkaukset (arviomääräraha), lisäystä		205 400

34. Lisenssivirasto	(820)	196 000
29. Muut kulutusmenot (arviomääräraha), lisäystä		190 000
70. Kaluston hankkiminen, lisäystä		6 000
39. Teknillinen tarkastuslaitos	(820)	100 000
70. Kaluston, koneiden ja laitteiden hankkiminen (siirtomääräraha), lisäystä		100 000
40. Geologinen tutkimuslaitos	(830)	430 000
21. Eräät tutkimustoiminnan menot (siirtomääräraha), lisäystä		430 000
42. Valtion teknillinen tutkimuskeskus	(830)	1 450 000
29. Muut kulutusmenot (arviomääräraha), lisäystä		350 000
70. Koneiden ja kaluston hankkiminen (siirtomääräraha), lisäystä		1 100 000
43. Valtion teknillisen tutkimuskeskuksen ulkopuolisille suorittamat tehtävät	(830)	17 807 000
01. Palkkaukset (arviomääräraha), lisäystä		3 207 000
21. Eräät tutkimustoiminnan menot (siirtomääräraha), lisäystä		5 200 000
70. Koneiden ja kaluston hankkiminen (siirtomääräraha), lisäystä		9 400 000
50. Teollisuuden edistäminen	(850)	8 095 400
30. Valtionosuus ja -avustus kuntien elinkeinoasiamiesten palkkaukseen (arviomääräraha), lisäystä		95 400
43. Avustus Valvilla Oy:lle korkomenojen alentamiseen		8 000 000
61. Kotimaankaupan edistäminen	(870)	400 000
41. Haja-asutusalueiden vähittäiskaupan investointiavustus (arviomääräraha), lisäystä		400 000
80. Matkailun edistämiskeskus	(870)	695 000
21. Eräät matkailun edistämistoiminnan menot, lisäystä		695 000
85. Ulkomaankaupan edistäminen	(880)	59 120 000
41. Valtionavustus ulkomaankauppaa edistäville järjestöille, lisäystä		70 000
45. Valtionavustus Suomen Ulkomaankauppaliitto r.y:lle, lisäystä		50 000
60. Siirrot rahastoihin (arviomääräraha), lisäystä		59 000 000

90. Valtion hankintakeskus	(050)	
70. Kaluston ja konttorikoneiden hankkiminen (siirtomääräraha), lisäystä .		1 000 000
	Sijoitusmenot: 1 000 000	

Pääloukka 33

33. SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN HALLINNONALA ..		235 722 800
01. Sosiaali- ja terveysministeriö	(400)	590 000
21. Tutkimustoiminta, lisäystä		60 000
22. Kehittämistoiminta, lisäystä		300 000
29. Muut kulutusmenot (arviomääräraha), lisäystä		100 000
70. Kaluston hankkiminen, lisäystä		130 000
13. Rintamaveteraanien varhaiseläkelautakunta	(410)	22 800
01. Palkkaukset (arviomääräraha), lisäystä		22 800
15. Perhekustannusten taseus	(410)	228 000 000
52. Lapsilisät (arviomääräraha), lisäystä		228 000 000
20. Vanhuus- ja työkyvyttömyysvakuutus	(410)	5 400 000
51. Valtion osuus maatalousyrittäjien eläkelaista johtuvista menoista (arviomääräraha), lisäystä		10 900 000
52. Valtion osuus yrittäjien eläkelaista johtuvista menoista (arviomääräraha), lisäystä		10 500 000
53. Valtion osuus maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuksen kustannuksista (arviomääräraha), vähennystä		—16 000 000
21. Sotilasvammakorvaukset ja sotaeläkkeet	(410)	—21 000 000
52. Rintamasotilaseläkkeet ja asumistuki (arviomääräraha), vähennystä		—21 000 000
38. Lasten päivähoido	(420)	140 000
30. Valtionosuus kunnille lasten päiväkotien käyttökustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä		140 000
39. Kasvatusneuvolatoiminta	(420)	300 000
38. Valtionosuus kunnille kasvatusneuvoloitten kustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä		300 000

40. Valtion koulukodit ..... (420)	480 000
74. Talonrakennukset (siirtomääräraha), lisäystä	480 000
43. Valtion erityiskoulut	200 000
29. Muut kulutusmenot (arviomääräraha), lisäystä	200 000
46. Kunnallinen kehitysvammaisten erityishuolto	3 100 000
30. Valtionosuus kunnallisen kehitysvammaisten erityishuollon käyttökustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä	3 100 000
54. Päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien kunnallinen huolto	414 700
31. Valtionosuus kunnille päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien huollon käyttökustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä	414 700
55. Päihdyttävien aineiden väärinkäyttäjien yksityinen huolto	—244 700
50. Valtionapu yksityisen päihdehuollon käyttökustannuksiin, vähennystä	—244 700
56. Kodinhoitotoiminta	760 000
30. Valtionosuus kunnille kodinhoitajien toiminnasta aiheutuviin käyttökustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä	140 000
32. Valtionosuus kunnille kotiaavustajatoiminnasta aiheutuviin käyttökustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä	620 000
57. Lomatoiminta	2 500 000
43. Valtion korvaus maatalousyrittäjien viikkovapaatoiminnan kokeilukustannuksiin (siirtomääräraha), lisäystä	2 500 000
60. Lääkintöhallitus ..... (330)	34 000
01. Palkkaukset (arviomääräraha), lisäystä	34 000
65. Kansanterveyslaitos	1 000 000
22. Eräät tutkimustoiminnan menot (arviomääräraha), lisäystä	600 000
29. Muut kulutusmenot (arviomääräraha), lisäystä	400 000
75. Kunnallinen kansanterveystyö	3 100 000
30. Valtionosuus kunnille terveyskeskusten käyttökustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä	3 100 000

76. Kunnallinen erikoissairaanhoito	(360)	2 100 000
30. Valtionosuus kunnille erikoissairaanhoitolaitosten käyttökustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä		2 100 000
31. Valtionosuus kunnille erikoissairaanhoitolaitosten perustamiskustannuksiin, lisäystä		1 000 000
99. Sosiaali- ja terveystieteiden hallinnon alan muut menot	(400)	7 826 000
56. Pakolaishuolto (arviomääräraha), lisäystä		6 700 000
66. Kansainvälinen yhteistyö, lisäystä		1 126 000

Pääloukka 34

34. TYÖVOIMAMINISTERIÖN HALLINNONALA		193 348 400
01. Työvoimaministeriö	(610)	185 800
29. Muut kulutusmenot (arviomääräraha), lisäystä		185 800
06. Työvoima-asiain piiri- ja paikallishallinto	(620)	489 000
01. Palkkaukset (arviomääräraha), lisäystä		440 000
70. Kaluston hankkiminen, lisäystä		49 000
20. Työvoiman liikkuvuuden edistäminen	(620)	1 750 000
50. Työvoiman alueellisen liikkuvuuden edistäminen (arviomääräraha), lisäystä		1 750 000
30. Työrajoitteisten työvoimapalvelu	(620)	3 000 000
61. Työrajoitteisten ammatinvalinnanohjauksen erityismenot, lisäystä		3 000 000
50. Työllisyyden hoito	(630)	187 361 000
28. Nuorten yhteiskuntatakuukokeilu (siirtomääräraha), lisäystä		5 000 000
43. Lapin pienyritystoiminnan tukemiskokeilu (siirtomääräraha), lisäystä ..		5 000 000
44. Suoran työllistämistuen kokeilu		10 000 000
61. Valtionapu työttömyyden lieventämiseen, vähennystä		—3 000 000
77. Sijoitusmenot työllisyyden turvaamiseksi (arviomääräraha), lisäystä		170 361 000

99. Työvoimaministeriön hallinnonalan muut menot	(610)	562 600
01. Palkkaukset (arviomääräraha), lisäystä		292 600
25. Kansainvälinen yhteistyö, lisäystä		70 000
50. Korvaus liikennöitsijöille siviilipalvelusmiesten lomamatkalipuista (arviomääräraha), lisäystä		200 000

Pääloukka 35

35. YMPÄRISTÖMINISTERIÖN HALLINNONALA		265 000
01. Ympäristöministeriö	(050)	250 000
09. Pysyvät neuvottelu- ja toimikunnat, lisäystä		15 000
29. Muut kulutusmenot (arviomääräraha), lisäystä		150 000
70. Kaluston hankkiminen, lisäystä		85 000
10. Asuntohallitus	(510)	60 000
27. Tietojen koneellinen käsittely, lisäystä		60 000
12. Asuntotoimi	(510)	—500 000
30. Kuntien maanostolainojen korkotuki (arviomääräraha), vähennystä ...		—500 000
70. Kaavoitus- ja rakennustoimi	(520)	205 000
23. Kiinteistötietorekisterijärjestelmän kehittäminen, lisäystä		155 000
61. Kaavoitus- ja rakennustutkimuksen tukeminen, lisäystä		50 000
73. Ympäristönsuojelu	(050)	250 000
25. Ympäristötutkimukset ja -selvitykset (siirtomääräraha), lisäystä		250 000

Pääloukka 36

36. VALTIONVELKA	171 265 000
01. Kotimaisen velan korko ..... (910)	34 575 000
90. Kotimaisen pitkäaikaisen velan korko (arviomääräraha), lisäystä	55 575 000
92. Kotimaisen lyhytaikaisen velan korko (arviomääräraha), vähennystä ...	—21 000 000
03. Ulkomaisen velan korko ..... (910)	12 100 000
90. Ulkomaisen pitkäaikaisen velan korko (arviomääräraha), lisäystä	12 100 000
05. Kotimaisen velan kuoletus ..... (910)	21 000 000
90. Kotimaisen pitkäaikaisen velan kuoletus (arviomääräraha), lisäystä	21 000 000
07. Ulkomaisen velan kuoletus ..... (910)	78 600 000
90. Ulkomaisen pitkäaikaisen velan kuoletus (arviomääräraha), lisäystä	78 600 000
09. Muut menot valtionvelasta ..... (910)	24 990 000
21. Palkkiot ja muut menot valtionvelasta (arviomääräraha), lisäystä	24 990 000

Lisäys menoihin: 1 272 712 400

Lisäksi ehdotetaan,

että Eduskunta päättäisi oikeuttaa Valti-

Helsingissä 13 päivänä toukokuuta 1983

oneuvoston edellä mainittujen menojen suorittamiseen käyttämään valtiolle vuoden 1983 aikana kertyviä tuloja.

**Tasavallan Presidentti
MAUNO KOIVISTO**

Valtiovarainministeri Abti Pekkala